

Kőszegi Forrás Helyi Akciócsoport

HELYI KÖZÖSSÉGI FEJLESZTÉSI STRATÉGIA

2014-2020

2019. május

Tartalom

Vezetői összefoglaló.....	3
1. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata.....	4
2. A Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság.....	7
3. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése.....	9
3.1 Helyzetfeltárás.....	9
3.2 A HKFS-t érintő tervi előzmények, programok, szolgáltatások.....	23
3.3 SWOT elemzés.....	27
3.4 Fejlesztési szükségletek azonosítása	30
4. A stratégia jövőképe	32
5. A stratégia célhierarchiája	33
6. Cselekvési terv	36
6.1 A beavatkozási területek/műveletek leírása	36
6.2 Együttműködések	48
6.3 A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei.....	49
6.4 Kommunikációs terv	55
6.5 Monitoring és értékelési terv	58
6.6. Horizontális célok.....	61
6.6.1 Esélyegyenlőség.....	61
6.6.2 Fenntarthatóság	62
6.7. A HKFS innovatív elemeinek bemutatása.....	62
7. Indikatív pénzügyi terv.....	65
A HKFS teljes költségvetése	66

Vezetői összefoglaló

A Kőszegi Forrás a Helyi Akciócsoport (HACS) 38 taggal alakult meg konzorciumi formában, vezetője Kőszeg Város Önkormányzata. Az alapítók a regisztrációt megelőzően két összejövetelt tartottak, azt követően újabb kettőt, amely keretében megválasztották tisztviselőiket, megvitatták, és jóváhagyták a Helyi Közösségi Fejlesztési Tervüket (HKFS). A helyzetfeltárás összegzése: Kőszeg a mutatókat tekintve közepesen teljesített a régiós kisvárosok között. Figyelembe véve a környező, hasonló nagyságú kisvárosok társadalmi-gazdasági helyzetét, Kőszegnek – egyedi adottságainak és kiemelkedő lehetőségeinek kihasználásával – több területen jó esélye kínálkozik a komoly fejlődésre. A fejlődés egyik különös mozgatórugójává válhat a Pannon Egyetem telephely-létesítése, valamint a Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete megalakítása és programjai, amelyek mind a jelentős és értékes épület-állomány újrahasznosításában, mind a város szellemi potenciáljának erősítésében, és ez által képzett munkaerő megtartásában, bevonásában jelentős szereppel bírhat. A SWOT közösségi alapú elkészítése visszaigazolta, hogy a tetszetős felszín, időnként kedvező, máskor ellentmondásos statisztikai adatok mögött nagyon közeli „nagyításban” sokkal pontosabb kép is kirajzolható. A számos belső erősség és kedvező külső lehetőség mellett a legfontosabb gyengeség a közösségi szerveződések együttműködési kultúrájának hiányosságaiban, széttagolt és ezért nem fejlődő működésében rejlik. Ugyanakkor egy olyan jelentős veszély azonosítható Kőszeg térségében, amely mindenképpen védekező stratégiai beavatkozást is igényel: ez az EU-s ausztriai szabad munkavállalás, illetve továbbtanulási lehetőségek megnyílása következtében fiatalokat és az aktív korúakat is egyre inkább érintő elszívó hatás, mind munkaerő, mind vásárlóerő szempontból.

A megfogalmazott fejlesztési szükségletek: 1) A helyi közösségek megerősítése: működésük és fenntarthatóságuk fejlesztése, együttműködési készségeik révén erőforrásaik megosztásával a hatékonyságuk javítása. 2) Örökségünk: a város közösségei által ápolt örökség-elemek fejlesztése, különös tekintettel a városba érkezők bevonására és a különböző szférák együttműködésére; 3) Iskolaváros: a városban a képzett fiatalság megtartása és bevonása, továbbá a felső fokú oktatás és tudományos potenciál beépítése, befogadása; 4) Mi, kőszegiei”: helyi identitás erősítése a helyi gazdaság szolgálatában; 5) „Zöld városka”: az önkormányzati fejlesztéseket kiegészítő közösségi zöld felületek és lakossági környezettudatosság fejlesztése; és 6) Nyitottan a világra, kíváncsian egymásra”: települési kapcsolatépítés, jó gyakorlatok megismerése, megosztása és továbbfejlesztése.

A HKFS jövőképe: **Kőszeg a térség vonzásközpontja, befogadó és együttműködő közösségek otthona, magas életminőséget biztosító és környezettudatos új iskolaváros.** Ennek megfelelően kerültek a HACS-tagok által közösen kialakításra azok a tervezett beavatkozási irányok (jogcímcsoportok), amelyek a közösségi kulturális terek és tevékenységek, valamint az együttműködések erősítése által képesek hozzájárulni a lehetőségek kihasználásához, a veszélyek tompításához:

Az 1. kulcsprojekt (ESZA) „Civil akadémia”: a város civil szervezeti részére a szervezeti élet, stratégiai tervezés, projekt- és pénzügyi menedzsment, fund-raising, stb. tudások és készségek elsajátítását célzó professzionális kurzus. A 2/A kulcsprojekt a Chernel Kálmán Városi Könyvtár közösségi terének fejlesztése (ERFA), valamint a kapcsolódó 2/B Közösségi funkciók ellátásához szükséges kis léptékű infrastrukturális és eszközfejlesztések (ERFA) és 2/C Nyitott (mindenki számára elérhető) közösségi tevékenységek szervezése, közösség bevonása (ESZA). A 3/A „Mesterségünk címere”: cégér vagy egyéb, a helyi vállalkozások felismerhetőségét erősítő, a városképet is javító kreatív megoldás kis léptékű beruházásai (ERFA) és a kapcsolódó 3/B „Vásárolj Kőszegen”: széles körű vállalkozói – civil – intézményi együttműködésen alapuló lakossági kampány (ESZA). A 4/A városban tanuló, élő fiatalok bevonásával vonzó közösségi és kreatív terek kialakítása (ERFA) és a kapcsolódó 4/B

A városban élő fiatalok bevonásával az iskolarendszerű oktatásban nem elérhető, kreatív többlettartalmak kialakítása és elérhetővé tétele (ESZA). A 5/A (kulcsprojekt) Községi tervezés alapon kialakított kis léptékű közterületi zöld-felületi beavatkozások (ERFA) és a kapcsolódó 5/B Községi alapú környezettudatosságot célzó akciók (ESZA), valamint a 6. Tematikus együttműködési tevékenységek (ESZA). Tagjaik közül megválasztották tisztségviselőiket is: a háromtagú elnökség és felügyelő bizottság egy-egy –egy tagját adja az intézményi, a civil és a vállalkozói szféra, a helyi bíráló bizottság pedig az elnökség tagjai mellett további egy-egy intézményi és vállalkozói, valamint két civil szervezeti képviselőt foglal magában.

1. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata

A TOP Irányító Hatóság által tartott TOP-CLLD tájékoztató alapján a városvezetés feltétlenül hasznosnak érezte a községek közösségeinek megszólítását, figyelmük felhívását erre a különleges lehetőségre. A Helyi Akciócsoport életre hívását és a Helyi Községi Fejlesztési Stratégia megalkotásának koordinációját a Jurisics-vár Művelődési Központ és Várszínház vállalta föl, amely már tapasztalatot szerzett a város legkülönbözőbb szegmenseiben tevékenykedő szervezetek bevonásában, így jó eséllyel fogott hozzá a rendelkezésre álló időben a közösségek megszólításához, a kialakult kapcsolatrendszer mobilizálásához. A megszólítást közvetlen megkereséssel indították el minden közösségi-kulturális intézmény, a közösségi tevékenységben aktív vállalkozások és civil szervezetek felé. Emellett a város honlapján és a városi újságban is új hírként tették közzé a tervezési folyamatba való becsatlakozás lehetőségét.

1.2 A közösség bevonása érdekében végzett tevékenységek bemutatása

A teljes tervezési folyamatban törekedtünk arra, hogy a megszólított érintettek ne csak adatszolgáltatók legyenek, hanem cselekvő részeseivé is váljanak annak a közös tanulási folyamatnak, amelyet közösségi tervezésnek nevezünk. Ezért a rendelkezésre álló időben igyekeztünk minél intenzívebb és interaktívabb módon megismertetni a nagyon különböző szereplőket a szükséges tudnivalókkal, módszertani alapokkal, és természetesen egymás gondolataival, igényeivel is. A bevonás módszertanában igyekeztünk ehhez a lehető legtöbb segítséget adni a „módszertani lépcső” alkalmazásával. A HKFS készítés minden lényeges fázisa személyes együttlétekben készült. Mivel kevés számú személyes konzultációs alkalom volt megszervezhető, a partnerek stratégiai tervezési felkészültsége és rutinja pedig nagyon különböző fokról indult, így minden alkalommal „házi feladatot” is kaptak a partnerek.

A tervezés-koordinációt végzők a „projektötlet-gyűjtés” eszközt szándékosan nem használták, mivel az a) félreviseli a várakozásokat és közreműködés értelmezését, b) rendkívül nehéz olyan stratégiát kialakítani, amely nem a várakozásokhoz képest túl tágra körvonalazott, és ezért igen nehezen értelmezhető és megvalósítható „stratégiához” vezet. A valódi stratégiai tervezés útján végigjárni jóval több erőfeszítést igényel, ugyanakkor a végeredmény egy feszebb, strukturáltabb dokumentum, valamint pusztán támogatási várakozások helyett felelősen együttműködőbb és a fejlesztések lényegét és célját értőbb közösség lehet a jutalmunk.

A részvételi lépcsőfokai, eseményei és módszertani dokumentumai

Az első tájékoztatóra - és minden további összefoglalóra - a Jurisics Várban került sor **2016. május 14-én**. Az előzetes regisztrációhoz képest több mint háromszoros érdeklődés volt. Zömmel civil szervezetek és vállalkozások voltak jelen, mintegy 40 fő. Az első alkalom az alapos tájékoztatás volt, magáról a CLLD módszerről, a TOP 7.1.1-es lehetőségről, annak tematikus körvonalairól, illetve a

helyi pályáztatás különleges lehetőségéről. A résztvevők megkapták az első „házi feladatukat” is, amely már a következő összejövetelt volt hivatva előkészíteni. Ez a SWOT szempontokat tartalmazta oly módon megfogalmazva, hogy a programtervezésben kevésbé járatosak is tudják használni. A kérdések:

1. *Melyek Kőszeg – és környéke - olyan belső értékei, amelyek közösségi együttműködésen alapuló fejlesztési hajtóerőként azonosíthatók?*
2. *Melyek Kőszeg - és környéke - olyan külső adottságai, amelyek a közösségi együttműködésen alapuló fejlesztések szempontjából (még kihasználatlan) lehetőségeket tartogatnak?*
3. *Milyen akadálya van a belső hajtóerők közösségi együttműködés alapú kihasználásának?*
4. *Milyen akadálya van a külső lehetőségek közösségi együttműködés alapú megragadásának?*

A tervezés koordinátorai szándékosan nem a „mi a baj” vagy „mi a probléma” formában közelítettek, mivel meggyőződésük, hogy a) a résztvevők motivációja erőteljesebb, ha nem panaszkodásra hívják fel őket; b) a problémák (hiányosságok) így is előjönnek, de nem uralják el a tervezési folyamatot; c) a TOP-CLLD eszköz a közösségi és kulturális aktivitások által első sorban pro-aktív megközelítéssel lehet hasznos és eredményes. Egy további kérdés pedig már a célmeghatározáshoz szolgált adalékkal, azaz hogy milyen irányban képzelik el a saját aktivitásukat, fejlesztési szükségletüket.

5. *Milyen Kőszeg-specifikus célokat tud megfogalmazni, amelyek érdekében közösségi együttműködések által (is) közelebb lehet jutni?*

A következő tervezési lépcsőfokra **2016. május 20-án léptünk**, amelyre ismét előre elkészített „házi feladatot” számos szervezet hozott magával, amely nagyban megkönnyítette a közös munka strukturált elindítását. Ez az alkalom már kifejezetten konzultatív volt, a partnerek felvázolták és átbeszélték a SWOT elemzés lehetséges elemeit. Ez az alkalom már kitűnően rávilágított arra, hogy a közösségek közvetlen részvétele milyen módon tudja árnyalni az önkormányzat városfejlesztési ambícióit, hol jelöli ki a legfontosabb kiegészítő, „finomhangolási” irányokat (bővebben ld. 1.4 pont). Emellett a meghívottak mindegyike további „házi feladatot” is kapott írásbeli visszaküldésre annak érdekében, hogy a) képet kapjunk kapcsolati hálójukról (vagy annak hiányosságairól); b) a HKFS tervezés későbbi fázisában az is jól behatárolható legyen, hogy milyen felkészültségű, tapasztalatú, teherbírási lehetséges kedvezményezettek részére készüljenek a beavatkozások. Ezek a kérdések: Működési előélete: időtáv, tagság, célcsoport, aktivitás (=megcélzott célcsoport) Tevékenység jellege: jellemző tevékenysége(i): ifjúsági, szociális, család, kulturális, természeti, sport, környezetvédelmi, egészség, stb...

Kikkel foglalkozik rendszeresen Kőszegen és környékén:

Szervezete előző háromévi átlagos gazdálkodása (pénzforgalom eFt):

Ismert hasonló helyi szervezetek (akikről tud, vagy akikkel együtt is működik a tevékenységeiben):

Amit továbbfejlesztene saját szervezete közreműködésével vagy több szervezet vonatkozásában (mit és hogyan):

Az első megbeszélések alapján után **2016. május 31-én** tartott összejövetelen megtörtént a HACS megalakulása a regisztrációhoz.

A regisztrációt követően, a **2016. június 4-én** tartott összejövetellel megkezdődtek a részvételi lépcsőkövetkező fokán álló munkacsoport szintű együttműködések a már körvonalaiiban meghatározott legfontosabb tematikák, célcsoportok mentén. Ezzel párhuzamosan számos szervezetírásban is tett javaslatokat – egyre célirányosabb, strukturáltabb ez által beépíthetőbb formában. A munkacsoport részvételi szándékot jelzők szintén előre kaptak „házi feladatot”, egy módszertani segédletet a fejlesztési szükségletek megfogalmazásához, amely meggyorsította és hatékonyabbá tette a

folyamatot. A résztvevők által megfogalmazott hangsúlyok alapján kialakított, strukturált segédletben ezekre a kérdésekre keresetünk munkacsoportokban választ:

A lehetséges fejlesztési területek feldolgozása, továbblépés:

- célcsoport szerint (fiatalok – felnőttek; lokálpatrióták – jövevények, maradók - elmenők)
- témakör szerint (művészetek, sport, természet, örökség, innováció, stb.)
- célterület szerint = fejlesztendő közösségi terek: épített, nyitott, Fejlesztési

szükségletek meghatározása (ez még mindig nem a projekt szint!!!!)

A fejlesztési szükséglet az a hiány, ami aktív beavatkozással (fejlesztési értékkel bíró projektek által) kitölthető, de legalább csökkenthető:

- **előnyös belső adottságok még jobb kihasználása között** (pl. különböző szerveződések együttműködése által jelentősebb eredmény elérése és/vagy költséghatékonyabb működés,
- **belső gyengeségekből eredő veszteségek (elszalasztott lehetőségek) csökkentése között** (pl. civakodás, széthúzás, befelé fordulás, nemtörődomség, tudáshiány, információ-hiány)
- **külső lehetőségek és azok alacsony kihasználtsága között** (pl. betelepülők vagy éppen a felsőoktatási és kutatási szektor befogadás, beépítése)
- **belső adottságok által a külső veszélyek tompítása között** (pl. közösségek összefogásán alapuló aktivitással).

A munkacsoportokban lefolytatott együttműködés alapján és a fő irányokkal egyetértve a HACS felhatalmazás adott a „ceruzafogók” részére a HKFS további kidolgozására (4. számú jegyzőkönyv).

Ez alapján **2016. június 27-én** került sor a következő – ismét munkacsoport szintű – egyeztető megbeszélésre, amelynek kiindulási alapját már az előzményre épített, a bevont szakértő által kialakított beavatkozási logika alkotta. A HACS munkacsoportokban megtárgyalta a felvázolt beavatkozási logikát. Az alapítók számos módosító javaslatot tettek, kevésbé annak struktúrájában, inkább belső arányaiban, a kiválasztási kritériumok hangsúlyában, az egyes konstrukcióban elnyerhető minimális – maximális forrásnagyság tekintetében, stb. Ekkor történt meg a vezető tisztségviselők megválasztása (5. számú jegyzőkönyv).

A legközelebbi HACS-gyűlést **2016. július 1-én** tartották az alapítók, amelynek tárgya a HKFS elfogadása volt (6. számú jegyzőkönyv).

1.3 A tervezés résztvevői

A tervezés résztvevői köre mindvégig sokkal szélesebb volt, mint azon szervezetek köre, melyek a rendelkezésre álló nem túl hosszú idő alatt a HACS alapító tagjaivá tudtak válni. A résztvevők további intézmények, illetve zömmel olyan civil szervezetek, amelyek a városban valóban jelentős „hozzáadott értéket” képviselnek, vagyis tevékenységük első sorban arra irányul, hogy a közösség számára magas minőségű vagy épp hiányzó közösségi szolgáltatásokat nyújtsanak. A tervezésben szintén aktívan részt vesz néhány olyan helyi kisvállalkozás, amely már tapasztalattal rendelkezik a társadalmi együttműködésben. Reális gondolkodásuk, ugyanakkor a közösségi témák iránti affinitásuk remélhetőleg jó alapokat ad a későbbiekben további vállalkozások eredményes bevonására a közös gondolkodásba, illetve az újszerű közösségi fejlesztési/támogatási konstrukciók kialakításába is. Különösen fontos, hogy a kezdetektől részt vett a Nagy László EGYMI vezetője, amely a város legjelentősebb hátrányos helyzetű (fogyatékkal élő) közösségét képviseli.

1.4 A közösségi részvétel eredményei

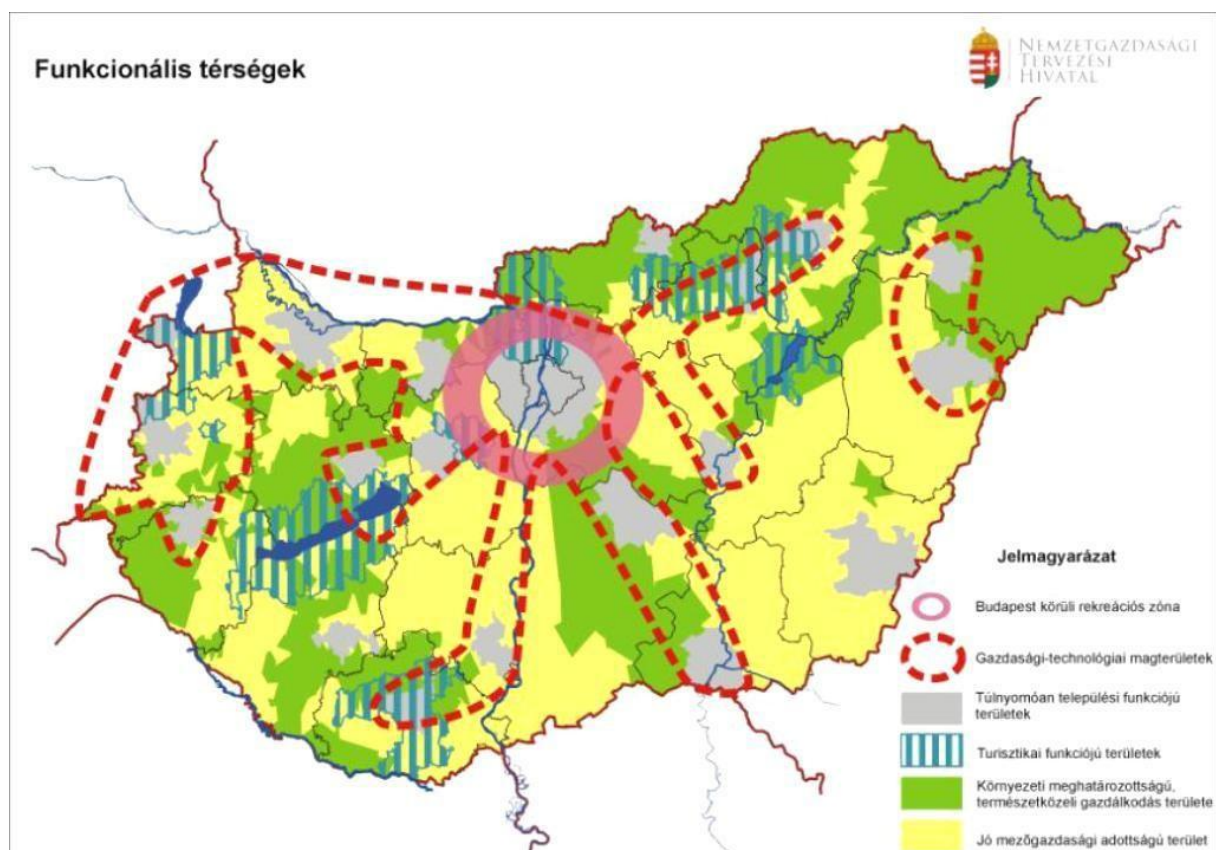
Az interaktív közösségi részvétel első eredményei már a SWOT analízis elkészítésében megmutatkoztak, illetve az erre épülő fejlesztési szükségletek és irányok meghatározása során. Legfontosabb eredményei:

- a folyamatos interakciókon keresztül tisztázódott a CLLD-program lényege és lehetőségei (pl. az, hogy nem a város nyeri a forrást, de az sem elegendő, ha a partnerek csak „rendelést” adnak le);
- felépült egy felelős közösség, amely alkalmas és képes, valamint kellően motivált is a további közös munkához erőforrásokat mozgósítani;
- tisztázódott a lehetséges célok és beavatkozások köre (első megközelítésben pl. nagyon erősen megjelent volt a város külső vonzerejének, „eladhatóságának” értelmezése, és ennek megfelelően turisztikai fejlesztési ötletek megfogalmazása, de ez hamar tisztázódott);
- megerősítést nyert, hogy a város, mint a közösségek otthona megközelítésben ugyanaz a jövőkép rajzolódik ki a kisközösségek feldolgozásában, mint az ITS megfogalmazásában;
- ugyanakkor az alapvetően az Önkormányzat által ellátandó fejlesztési fókuszokra épülő ITS- hez képest számos területen a helyi közösségek szempontjából egy sokkal finomabb rajzolat is kialakítható, amely alapján épp a nagy léptékű fejlesztések közötti hézagok vagy épp azok összekötésére, hatásfokának, működőképességének erősítésre tudnak a CLLD léptékű és módszerű beavatkozások reflektálni;
- egy esetben karakteresen más hangsúlyokba került ugyanaz az adottság a helyi közösségek szemszögéből (pl. Ausztria közelsége mindenképpen erősség, a város jövője szempontjából mégis inkább veszélyként élük meg, mivel „túl jó” a fiatalok elvándorlása szempontjából).

2. A Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság

A Kőszegi Forrás HACCS alapítói úgy döntöttek, hogy a város egész közigazgatási területét jelölik ki a HKFS akcióterületének (1. számú melléklet). A terület egyértelmű koherencia tényezője járasszékhely funkcionális központi szerepkör. Kőszeg 2014 – 2020-as időszakra készült Integrált Településfejlesztési Stratégiája (a továbbiakban ITS) is ezen az alapon áll.

A helyzetfeltáró megalapozó vizsgálat szerint az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK; elfogadva az Országgyűlés 1/2014. (I. 3.) OGY határozatával) értelmében a városstratégiák célja a többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózatok kialakulása, valamint a kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése. Mindezek szem előtt tartásával az OFTK olyan funkcionális térségeket határoz meg, amelyek a jövőben egy-egy, nemzeti szinten is jelentős gazdasági, társadalmi vagy környezeti feladatot fognak ellátni, integrálódva a nemzeti szintű társadalmi és területi munkamegosztásba. Az OFTK alapján – és a valóságban is – Kőszeg a „gazdasági technológiai magterületek és a turisztikai funkciójú területek és túlnyomóan települési funkciójú területek” kategóriái is fedik, tehát országosan elismerten hármas funkciójú a város és környéke.

Kőszeg térsége gazdasági technológiai magterületekként funkcionál, amelyen belül Kőszeg, a maga jogán – a város múltjából és jelenéből eredően, a jövőben pedig a KRAFT program kiteljesedése által – nyerhet tágabb teret. A turisztikai funkciójú területek részeként országosan elismert desztinációja jelenik meg a városnak – az országos szinten még együtt kezelt – Sopron – Kőszeg-hegyalja és a Fertő-táj összevont területek részeként. A „túlnyomóan települési funkciójú területek” megjelölés Szombathely és Kőszeg agglomerálódó térség jellegét rögzíti. Ugyanakkor, az agglomerálódó térségen belül a város önálló funkciót is képvisel, tehát nemcsak beolvad, hanem ki is egészít.

Méretéhez képest kimondottan magas szellemi potenciállal bír, az „iskolaváros” jelleg a város identitásának szerves része. Jelenleg három középiskolával rendelkezik, valamint 2015-ben a Pannon egyetem telephelyet létesített a városban, továbbá évtizedes előzmények után megalakult a Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete. Aktív civil szerveződések központja (Írott-kő Natúrpark Egyesület). Nemzetközi kapcsolatai jelentősek. Nagy hagyományú iskolaváros, nagyszámú műemlékkel, megújult történelmi belvárossal. Népességét megtartó, kistérségét jól szervező központ (kistérségi foglalkoztatási paktum működött és újra szerveződik). A város Ipari Park címet birtokol, fejlesztési területekkel rendelkezik.

Az IVS (2008-2013) Kőszegen 6 városrészt határolt le a településen belül. Ezek a Belváros, a Dél-keleti és Észak-keleti városrészek, a Lakótelep, a Nyugati városrész, valamint Kőszegfalva. Az akcióterület (Kőszeg teljes közigazgatási területe) lakosságszáma (2014): 11 702 fő. Az akcióterület térképe: 1. melléklet

3. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése

3.1 Helyzetfeltárás

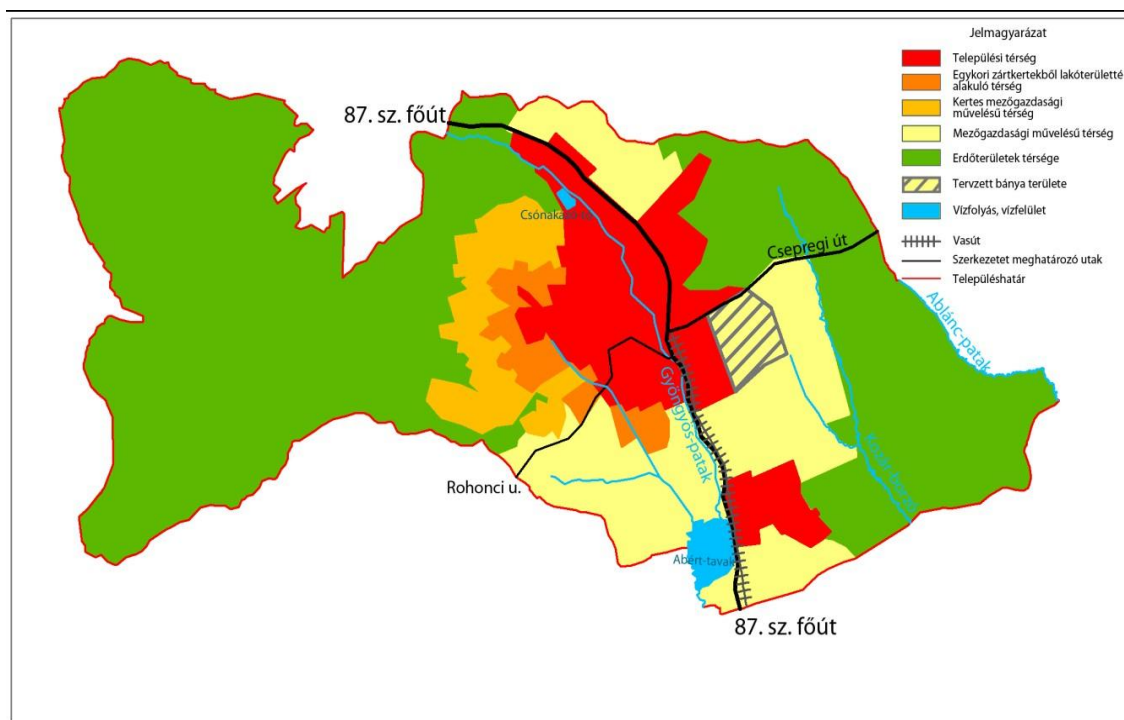
3.1.1 A térszerkezet specifikumai

Kőszeg Vas megye harmadik legnépesebb városa (Szombathely és Sárvár után). Kőszeg város gazdasági, társadalmi folyamataiban, mindig is jelentős szerepet játszott, a külső tényezők, hol **erős fejlődést** gerjesztő, majd **hirtelen megtorpanást** okozó, **gyakori** váltakozása. Mindez a mai napig érzékelhető, mind a településhálózatban betöltött szerepében, mind épített környezete hol gazdag, hol romló állapotában.

A nagy múltú, kereskedelmi, igazgatási **központként működő** gazdag polgárváros, akár csak a XIX. századig visszatekintve is, sokszor került olyan hátrányos helyzetbe, amelyből ugyan nagy erőfeszítések árán, de azért mindig **megújulva** sikerült kikerülnie. A megújulást hol a sokat emlegetett országos érdekeltségű intézmények (megfelelő ingatlan és adó politika nyomán való) gazdagító megtelepedése, hol a gazdag természeti és kulturális értékekre épülő **vendégforgalom** segítette. Voltak olyan csapások, a legnagyobbak, az I. és II. világháborút követő események, amelyeket Kőszeg, talán csak az újra egyesülő Európa segítségével képes kiheverni. A vasfüggöny miatt elszigetelt évtizedek „eredményeképpen” megőrződött az érintetlen **természet**, nem került lebontásra a belváros **nagy értékű épületállománya**, fennmaradt a **történelmi** településszerkezet.

A városnak, a tágabb térségben betöltött **vezető** szerepét, folyamatosan erősítik a feléledő **kapcsolati** rendszerek, valamint a **hálózatokban**, illetve **térségekben** gondolkodni tudó új szemlélet. Kőszeg város Integrált Városfejlesztési Stratégiájában (2008-2014) megfogalmazott **főbb célkitűzéseket** a település ma is magáénak vallja, s a következő időszakra készített ITS-ben a megkezdett projektek folytatását tervezi, a környezeti változások figyelembevételével. Az IVS megvalósulásának rövid elemzése egyértelműen tükrözi az elért eredményeket és a források hiánya miatti részleges megvalósulást.

Az országhatár 1920-as megváltozása lényegesen csorbította a város térségi funkcióit (pl. táblabíróság is működött egykor, míg jelenleg az ország legkisebb létszámú helyi bírósága működik a városban), emellett tovább rontott a helyzeten a hidegháborús évtizedek elszigeteltsége. A funkcionális használat **folytonosságának hiánya** okozta károkat, az időközben lepusztult területek, a kiüresedett intézményi és lakóépületek újbóli élettel való megtöltését, a **változások folyamatos követésének lehetőségét**, a társadalmi lét színvonalának helyreállítását a legnehezebb visszaadni, visszaszerezni.

Elérhetőség: bár a kőszegieket általános panasza fejlettségi elmaradásaik okozójaként, hogy „minden messze van, mesze vagyunk”, ezt az adatok nem támasztják alá – inkább a több évtizedes elszigeteltség élményének maradéka lehet. Ez a helyzet azonban 2016-ban jelentősen megváltozik, mivel elkészül a Győr – Szombathely M86-os kétszer kétsávos gyorsforgalmi út, amely lényegesen gyorsabbá és komfortosabbá teszi az elérést. A gyorsforgalmi út Szombathelyt észak-keleti irányból éri el, kőszegi leágazással.

3.1.2 Környezeti adottságok

A település közigazgatási területének túlnyomó többsége (89%) külterület. A településen északnyugat-déli irányban halad keresztül a 87. sz. főút, mellyel párhuzamosan fut a Gyöngyös-patak. Kőszeg közigazgatási területe természetföldrajzi szempontból a Nyugat-Magyarországi peremvidék nagytáj, az Alpokalja középtáj, ezen belül pedig két kistáj, a Kőszegi-hegység és a Vas-hegy és Kőszeg-hegylajka kistáj területén fekszik. Kőszeg nyugati része a Kőszegi-hegység kistáján, keleti része pedig a Kőszeg-hegylajka kistáján helyezkedik el. Egyedi adottság, hogy a határon emelkedik a Kőszegi-hegység csúcsa az Írott-kő (882 m), mely egyben a Dunántúl legmagasabb pontja is.

Kőszeg lakott területe természetföldrajzi szempontból a Vas-hegy és Kőszeghegylajka kistájhoz tartozik, a Gyöngyös patak völgyében helyezkedik el. **Felszíni vizei** közül legjelentősebb vízfolyása a Gyöngyös patak, mely Ausztriában ered. A Gyöngyös patak gyűjti össze a hegységből északnyugati és északi irányba folyó kisebb patakok vizét. Kőszeg területén kisebb, mellékágak nélküli patakok találhatók. Kőszegen három darab, mesterséges tófelület található. A belterületétől északra található a Csónakázó-tó, melyet 1978-ban csónakázási és horgászati céllal létesítettek. **Éghajlata** mérsékelt hűvös-mérsékelt nedves. Alapvetően az Alpok közelsége határozza meg éghajlatát. A nyár hűvös és csapadékos, az évi csapadékmennyiség kb. 700-750 mm, az országban mért legmagasabb.

Természeti és környezeti értékek

A kőszegiek méltán büszkéek valóban egyedülálló természeti és épített örökségi értékeire, amely ugyanakkor jelentős felelősséget is ró a mindenkori városvezetésre és városlakókra. A 2015. január 1-jétől hatályos OTvT övezeti tervlapja *szinte az egész közigazgatási területet*, a települési terület (belterület) déli területeit kivéve, „**tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő területek**” közé sorolja. Kőszeg az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóságának működési területéhez tartozik. A település közigazgatási területének nyugati részén található Kőszegi-hegység, mely az **országos jelentőségű Kőszegi Tájvédelmi Körzet** (természetvédelmi kezelője: az ÖNPI) része. A tájvédelmi körzetet 1980-ban hozták létre, területe 4305 hektár, melyből 550 hektár fokozottan védett. Országos jelentőségű **természetvédelmi területek** közé tartozik a **Kőszegi tőzegmohás** (29/2006. (V.22.) KvVM rendelet). Az Alsó-erdőn található tőzegmohás láp hazánk tőzegmoha fajokban leggazdagabb területe, nagysága 3,8 hektár (047/1 hrsz.). Az 1993-ban védetté nyilvánított területéről az 1930-as években készítettek részletes leírást. Bár a II. világháborút követően nem volt látogatható a terület, de szerencsére a hosszú időszakot épségben átvészelő lápot ma már újra fel lehet lelteni. A stabil populációkat alkotó nyolc tőzegmoha faj mellett a füles fűz, molyhos nyír és több védett sás képviseli a láp természeti értékeit.

A 17/2014 (IV.30.) önkormányzati rendelete alapján helyi védett természeti területek és természeti értékek között a 2 országos jelentőségű mellett pedig további 18 elemet találunk. Ezek közül leghíresebb a Kossuth Lajos utcában a Tűzoltóság mögött lévő kb. 200 éves juharlevelű platán. Kiemelendő továbbá még a Várkörnél, a Várarokban található kb. 130 éves mocsári ciprus, valamint az ország legnagyobb méretűre megnőtt, kb. 200 éves borostyánjai, mely a vár falát ékesítik. Kőszeg közigazgatási területén a következő **történeti kertek** találhatóak: (forrás: historicgarden.net)

- A Chernel-kert (Kezelője 1965-től a Savaria Múzeum, 1994-től az állami természetvédelem, majd 2002-től ÖNP. 2014-15-ben felújították)
- a Dr. Nagy László EGYMI (Gyógyypedagógiai Intézet) parkja – a volt katonai alreál iskola
- Iskolapark (az adatforrás hiányos, valószínűsíthetően, a volt MÁV Nevelőotthon)

Kőszeg I. és II. osztályú borszőlő termőhelyi adottságú területei a **Soproni történelmi borvidék** termőhelyei. A kőszegi szőlőnek – amely a legenda szerint a királyok asztalára került – története a római időkig nyúlik vissza és évszázadokon keresztül fonódott össze szorosan a város történetével. Egyedülálló kultúrtörténeti emléke a városnak a Szőlő Jövésnek Könyve, melyet a Jurisics Várban őriznek.

Natúrpark

1997-ben létrejött az **Írott-kő Natúrpark**, mely Kőszeg mellett 15 települést foglal magában. A natúrpark területén 16 km kerékpárút, 15 tanösvény, természetvédelmi látogatóközpont, több kultúr-, és helytörténeti kiállítás várja az érdeklődőket. A Kőszegi-hegységben turistautak, kilátók, kápolnák, templomok és tiszta vizű források örvendeztetik meg a kirándulókat. Magyar oldalon a natúrpark fele természetvédelmi területnek minősül, amelynek közel 25%-a egyben Natura 2000 terület is. Az Írott-kő Natúrparkért Egyesület célja az érintett települések természeti és épített környezetének, idegenforgalmának és gazdaságának összehangolt fejlesztése; a natúrpark területén a környezet-, és természetvédelmi nevelési és oktatási célkitűzések megvalósítása; továbbá az országhatáron átnyúló együttműködés keretei között az ausztriai Geschriebenstein Natúrparkkal való folyamatos és szoros kapcsolattartás, a fejlesztések összehangolása, hosszú távon pedig a két szomszédos natúrpark egyesítése.

Egyedi tájértékek

Kőszegre az Őrségi Nemzeti Park elkészítette az egyedi tájérték katasztert. Az ebben foglaltak szerint, Kőszegen 19 db **egyedi tájérték** található. Legnagyobb arányban a településsel kapcsolatos kultikus, szakrális építmények, művészi alkotások találhatók (feszületek, keresztek), de jelen vannak a termeléssel kapcsolatos, erdő- és vadgazdálkodással összefüggő tájértékek, valamint a történelmi eseményhez kapcsolódó értékek is. Az egyedi tájértékek jelenleg jogi védelem alatt nem álló táji értékek.

Tájhasználati konfliktusok és problémák kezelése

- A domboldalra egyre inkább felkúszó lakóterületek, így a dombvidéki kertes területeken (volt zártkerti területek) hagyományos tájszerkezet, talajművelés visszaszorulása.
- A kertes mezőgazdasági területeken (volt zártkerti területek) egy részén a művelés felhagyása a terület elhanyagolttá vált, ill. átalakul tájhasználatra, spontán erdősödés indult meg.
- A természetvédelmi területeken megjelenő extrém sportolási tevékenységek, amelyek veszélyeztetik a védett fajokat, területet.

A települési zöldfelületi rendszer elemei

- a közhasználatú zöldfelületek (közterületen vagy közhasználatra átadott területen lévő zöld- felület, közpark, közkert),
- a korlátozottan közhasználatú zöldfelületek (egyes intézmények, sport és szabadidős területek zöldfelületei)
- a nem közhasználatú zöldfelületek (lakó-, üdülő-, hétvégi házak és egyes intézmények kertjei),
- a vonalas, zöldhálózati összekötőelemek (utak, vízfolyások menti zöldfelület),
- továbbá a belterülethez kapcsolódó, jelentős zöldfelülettel rendelkező külterületi elemek (erdők, mezőgazdasági területek, vízpartok stb.).

A **közparkok** közösségi célú, közfunkciót ellátó, mesterségesen létrehozott és fenntartott zöldterületek, többfunkciós létesítmények, a szabadidő szabadban való eltöltését szolgáló, önálló és egymáshoz kapcsolódó kertek együttese. **Városi szintű közparknak** tekinthetjük a Gyöngyös Szabadidőparkot, a Várparkot és a Bechtold István Természetvédelmi Látogatóközpont melletti közparkot. Jelentős közparkja a városnak még az *egykori várak helyén* kialakított, részben fejújított közpark, valamint a Bechtold István Természetvédelmi *Látogatóközpont mellett* nemrég kiépített Alpannonia park.

A belterületen, a történelmi városmagban a beépítés jellege miatt nem sok hely adódik **lakóterületi szintű közparkok, közkertek** számára. A városban több kisebb-nagyobb fásított köztér található, amelyek részben betöltenek közpark, közkert szerepkört is. Ezek jelenleg funkcióhiányosak, de továbbfejlesztve zöldterületté, közkertté válhatnak. Az alábbi táblázatban ismertetjük a városi közparkok, a lakóterületi szintű közparkok, közkertek és az egyéb, részben közkert funkciót is betöltő zöldfelületek szerepkörét, növényállományának jellemzését. A zöldfelületi rendszer fontos részét képezik az **összekötő elemek**, úgy, mint vízfolyások és zöldfelületei, fasorok, vonalas létesítmények menti fásítások. Az ökológiai hálózat részét képező vízfolyások összekötik a település legtöbb zöldfelületi elemét.

A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái

- a meglévő zöldterületek jellemzően funkcióhiányosak, fejlesztésre szorulnak,
- a Gyöngyös-patak menti zöldfelület-fejlesztési lehetőségeinek kihasználatlansága,
- hiányos utcafásítás – sajnos nehezen megoldható az útszélesség és a közművek miatt,
- elsősorban a déli, délkeleti városrész és a külterületi zöldfelületi elemek között kedvezőtlen zöldfelületi kapcsolat, hiányoznak a zöldhálózati összekötő szerepet betöltő út menti fásítások,
- nyugati lakóterületi részeken kedvezőtlen közparki ellátottság.

Épített környezet, örökség

Kőszeg nagy kiterjedésű, egyedi sajátosságokat hordozó központi része, még ma is őrzi a **város középkori** település- és utcaszerkezetét, sőt nagyobb részt, még a telekstruktúra meghatározó elemeit is. Az **elővár**, majd a **vár**, a XIII. századtól meghatározták a település szerkezetét. Hozzátapadt a történelmi megtelepedés magját alkotó templom, piactér, az ezeket körülvevő városháza és középkori polgárházak. A korai településszerkezetet a védelmet szolgáló **városház**, a kapuk és a hozzávezető utak határozták meg. A város és a hozzátartozó védmű-rendszer, egészen a XVIII századig hadászati egységet alkotott. A vám- és adófizetés alól felmentett "város", a XV. század telepeseit, már nem tudta területileg befogadni. Ekkor épült be **észak**on a „sziget”, a „német hostád”, majd a XVI. században kezdődik meg a **déli terjeszkedés**, a „magyar város” kialakulása. A XVIII. sz. végén megkezdődik a várak feltöltése, a városházához házak épülnek, a kapuk egy részét lebontják, kialakul a várkör. Nagyjából ez az a terület – beleértve, a fentiekben leírt német és magyar városnak (külvárosnak), a Várkörhöz közeli tömbjei – mely ma is a város legfőbb **igazgatási** és hagyományos **kereskedelmi** köz-pontját alkotja.

A XVIII. sz. közepe és a XX. sz. eleje között sorra épültek azok az **intézmények**, amelyek mind funkciójukkal, mind építészetükkel, mind értékes növényzetükkel, egyaránt gazdagították a várost, s egészen az 1990-es évekig, több funkcióváltást megélve életben tudtak maradni. Napjainkban azonban nem egy közülük üresen áll, s ennek okán, folyamatosan romlik az épületek műszaki állapota, elhanyagoltak a kertek. Összességében Kőszeg város mai településszerkezetéről elmondható, hogy **egyközpontú település**. A belváros sokrétű funkcióval rendelkező magjához, lakóterületek csatlakoznak, amelyet mezőgazdasági (nagyobb részt volt mezőgazdasági) és erdőterületek vesznek körül. Egybefüggő gazdasági területek jellemzően a déli részekben találhatók.

Kőszeg hagyományos és jelenleg is jelentős térségi, valamint járási központ szerepéből adódóan részben öröklött, részben folyamatosan kiépített **gazdag** intézményhálózattal rendelkezik. A város intézményeinek gazdagságával messze kiemelkedik a hasonló nagyságú városok köréből. Ennek egyik oka a település hosszú időkre visszanyúló **önálló városi léte**, majd igazgatási központ szerepe. Nagy hagyományai vannak az egészségügyi ellátásnak. Az igazgatási szervezés épületei mellett a 18. században nagy számban épültek a **polgári lét**, polgári összejövetelek, a szociális gondoskodás épületei is. A város oktatási hagyományai egészen a középkorig nyúlnak vissza.

A korábbi századok intézményi és polgári lakóházi funkciót veszített épületek megőrzése és megfelelő funkcióval való hasznosítása különös kihívás a város számára. A "Jurisics Miklós" ÖRÖKSÉGMENTŐ program (2014-2020) 13 jelentős épületet vett számba. Szerencsére elmondható, hogy a „Kreatív város fenntartható vidék - KRAFT” Program, mint nemzeti fejlesztési program keretében 2015 – 2020 között a Pannon Egyetem és a Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete által megálmodott egyedülálló szellemi központ létrehozása céljával ezen épületek közül számos új funkciót kap. Ilyenek: Chernel-ház, Bálház, Zsinagóga, Bencés székház, Vasutas Árvaház, Zwinger.

3.1.3 Kulturális erőforrások:

Kőszeg legnagyobb településtörténeti értéke a várat magába foglaló belső városmag és a hozzá szervesen kapcsolódó, nagy kiterjedésű, a középkortól napjainkig megőrződött **utcahálózat és telekszerkezet**. A település **építészeti arculata**, még ma is egységes jelleget tükröz, köszönhetően a nagy számban fennmaradt, gazdag polgári létet tükröző esztétikai és történeti értéket képviselő köz-, és lakóépületeknek. Az épített környezet értékét tovább fokozza a várost körülölelő táj szépsége, a megannyi **együttláthatóság** különleges élménye.

A történeti városrészekről kissé távolabb helyezkednek el, a szintén egyedi sajátosságot hordozó, jellemzően a XVIII-XIX. sz. fordulóján épült országos érdekelttségű intézményeknek helyet adó, nagy, **parkosított** telken álló kastélyszerűen kialakított épületegyüttesek.

Műemléki terület: történeti táj, műemléki jelentőségű terület, műemléki környezet

A *műemléki jelentőségű terület* lényegében a várat, a középkori városmagot és ahhoz közvetlenül kapcsolódó északi tömböt, esetenként a határoló utak külső épületsorát foglalja magába. Határai:

- délről: a Várkör déli szakasz és a Főtér
- keletről: Várkör keleti oldali teleksora
- észak-keletről: Gyöngyös utca észak-keleti oldali teleksora
- északról: Sziget utca 1299 hrsz. másik oldalon 1585 hrsz.-ig
- észak-nyugatról: Sziget utca északi-nyugati oldali teleksora
- nyugatról: Pék utca nyugati teleksora, és Várkör nyugati oldali teleksora

Helyi védelem

Köszegen, az országos védelem mellett, nagy számban vannak jelen a helyi védelemben részesülő értékek. A helyi védelem, annak tartalmi jellegéből adódóan, szinte a teljes települést érinteti.

A helyi értékek védelméről az Önkormányzat 7/2008. (III.31.) rendelete gondoskodik. (módosítva: 18/2013. (V.31.) önkormányzati rendelettel). A védett helyi értékek megóvása érdekében, a rendelet városrehabilitációs költsön elnyerését is lehetővé teszi. A korábbi időktől eltérően azonban az elmúlt években a költségvetés erre minimális forrást tudott biztosítani. A *helyi védett értékek sorából*, jelenleg 15 (épület, vagy egyéb) objektumra vonatkozóan van folyamatban, valamely – országos nyilvántartásba történő – átsorolás. A helyi értékvédelmi rendelet térképes melléklettel nem rendelkezik, a védett értékeket a 2014-ben elfogadott Településszerkezeti és Szabályozási terv egyaránt rögzíti.

Az épített környezet konfliktusai, problémái

Az épített környezet konfliktusai, egymással szoros összefüggésben, részleges átfedésben jelentkeznek. A meghatározó értéket hordozó történelmi településszerkezet nehezíti a közlekedés által igényelt folyamatos, hierarchikus hálózati rendszer kialakítását. Hiányzó kapcsolati elemek vannak pl.: zöldfelületi hálózatok, közlekedési hálózatok. Az északnyugati városrész hiányos közlekedéskapcsolati rendszere miatt, a terület társadalmi leszakadásának veszélye reális. A megújult történelmi belváros környezetébe beékelődő felújítatlan értékes ingatlanok („Lábasház”). A Gyöngyös utca útkorona magasság alá kényszerült műemlék épületállományának fokozott romlása.

A tömegközlekedés hiányosságai, a tervezett intermodális csomópont jelentős finanszírozási igénye. A gyalogos és kerékpáros közlekedés létesítményeinek hiányosságai, balesetveszély. Önálló kerékpárutak kiépíthetőségének területi hiánya. Parkolási felületek rendezetlensége (piac és környéke, a Károly Róbert tér /Jurisics Vár melletti terület csak időszakos kihasználtsága, fásítás hiánya).

Különös probléma a parkolók mennyiségi hiánya a belvárosban, ami a vásárlókat – bár büszkék városuk történelmi szépségére – kényelmi szempontok alapján egyre inkább a városszéli, nagy parkolóval ellátott bevásárló központok felé fordítja, amely viszont egyre tovább rombolja a belváros funkcióit (üres vagy korán bezáró kis üzletek).

A Gyöngyös patak menti területek átmeneti rendezetlensége

Zöldfolyosók hiánya, kapcsolati hiányosság a város és Gyöngyös patak között. Zöldfolyosók hiánya, kapcsolati hiányosság a hegy, az erdő és természeti környezet között. A turistautak rossz megközelíthetősége (összeköttetés a városközponttal, erdőszéli parkolóhelyek).

Már a 2008-ban elfogadott **Integrált Városfejlesztési Stratégia** célul tűzte ki Kőszeg és a környező települések gazdasági és turisztikai vonzerejének növelését. A 2014-ben elfogadott **Vas Megye Területfejlesztési Koncepciója** Kőszeg város környezetminőség fejlesztési céljai között a **Gyöngyös patak** mente – zöldövezeti szabadidő infrastruktúra fejlesztését jelöli meg a város vonzerejének emelése érdekében. Ez azért is kiemelt fontosságú, hiszen a patak olyan városalakító tényező, amely erősen hozzájárul a helyi identitástudat erősítéséhez.

3.1.4 Köszolgáltatások

A város **közművesítése** történelmi múlttal rendelkezik, kiépítettsége régóta országos átlag feletti. Ugyanakkor a korábbi volt zártkerti területek funkcióváltását nem mindenhol követte a változáshoz szükséges közműellátás kiépítése. A külterületen, beépítésre nem szánt területeken élők számára jelenleg is közszolgáltatásként jellemzően csak a villamos energia áll rendelkezésre. Kőszeg város csatornahálózatának kiépítése is történelmi múltú, már a múlt század elején a belvárosban a vizeket közcsontra hálózattal vezették el. A szennyvíztisztító telep kapacitása és technológiája, valamint a Gyöngyös patak vízminőségének védelme az egyesített rendszerű vízelvezető rendszer szétválasztását igényelte. A hálózat szétválasztását, elválasztott rendszerűvé való átépítését fokozatosan valósították meg. A klímaváltozással is összefüggésben a csapadékvíz-elvezetés korszerűsítése égetően szükséges, mivel a hegyoldalból hirtelen lezúduló vizek a korábbi évekénél is súlyosabb elöntéseket okozhatnak.

Kőszegen az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások a település minden lakosa számára biztosítottak. Az óvodai ellátás **3 intézményben és két tagintézményben**, valamint az Árpád-házi Szent Margit Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium) biztosított. Kőszegen két óvodában folyik német nemzetiségi nevelés.

Az általános iskolai feladat ellátási helyek száma 4. A KLIK fenntartásába tartozó **általános iskolák** mellett az Árpád-házi Szent Margit Általános Iskola egyházi fenntartásban működik. A német nemzetiségi nyelvet oktató Balog Iskola tanulóinak 50%-a részesül emelt szintű német oktatásban, és a Volkskunde/népismeret órákon megismerkednek a környék német hagyományaival. Az iskola külföldi kapcsolatait is gondosan ápolja: Oberpullendorf (A), Voitsberg (A), Vaihingen an der Enz (D). 2008 és 2013 között erősen váltakozott a más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya, 2011-től csökkenés tapasztalható. Szignifikáns **a bejáró általános iskolai tanulók aránya** országos, megyei és települési szinthez képest is.

(c) 2015 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.

A Középfokú oktatás helyszínei: a Jurisich Miklós Gimnázium és Középiskolai Kollégium, a Dr. Nagy László Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, az Evangélikus Mezőgazdasági, Kereskedelmi, Informatikai Szakképző Iskola és Kollégium, valamint az Árpád-házi Szent Margit Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium is. Kőszegen a 2000-es évtized első felében a nappali tagozatos középiskolai tanulók száma növekedett, 2005-től viszont fokozatosan és intenzíven csökken. **Alacsony a hátrányos helyzetű gyermekek száma.** 2013-ban mindössze 1 családban éltek hátrányos helyzetű, 9 családban pedig halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek.

Kőszegen mind a **felnőtt, mind a gyermek házi orvosi ellátás** megoldott. **A város háziorvosainak magas az életkora, az orvos utánpótlás gondot jelenthet.** Kőszegen a fogorvosi ellátás is megoldott, a megyei trendekhez hasonlóan, az elmúlt években csökkent a betöltött védőnői álláshelyek száma. **A** korábban szétszórta egységes felnőtt háziorvosi rendelő, gyermek háziorvosi rendelő, védőnői szolgálat, iskolaorvos és szakorvosi rendelő helyett 2014-ben valósult meg NYDOP-forrásból, Európai Unió támogatással az új **Egészségház.**

Kőszeg Város és Térsége Társulása keretében, több helyszínen működik a **Szociális Gondozási Központ.** Az intézmény a **szociális alapszolgáltatások** keretein belül étkeztetést, házi segítségnyújtást, családsegítést és nappali ellátási formákat (nappali melegedő, idősek klubja) biztosít, **szakosított ellátás** keretén belül pedig: idősek otthonát, hajléktalanok átmeneti szállását. A Központ továbbá gyermekjóléti és adósságkezelési szolgáltatást is nyújt, valamint az aktív korú nem foglalkoztatott személyek beilleszkedését is segíti. A Társulásához tartozó településeken 2008-tól a családsegítési szolgáltatást a kőszegi Gondozási Központ szakmai egységeként működő családsegítő szolgálat (**Szociális Gondozási Központ Családsegítő Szolgálat**) látja el.

Kőszeg Város Önkormányzatának Képviselőtestülete Kőszeg város **Ifjúsági Konceptióját** a 35/2010. (III. 4.) képviselő-testületi határozattal fogadta el, melyet 2015-ben meghosszabbított 2020-ig. 2009-ben az Önkormányzat az ifjúsági koncepció megalapozásához a Kőszegen élő 14-29 éves fiatalok körében szociológiai kutatást végzett. A kutatás eredményei rámutattak, hogy a kőszegi fiatalok derülátóbbak a jövőbeli munkaerő piaci kilátásokkal az országos átlagnál, de sokan aggódnak a

jövőjük miatt. **A fiatalok körében jelentős a külföldi munkavállalás**, elsősorban Ausztriában, de van olaszországi, németországi munkatapasztalattal rendelkező fiatal is. A fiatalok többsége nyitott a külföldi munkavállalás irányába.

Esélyegyenlőség biztosítása

Kőszeg Város önkormányzata és intézményei munkája során érvényesül az esélyegyenlőség. Az egyenlő bánásmód érvényesítése érdekében elfogadott esélyegyenlőségi tervvel rendelkezik a település. **Kőszeg Város Önkormányzatának képviselőtestülete 122/2013. (VIII.29.) sz. határozatával elfogadta a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.** Az esélyegyenlőségi tervben rögzítésre kerültek az esélyegyenlőség megvalósulása érdekében elvégzendő feladatok. Kőszeg Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

3.1.5 A társadalom állapota

A város népességi és társadalmi mutatói rendkívül sajátosságosak, és a társadalmi életre is erőteljesen kiható kettősséget mutatnak. **Az országos átlagot messze alulmúló a népességsökkenés** - lényegében stagnál a város lakossága. A **korcsoportonkénti** megoszlásban is lényegesen kevésbé tükröződik az országos, sőt európai szintű előregedés, a 0-14 éves korúak aránya (15,6%) még a megye többi járásközpontjának arányát is meghaladja (13,3%). Ugyanakkor a természetes szaporodás/fogyás országos mutatója -3.4, míg Kőszegé -7,1. Miközben a vándorlási egyenleg 1.9, szemben az országos mutatóval, amely nulla.

Kőszeg városa tehát úgy képes megőrizni népességét, hogy az valójában a betelepülők nagy számából adódik. Ez pedig egy kisváros közösségét számos és sokrétű kihívással szembesíti a jövedelmek elköltetésétől a helyi hagyományok ápolásán át a helyi kis közösségek integráló képességéig. Jó alap lehet a különböző kultúrák befogadásához az a tény, hogy az országos átlagot (2,3 %) jelentősen meghaladó a különböző nemzetiségi kisebbségek aránya (5,2%), amelyre a kőszegiekből büszkéek, ugyanakkor a befogadás és elfogadás polgári hagyományait erősen megkoptatta a 40 éves határvárosi elszigeteltség. A város közbiztonságát – főleg a városban lakók és látogatók számára érzékelhető módon – jól jelképezi a ma már csak itt létező becsületkassza „intézménye”. A város legkülönbözőbb pontjain, a postától a családi házas övezeteken át a lakótelepi lépcsőház-bejárákig, tavasztól őszi kis standokon kitett zöldség, gyümölcs, virág kínálja magát kis persellyel.

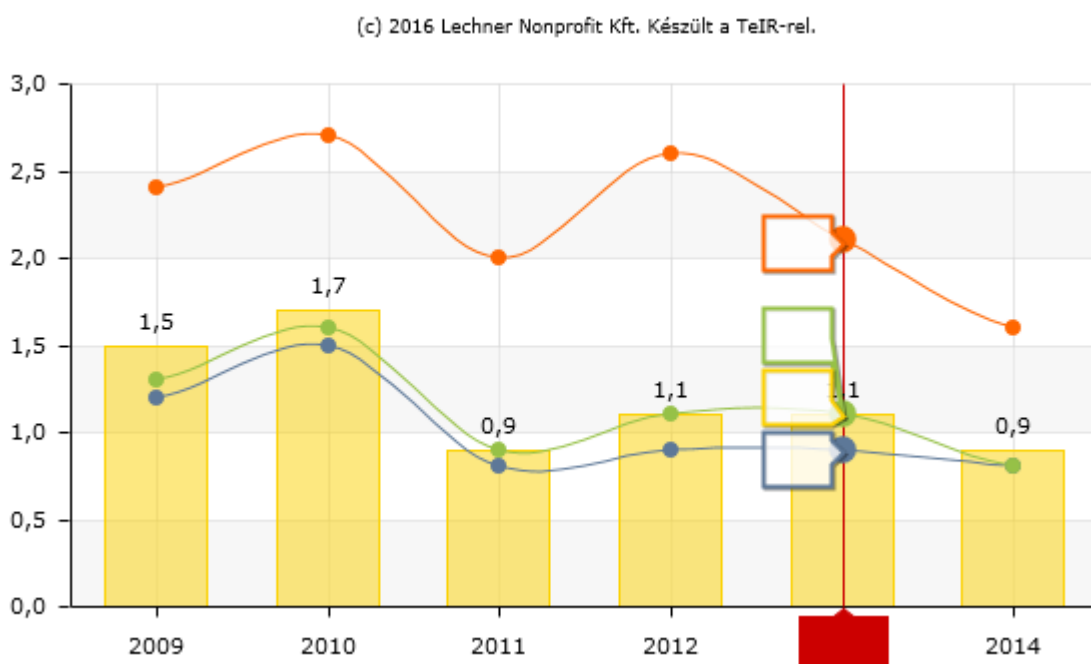
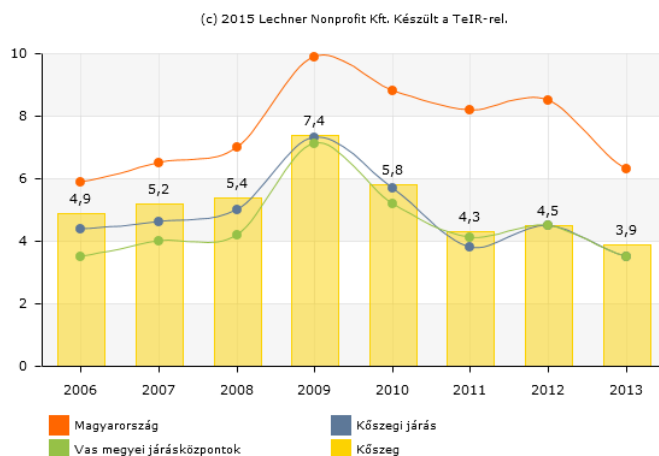
Képzetség és foglalkoztatottság

A kőszegi kép ebben a szegmensben is specialitásokat hordoz, különösen az országos átlaghoz képest. A 2011. évi népszámlálás adatai alapján Kőszeg város iskolázottsági szintje az alap és középfokú oktatásban lépést tart és némely esetben meg is előzi a járási, a megyei és az országos átlagot.

Képzettség szempontjából szintén szinte szélsőséges jelenségeket találunk: az országos átlagot (25%) meghaladó a legfeljebb nyolc osztályt végzettek aránya (26,3%), amely 2001 és 2011 között nem csökkent. Ugyanakkor a középfokú végzettséggel, érettségivel, illetve felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya az országos átlagnak megfelelő, ami egy ennyire kis város esetében nem automatikus. A kőszegi identitásnak erős alkotóeleme az „iskolaváros” hagyomány, amely ma három középiskolában (ebből kettő gimnázium és egy szakközépiskola) működik. A korábbi tanítóképző megszűnése után nemrégiben jelent meg ismét a **felsőfokú képzés**; a városban nagy reményeket fűznek a Pannon Egyetem új kőszegi telephelyén 2016-tól induló képzéseihez és kutatási programjaihoz, valamint a Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete által a városban meghonosított nemzetközi „advanced studies” aktivitásnak, ez által magasan képzett új betelepülők vonzásának.

A száz háztartásra jutó foglalkoztatottak száma Kőszegen (2011-ben:109) jelentősen meghaladja az országos átlagot (96), ugyanakkor a megyei átlagot (111) nem éri el. A többi járásközpont közül Sárvár (116), Szentgotthárd (112) és Vasvár (113) helyzete is kedvezőbb.

A **munkanélküliségi ráta** 2009 óta a járás egészében, ha kisebb kilengésekkel is, de alapvetően csökkenő tendenciát mutat. A térségre az országos átlagnál alacsonyabb munkanélküliség jellemző. A munkanélküliek teljes lakosságon belüli aránya 3.2 %.

A statisztikailag kedvező képet a város társadalmi szövete szempontjából igen jelentősen árnyalják további adatok. A város egyetlen számottevő foglalkoztatója az 1991-ben létesült osztrák-német tulajdonú **Kromberg-Schubert Autókábeleket Gyártó Kft.**, amely 300 főről indulva fénykorában elérte az 1200 főnyi létszámot és foglalkoztatottjainak száma ma 700 fő körül mozog. Más nagyobb beruházás sajnos nem valósult meg az eltelt évtizedekben, így **a lakosság munkaképes rétegének jelentős része Szombathelyen, Ausztriában vagy a szolgáltató szektorban helyezkedett el.**

Ezt a képet ugyanakkor árnyalja az az adat is, mely szerint kimondottan magas a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők száma (37%), amely magasabb a megyei (37,1%), de az országos átlagnál is (33%). Mégsem jelent a mindennapok szintjén feszültséget. Bár erre nincs megbízható adat, ugyanakkor a tapasztalati közelképben világosan megjelenik az Ausztriában nem legálisan dolgozó ingázók száma (házi gondozás, ápolás, kertészeti idénymunka, stb.), amely viszont rövid és középtávon is más jellegű feszültségeket kódol a város eltartó képességébe (adóerő-hiány, illetve nyugellátási jogosultság hiánya).

Megváltozott a korösszetétel is, nőtt az idevándorló idősök száma. A számos kényszernyugdíjazott volt határőr tiszt is az inaktív népesség számát gyarapította. **Az elvándorlás elsősorban a fiatalabb népességre jellemző, mivel a képzettséget igénylő ipar megszűnt.** Az Ausztriába ingázás nem elhanyagolható mértékben nem legális módon történik, ami a jelenben és különösen hosszabb távon komoly nehézségeket jelent a város számára, mivel adóerőt nem jelent, vásárlóerőt is lényeges arányban Ausztriában, továbbá nem keletkeztet az időskort biztosító ellátási jogosultságot – miközben ezek az emberek lakófunkciók igénybe vevőjeként továbbra is Kőszegen jelennek meg. Kőszeg így tehát kétszeresen is „alvóváros” veszélyekkel küzd: mind a Szombathelyre, mind az Ausztriába ingázó lakók összefüggésében.

A 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletnek megfelelően a Központi Statisztikai Hivatal (KSH), a Belügyminisztériummal megkötött adatszolgáltatásra vonatkozó szerződés alapján Kőszeg város esetében is lehatárolta a szegregátumokat, illetve a szegregációval veszélyeztetett területeket. Kőszeg településen a szegregációs mutató 30%-os és 35%-os határértéke mellett **nem található szegregátum.** A **veszélyeztetett területen** a magánháztartásokban élők száma pedig **nem éri el az 50 főt**, emiatt az adott terület, nem tekinthető valódi szegregátumnak, így **antiszegregációs program készítésére sincs szükség.** Ugyanakkor **javasolt e területen** a folyamatok nyomon követése, az oktatás, szociális ellátás és a foglalkoztatás területén szükség esetén olyan intézkedések megfogalmazása, melyek megvalósítása csökkentheti a szegregációs területek kialakulásának veszélyét, a szegénység elmélyülését, s egyben a lakosság társadalmi helyzetének javítását.

Kőszegen 2000 óta az országos átlagnál nagyobb ütemben, 14%-kal nőtt a **lakásállomány.** A lakások **komfortfokozata** meghaladja az országos és a megyei átlagot is. A lakások 96,3%-a komfortos és összkomfortos. A járási települések zömén a komfortos és összkomfortos lakások nem érik el a lakásállomány 90%-át. Kőszegen a lakások **közműellátottsága** igen jó, országos átlag feletti, szinte az összes lakás rendelkezik hálózati vízvezetékkel és a közcsontra hálózatra bekapcsolt lakások aránya (94,5%) meghaladja az országos és megyei szintet is. Kőszeg minden megkérdezett szerint **nagyon jó lakófunkció életminőséget** és többségében könnyen elérhető szolgáltatásokat – amennyiben Szombathely várostérségként együtt értelmezzük – nyújt a város szülötteinek és az azt lakóhelyül választóknak.

A kőszegieknak a dinamikus megyeszékhely középváros Szombathely rendkívüli közelsége (18 km) mellett is színes és változatos saját társadalmi szerveződése van. A város közösségei – bár

turisztikai potenciálját kevésbé tudatosan használják ki – erősen kötődnek a történelmi, hagyományos gyökereikhez, illetve a valóban egyedülálló természeti környezet adta lehetőségekhez, pl. az ország első natúrparkjának megalapítása, valamint hazánk egyetlen síugró sánca itt található, amelyre a síugró szakosztály rendkívül büszke.

A Jurisics-vár (és tere) kiemelt turisztikai értéket képvisel térségi, sőt országos szinten is (történelmi emlékhely besorolású). A városban számos templomot találunk: a Jézus Szíve templom, a Szent Imre templom, a Szent Jakab templom, a Kálvária templom, az Evangélikus templom, a Református templom és a Zsinagóga is jelentős **épített örökségi helyszínek**. 2014-ben az elmúlt fél évszázad során erősen leromlott Izraelita Zsinagógában is elkezdődtek a felújítási munkálatok. A 18. századi Stájerházak, az Arany Egyszarvú Patikamúzeum, a Fekete Szerecseny Patikamúzeum, az Öregtorony, a Jurisics Vár, a Kőszegi Városi Múzeumhoz tartozó Tábornokház és Hősök Tornya, a Főnix ház (benne a Szamos Marcipán Mesegalériával és a 14 magyar borvidéket bemutató borgalériával) és a Postamúzeum is **jelentős értéket jelentenek**.

Az Őrségi Nemzeti Park Igazgatóságához tartozó Chernel-kerti arborétum, a Bechtold István Természetvédelmi Látogatóközpont, az Írott-kő (Geschriebenstein) kilátó a Natúrpark és az Országos Kéktúra nyugati végpontja, az Óház-kilátó; a Hétforrás; a Királyvölgyi madártani tanösvény és az Óház tanösvény jelentős **természeti értéket képvisel**.

A Jurisics-vár Művelődési Központ és Várszínház a 2011-ben történelmi emlékhely besorolást nyert Jurisics várban működik, melynek funkcióbővítő felújítása első üteme lezárult. Az intézmény vezetője dolgozta ki a felújítás koncepcióját, mely révén egy modern kulturális és turisztikai központ jöhetett létre, elválasztva a közművelődési és turisztikai helyiségeket, de a turizmus forrásaiból teremtve alapot a közművelődés számára. Természetesen a tervben a városi hagyományokon alapuló nagyrendezvények révén a turisták számára helyi kulturális értékek közvetítése is cél. A Jurisics-vár Művelődési Központ és Várszínház a városban működő civil szervezetekkel (42 db!) is jó kapcsolatot tart fenn, bevonva őket a közművelődési feladatellátásba, és animátori szerepén keresztül segítve működésüket. Kiemelkedő amatőr művészeti csoportok is működnek az intézmény fenntartásában, illetve támogatásával, melyek között majd' másfélszázados fúvószenekar és énekkar található, de szép eredményeket érnek el a városi néptánc, népi ének és modern tánc csoportok is különböző versenyeken, szerepléseken. Az intézmény szervezi az országosan ismert rendezvények közül a Szőlő Jövésnek Könyvéhez kapcsolódó programokat, a Kőszegi Szüretet, az Orsolya-napi Vásárt és a Kőszegi Várszínházat. Szakmai partnerei az Ostromnapok rendezvénynek. Az utóbbi négy rendezvény másodszor is elnyerte a Nyugat-Dunántúl Kiemelt rendezvénye címet, melyet összesen 23 program kapott meg. E mellett a Jurisics-vár Művelődési Központ és Várszínház szerkeszti a városi honlap közösségi megjelenését, ahol naprakész közösségi információkat tesz közzé, illetve kiadója a Kőszeg és Vidéke ingyenes havilapnak.

Kiemelkedő városi rendezvények:

- A világon egyedülálló – mint kuriózum, „hungarikum” – a „Szőlő Jövésnek Könyve” és a hozzá kötődő hagyományok, amelyet 2013. április 24-én jelölt a város a Szellemi Kulturális Örökség Jegyzékére. A könyvben évről-évre szebbnél szebb ceruza-, tollrajzok, majd akvarellek örökítik meg a szőlő hajtásait. A bejegyzésre minden évben Szent György-napkor, április 24-én kerül sor.
- Kőszeg legtöbb embert megmozgató rendezvénye a Kőszegi Szüret, valamint az ehhez szorosan kapcsolódó Nemzetközi Fúvószenekari Találkozó.
- Évente kerül megrendezésre augusztus elején a Félhold és Telihold – Kőszegi Ostromnapok rendezvénysorozat, amellyel az 1532. évi közel egy hónapos török ostromra emlékszik a város.
- Az 1984 óta évente megrendezésre kerülő História Futás az 1532-es hősökre emlékezik.

- A Natúrpark Ízei, Orsolya-napi vásár minden évben az Orsolya naphoz legközelebb eső hétvégén kerül megrendezésre, ahol Kőszeg és vonzáskörnyezetének jellegzetes ősze jellemző ízeit kóstolhatják meg az ellátogatók.

- Kőszegi Várszínház rendezvényei (június közepétől, átlagosan 30 előadással)

A Kőszegi Várszínház 1982-ben alakult. A kezdeti években magyar szerzők, magyar történelmi drámáinak bemutatását tűzte ki célul a szakmai vezetés. 1988-tól – a közönség igényeihez igazodva – a könnyedebb, szórakoztatóbb vígjáték mellett zenés előadások, koncertek és kiállítások is színesítik a programot.

A Kőszegi Városi Múzeum 1932 óta várja kiállításaira a látogatókat. Központi épülete a Hősök Tornyához kapcsolódó Tábornokház. Tagintézményi közé tartozik a Kőszegi Várkiállítás, az Arany Egyszarvú Patika és a Fekete Szerecseny Patika. A múzeum és tagintézményeinek gyűjtőköre és szakterülete a néprajz, a helytörténet, a technológiatörténet, az iparművészet, a képzőművészet, a régészet és a gyógyszerészet. Fő feladatának tekinti a város emlékeinek, kincseinek feltárását, őrzését és bemutatását. Fontosnak tartja, hogy Kőszeg gazdag múltját, tárgyi és szellemi örökségét az állandó és időszaki kiállításokkal, valamint változatos témában rendezett közművelődési, múzeumpedagógiai és családi programok keretében minden látogatóval megismertesse. Ennek érdekében kapcsolatban állnak egyéb tagintézményekkel, az oktatás, a kultúra, valamint a turizmus képviselőivel. A város üzemeltetésében lévő **Chernel Kálmán Városi Könyvtár**, mint nyilvános könyvtár a hátrányos helyzetű könyvtárhasználók fogadására és információval történő ellátására is felkészült. A könyvtár keddtől szombatig, heti 42 órában fogad látogatókat. Közösségi terek és szolgáltatások tekintetében további fejlesztési lehetőségeket tartogat. A KLIK fenntartásában működik a városban a **Budaker Gusztáv Zeneiskola Alapfokú Művészetoktatási Intézmény**.

Kőszeg Város Önkormányzata Képviselőtestülete 59/2011. (IV. 28.) képviselő-testületi határozatával fogadta el **Kőszeg Város Közművelődési Koncepcióját**. A koncepció kiemeli, hogy különösen fontos, hogy az akkori országosan jellemző gyakorlattal ellentétben **Kőszegen továbbra is fennmaradt a közművelődést szolgáló intézményrendszer**.

Kőszeg Város Önkormányzatának Képviselőtestülete 89/2014. (V. 29.) határozattal fogadta el a város **Sportfejlesztési Koncepcióját**. A koncepció alapján a Kőszeg városban a sporttevékenység alábbi ágai működnek:

- Iskolai testnevelés – diáksport; Versenysport (amatőr sportolókkal); Szabadidő sport;
- Testileg, szellemileg akadályozottak sportja.

Kőszegen régi hagyományai vannak a sportolásnak, az első társadalmi sportegyesület 1912-ben alakult meg, mely azóta is működik, s neve mára ugyanúgy **KŐSZEGI SE (KSE)**, mint a régi időkben. A KSE ingatlanvagyonnal nem rendelkezik, **sportlétesítményei önkormányzati tulajdonban vannak**, de megállapodás alapján ingyenes használatot bír az egyesület a sporttelep számos létesítményében.

Kőszeg esetében elmondható továbbá, hogy az intézmények mellett mind a kulturális, mind a természeti értékek őrzésében, feltárásban és bemutatásában **nagyon jelentős szerepet látnak el a civil szervezetek**. Az Önkormányzat kiemelt feladatának tartja az önszerveződő közösségek támogatását, a civil szervezetekkel történő kapcsolattartást is. Ezért Kőszeg Város Önkormányzatának Képviselőtestülete 209/2007. (IX. 25.) sz. határozatával elfogadta a **civil szervezetek önkormányzati támogatásáról szóló szabályzatát**. Ebben olvasható, hogy az Önkormányzat a civil szervezetek átláthatóbb és kiszámíthatóbb működéséhez pénzügyi támogatást nyújt (**Önkormányzati Civil Alap**) az önkormányzat és a civil társadalom közötti partneri viszony és munkamegosztás előmozdítása az önkormányzati feladatok hatékonyabb ellátása érdekében.

Fontos kiemelni a Kőszegen működő egyházaknak a város életében betöltött fontos szerepét is. A

városban működik **Evangelikus és Református Lelkészi Hivatal**, az **Élet Vize Baptista Gyülekezet** valamint **Római Katolikus Plébániahivatal** is, valamint 2015-ben újjáalakult az izraelita hitközség is. Külön említésre méltó a **Kőszeg és Vidéke Vállalkozók Ipartestülete** (alapítva 1885), mely szervezet komoly munkát fejt ki a térség kis- és középvállalkozóinak összefogásában és érdekeinek képviselésében, emellett aktív résztvevői a közéletnek, támogatói a közösségnek, részvevői a városi rendezvényeknek. Az Önkormányzattal Együttműködési megállapodással rendelkeznek.

3.1.6 A gazdaság helyzete

A HKFS szempontjából a gazdaság helyzete kevésbé releváns, mivel annak eszközei csak közvetett módon lesznek képesek a helyzetre hatni, így annak inkább leginkább jellemző, átfogó jellemzőit emeljük ki. Kőszeg város része Szombathely agglomerációs övezetének, mert a megyeszékhelytől 18 km-re fekvő várost összefüggő beépített területek kötik össze azzal. A szombathelyi pályaudvar Kőszegről 23 perc alatt érhető el a munkanapokon óránkénti járatsűrűséggel közlekedő elővárosi vonalon. Emiatt jelentős a megyeszékhely foglalkoztatói szerepe Kőszeg munkavállalói számára. A kőszegi kistérségből, mint az Alpokalja egészéből, jelentős az alkalmi vagy rendszeres ausztriai munkavállalás. Ezen ingázásokról azonban nem állnak rendelkezésünkre statisztikai adatok.

Gazdasági értelemben a **Szombathelyi agglomeráció** térségére vonatkozóan Kőszegre vonatkoztatva a kiemelt három fő fejlesztési elem:

- a Nyugat-Pannon Járműipari és Mechatronikai Központ fejlesztéseinek megvalósításával és a kapcsolódó közlekedési fejlesztések révén a munkaerő vonzáskörzet kiterjesztése,
- a térségben biztosítani kell a megfelelő színvonalú kulturális és rekreációs kínálatot,
- a felsőfokú oktatás vállalati és társadalmi szükségleteket kiszolgáló magas színvonalú a helyi gazdaság igényeit is kiszolgáló feltételrendszer kialakítása.

A kőszegi kistérségben 2010-ben 655 regisztrált gazdasági társaságot és 1 504 egyéni vállalkozást tartottak nyilván. Kőszegen regisztráltak ebből 456 gazdasági társaságot, és 834 egyéni vállalkozást. Kőszegen 556 működő vállalkozást regisztrált a KSH ez év januári adatközlése szerint, 64 vállalkozás azonos időszakban történt megszűnése mellett. A megszűnő vállalkozások 11,5 %-os részaránya a Vas megyei 5,1 %-os átlagérték több mint kétszerese. A kistérségben **négy-öt jelentősebb termelő vállalkozás kivételével mindegyik vállalkozás 50 főnél kisebb, de leggyakoribbak a 10 fő alatti mikro-vállalkozások**. A nagyvállalatok többségének külföldi tulajdonosa van, melyek sikeresen szerepelnek saját piacaikon. A kisebb vállalkozások többsége a helyi piacra termel. A **tercier gazdasági ágban** működő vállalkozások a Kőszegi Kistérség központja, Kőszeg esetében a vállalkozások 79 %-át teszik ki. A városban a kereskedelmi üzletek száma 2000 óta növekedett, ugyanakkor a legnagyobb számban jelen lévő élelmiszer- és ruházati üzletek száma csökkent. A

városban az elmúlt években nyílt több zöldmezős, nagyobb alapterületű élelmiszerüzlet, miközben Szombathelyen és Ausztria közeli részein történt kereskedelmi fejlesztések sok kőszegi vásárlót is vonzanak.

A **turizmus szerepe** jelentős, a vendégéjszakák száma duplája az országos átlagnak. 2000 óta a vendégek száma és a vendégéjszakák száma is folyamatos csökkenést mutatott, de ez a tendencia a 2011-ben megfordult. 2011 és 2014 között kismértékben növekedő a vendégéjszakák száma. A külföldi vendégek száma azonban nem domináns, csak 10 %-a a magyar vendégeknek. Alapvető probléma, hogy Kőszeg és környéke mindössze egy nagyobb befogadó képességű szállodával rendelkezik, (Hotel Írottkö*** 45 szoba, amely ugyan folyamatosan fejleszti szolgáltatásait), de nincsen nagyobb létszámú turistacsoport befogadására alkalmas, legalább négycsillagos minőségi szálláshely-kapacitás.

Kőszeg vonatkozásában – hagyományai és jelenlegi fejlődési, tervezett fejlesztési irányai alapján – a **kulturális és rekreációs kínálat**, valamint a **felsőfokú oktatás bővítése** bír a legnagyobb jelentőséggel, és az ezekre építhető kreatív és kulturális szolgáltatási tartalmak. **Ugyanakkor** a város gazdaságának jelentős szegmense a lakossági fogyasztás növelése – illetve annak „visszaterelése” – a helyi kereskedelmi és szolgáltató szektor szereplői felé. További, tipikusan közösségi eszközökkel befolyásolható lehetőség rejlik a ma még nagyon alacsony fokú vállalkozói társadalmi felelősségvállalás erősítésében, a városi polgárság identitásának (rég) új alkotóelemévé formálásában. **A10-15 ezer fő közötti járás-székhelyek összehasonlító elemzése** (Kőszeg, Celldömölk, Csorna, Kapuvár, Kőrmend, Sárvár, mint:):

Város	Időpont	Kőszeg	Nyugat-dunántúli kisvárosok átlaga*
Természetes szaporodás (%)	2010-13	-2,3%	-1,5%
Vándorlási egyenleg (%)	2010-13	-0,7%	1,6%
1000 lakásra jutó nettó lakásépítés (db)	2010-13	14,4	7,8
Közcsatornába bekötött lakások aránya (%)	2013	94,5%	87,6%
Internettel rendelkező lakások aránya (%)	2013	51,0%	55,1%
Kiépített önkormányzati utak aránya (%)	2013	70,7%	37,8%
100 óvodai férőhelyre jutó helyi 3-5 éves	2010-13	74,1 fő	71,8 fő
Általános iskolai tanulók közül a bejárók	2010-13	18,6%	24,6%
Egy helyi lakosra jutó középiskolások	2010-13	6,1 %	4,3 %
Általános iskolai tanulók közül a HH-sok aránya (%)	2012-13	13,9%	16,6%
Adóbevallók aránya (%)	2012	43,9%	48,8%
Egy lakosra jutó SZJA-alap (ezer Ft)	2012	706	885
Helyi adóbevétel aránya az önkormányzati bevételekből (%)	2010-11	11,2%	11,9%
Helyi költségvetés egyenlege / bevétel	2010-11	9,4%	-3,9%
1000 főre jutó vállalkozás (db)	2011-12	51,7	64,2
50 fő feletti működő vállalkozások aránya	2011-12	0,5%	1,3%
1000 főre jutó szálláshely (db)	2010-13	63	71
1000 főre jutó kulturális rendezvény (db)	2010-13	11,7	15,3
Álláskereső aránya a munkavállalói korú népességben belül (%)	2015. 04.	3,4%	3,1%

A település lakóinak *pénzügyi-gazdasági helyzete* általában véve kissé rosszabb a régióbeli kisvárosok átlagánál, egyedül a hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók aránya mutat jobb értéket annál. Ugyanakkor a rendszeres szociális segélyben részesülők aránya és a személygépkocsi-ellátottság minimálisan, míg az egy főre jutó jövedelem 20-30 %-kal rosszabb annál. Ez összefüggésben van a foglalkoztatottsági adatokkal, amelyek szintén az átlagosnál valamivel kedvezőtlenebbek. A *társadalmi tevékenységek mutatói*, különösen a kulturális rendezvények arányát tekintve, jelentősen nőttek 2013 óta (magas az országosan jegyzett „nagy rendezvények” száma). A civil szervezetek száma magasabb a többi városénál és aktivitásuk is kedvező.

3.2 A HKFS-t érintő tervi előzmények, programok, szolgáltatások

3.2.1 Külső koherencia, kiegészítő jelleg:

Magyarország számára a legfontosabb fejlesztéspolitikai célkitűzés az ország **gazdasági teljesítményének** (GDP), valamint a **foglalkoztatás szintjének, minőségének** növelése, amelyek révén az **életminőség és az életkörülmények** érdemi javulása érhető el.

A célok megvalósítását első sorban a 2014 – 2020 közötti időszakra kidolgozott Operatív programokban foglalt beavatkozási területek célozzák. Ezek jelentős része olyan célzott beavatkozás, amely az adott – elmaradásban lévő – mutató javítását célozza. Kőszeg szerencsés elhelyezkedésének köszönhetően ezek többségében nem érintett, így számos fejlesztési konstrukcióban nem tud részt venni. Ugyanakkor számos olyan terület van, amely speciális problémát jelent Kőszegen és térségében, ilyenek például: Ausztria közelségének nagyon erős munkaerő elvonzó hatása, amely zömmel ingázásban nyilvánul meg. Ez azt eredményezi, hogy a Kőszegen lakók jelentős része adófizetőként és egyre inkább fogyasztóként nem a várost gyarapítják, ugyanakkor közszolgáltatási és lakófunkció minőségi elvárásaik igen magasak. Hasonló jelenség a szoros civil szerveződések jelenléte, amelyek számára új kihívás a betelepülők befogadásának segítése, illetve a helyi fiatalok megtartásának ösztönzése is. Ezért az OP-k tekintetében nagyon pontos kiegészítő funkciókat vagy módszereket kell találni, amely a CLLD eszközzel befolyásolhatja. A legfontosabb kiegészítési pontok:

HKFS tervezett beavatkozási terület	OP-kapcsolódás ¹	Indoklás
„ <u>Civil akadémia</u> ” – a helyi közösségek életképességének és együttműködéseinek erősítése, az együttműködés új módszereinek elterjesztése	EFOP 1, és 3. prioritás	Az EFOP prioritások ágazati elven szervezik a beavatkozásokat, első sorban az országos szintű az égető szükségletek mentén pl. a szociális ellátás intézményein keresztül, az önálló közösségi kezdeményezéseket nem tudja kezelni.
„ <u>Örökségünk</u> ” – A város legtagabban értelmezett kulturális örökségének, mint megtartó és befogadó erőinek gondozása, megerősítése:	TOP - 1-5 prioritás	A TOP-CLLD központi beavatkozási területe, amely funkcionálisan és rugalmasan kiegészíti a TOP strukturális önkormányzati fejlesztéseit (Zöld

HKFS tervezett beavatkozási terület	OP-kapcsolódás ¹	Indoklás
A GINOP és TOP turisztikai fejlesztéseket a vendéglátó település helyi közösségeinek örökségőrző közreműködése tesz élővé, színessé, élménnyé (pl. Ostromnapok, vásárok, stb.)	GINOP - 7prioritás	város – városmajor, közlekedésfejlesztés, intézményfejlesztések) Turisztika: a „Várprogram” fejlesztése az idegenforgalmi attrakció fejlesztésre irányul,
„Iskolaváros” – A városban a képzett fiatalság megtartása és bevonása, továbbá a felsőfokú oktatás és tudományos potenciál beépítése, befogadása: a CLLD a helyi fiatalok vonatkozásában a helyi kihívások többet kívánnak, a város extra lehetőségekkel és aktív bevonással tudja a helyben maradás melletti döntést motiválni.	EFOP - 2. és 4. prioritás	Az EFOP feladata a PM-ben vállalt legfontosabb fejlesztendő feladatok egységes koncepció és szakmai taralom mentén történő megvalósítása: korai iskolaelhagyás csökkentése, átalagok javítása. A CLLD „valami plusz” kínál a fiataloknak megtartásuk érdekében.
„Mi, kőszegiek” – Helyi identitás erősítése a helyi gazdaság szolgálatában A CLLD lehetőségeivel áttételesen, ugyanakkor a szereplőkhöz közelebb kísérli meg a beavatkozást. a keresleti oldal tudatosságnak erősítésével.	GINOP – 1 TOP	A GINOP lehetőségei célzott vállalkozásfejlesztést kínálnak. A TOP funkciója a befektető-vonzás (ipari parkok), valamint a vállalkozások és a munkaerőpiac kínálat oldalának összehangolása (Paktum). A CLLD eszközével arra teszünk kísérletet, hogy motiváló legyen Kőszegen vállalkozást indítani, megtartani.
„Zöld városka” – Az önkormányzati fejlesztéseket kiegészítő közösségi zöld felületek és a lakossági környezettudatosság fejlesztése	KEHOP TOP	A KEHOP-ban környezettudatosság ügyben kizárólag a megadott központi tematika és eszközök használhatók, ezt kiegészíteni tervezzük egyedi kreatív kezdeményezésekkel. A „zöld város” akcióterületi jelentőségű beavatkozásokra fókuszál, a CLLD kisközösségi léptékben kiegészít.
Együttműködések	hiányzik	Nincs olyan OP amely belföldi városi és településközi együttműködések támogat.

3.2.2 A HKFS tartalmát befolyásoló megyei, járási, települési vagy egyéb területi szinten megfogalmazott fejlesztési prioritások/beavatkozási területek/projektek

Kőszeg város - és városkörnyék – 2014 – 2020 közötti, a TOP-CLLD eszköz alkalmazása szempontjából leginkább releváns fejlesztéspolitikai keretei:

A/ Vas megyei Önkormányzata integrált területi programja (ITP)

B/ Kőszeg város Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS)

C/ 1337/2016. (VII. 4.) Korm. határozat a „Kreatív város – fenntartható vidék» – a Nyugat-Pannon régióban új regionális fejlesztési koncepció megvalósításáról” című nemzeti programmal összefüggő feladatokról és azok finanszírozásáról (KRAFT nemzeti program)

ad A/ A megyei ITP határozza meg a nagyobb térségi szempontból jelentős fejlesztéspolitikai irányokat, hangsúlyokat és arányokat.

ad B/ A járásszékhely városi ITP a megyei ITP-hez is illeszkedve határozza meg sajátos szempontjait, fókuszpontjait. A HKFS szempontjából mind a négy célkitűzés releváns:

Kőszeg város Településfejlesztési Koncepciója a jövőkép eléréséhez kapcsolódóan, a fejlesztési irányokhoz illeszkedően négy átfogó célt fogalmaz meg. A négy cél kijelöli a város legfontosabb gazdasági, társadalmi, környezeti kihívásokra adott válaszait.

1. **Fenntartható város:** Fenntartható város, a szó legtagabb értelmében. Átfogó cél, a város népességének megtartása, a fenntarthatóság érdekében, a fiatal és aktív népesség megőrzése, (kedvező társadalmi, gazdasági összetétel és korstruktúra elérése), a táj, természet és az értékes épített környezet fenntarthatósága érdekében, annak védelme és folytonos megújítása, a környezet fenntarthatósága érdekében, a hatékony energiagazdálkodás, a klímaváltozás elleni tudatos küzdelem, illetve a kedvezőtlen hatások kivédése.
2. **Kreatív város:** Átfogó cél, a jellegében ma is kreatív városi jelleg erősítése, a hagyományaira alapozni tudó, változó környezethez alkalmazkodni képes, alkotó módon dolgozni és élni akaró emberek közössége. Közösség, amely magas hozzáadott értéket termelő, innovatív gazdasági környezetet hoz létre, és azt működtetni képes.
3. **Turisztikai rekreációs központ:** Átfogó cél, olyan idegenforgalmi kínálat kialakítása, továbbfejlesztése, amely a település és környékének vonzó táji, természeti, történeti és kulturális értékeire épít, amely a város lakói számára is hozzáférhető széleskörű szolgáltatásokat nyújt, s egyben növeli a turizmus, mint ipar, jövedelemtermelő képességét.
4. **Együttműködő város:** Átfogó cél, hogy a település tovább bővítse meglévő térségi kapcsolatait, mind tartalmában, mind területi kiterjedésében. Továbbra is támogassa a civil szerveződéseket, közvetett eszközökkel segítse elő az emberi kapcsolatok erősödését, kiteljesedését. Minden téren segítse, a kapcsolatok fizikai lehetőségének megteremtését, az infrastrukturális hálózati elemek kiépítését.

ad C/ KRAFT nemzeti program: Kőszeg (és térsége) esetében közel 15 éves előkészületek után a Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete megalapítása és a Pannon Egyetem kőszegi telephely-alapítása az iskolavárosi célkitűzés megvalósítását hozza elérhető közelségbe. Ennek kapcsán a város legfontosabb feladata a méltó minőségű környezet megteremtése, saját fejlesztéseihez való integrálása. Ennek érdekében első sorban a TOP-forrású fejlesztések kialakítása során vesszük messze menően figyelembe a leendő Campus, továbbá a városba várt új, magasan képezett hallgatók, kutatók és reménybeli betelepülők igényeit.

A fentiek alapján tehát a fejlesztéspolitikai eszközök szintjén a HKFS beavatkozási területei szempontjából legfontosabb kapcsolódási területek (terjedelmi korlátok miatt természetesen a teljesség igénye nélkül):

1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése

Kapcsolódás: a helyi gazdaságnak a CLLD keretei közé illeszthető indirekt fejlesztése által a város vállalkozásbarát és a helyi vállalkozásokra tevőlegesen is odafigyelő arculata és így vonzereje fejlesztendő.

1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés

Kapcsolódás: rendkívül fontos, hogy a TOP és a GINOP (Nemzeti vár és kastélyprogram) lehetőségekben koordinált módon történjen meg a turisztikai potenciált jelentő elemek fejlesztése.

Ugyanakkor nem kevésbé fontos, hogy ehhez kapcsolódjanak a CLLD-módszerű, kisebb, közvetett beavatkozások (pl. „zöld városka”, „mesterségünk címere”, „vásárolj Kőszegen”) illetve a városi intézménynek, szervezetek és lakossági attitűdök fejlődése (pl. a hasonló adottságú kisvárosokkal való belföldi és nemzetközi együttműködések által).

1.3. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével

Kapcsolódás: az ITP-ben foglalt célok a TOP-eszközök által szolgálják a jó minőségű városi élettér funkciók biztosítását, míg a HKFS-ben foglalt eszközök a fiatalok megtartása és a társadalmi integráció (fogyatékkal élők, betelepülők) erősítésében lehetnek jelentősek, éppen a nem szabványos, részlet gazdag, az érintettek bevonásával kialakítható egyedi tartalmuk okán.

2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés

Kapcsolódás: Kőszeg estében város-rehabilitációs cél az ehhez a célkitűzéshez illeszkedő „zöld város” beavatkozásban fogalmazódott meg, amely előre kijelölt akcióterületeken valósul meg, Tudatosan kapcsolódik ehhez a „zöld városka” HKFS cél, amely a helyi közösségek szempontjából fontos, kisebb zöldfelületi fejlesztéseket tatalma közösségi alapú tervezésre alapozva, valamint környezettudatosságot erősítő beavatkozásokkal is kapcsoltan.

5.1. Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)

Kapcsolódás: hasonlóan a helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztéshez a HKFS-kapcsolódás fontos, ugyanakkor itt is első sorban közvetett. A tervezett CLLD eszközök alkalmasak a szektorok együttműködésének erősítésére; a városvezetés, intézmények és a lakosság gazdasággal /vállalkozásokkal kapcsolatos tudatosságának javítására, valamint jól szolgálhatják város vállalkozásbarát arculatának, vállalkozás-vonzási képességnek erősítését.

3.2.3 A HKFS tartalmát befolyásoló, a település gazdasági és környezeti fejlődését és a befogadást támogató legfontosabb programok

A város életében nagyon jelentős a turisztikai potenciál, amely jelenleg alulhasznosított, professzionálisan nem menedzselte szegmens. A város (várostérség) még nem rendelkezik TDM szervezettel, ugyanakkor az Írott kö Natúrparkért Egyesület - mint az ország első ilyen szerveződése -, számos TDM-szerű feladatot is ellát, saját fejlesztési stratégiát is készített: Csillaghúr Program (96/2016. (V. 26.) képviselő-testületi határozattal elfogadva). A városban a NYDOP kertében vár-rekonstrukciós és város-rehabilitációs projekt is megvalósult. Ezek folytatásaként tervezzük a „Nemzeti Vár és kastélyprogram (GINOP 7.1) keretében, valamint a TOP keretében a városi turisztikai attrakciók továbbfejlesztését és kínálati /marketing oldal jelentős javítását. Ezért a CLLD-nek nem feladata turisztikai célok fejlesztése, ugyanakkor mégis szorosan kapcsolódik **első sorban a vendégfogadási kultúra fejlesztésével**, mivel a vendégek kiszolgálásában, programjainak kialakításában és a nagyrendezvények körüli teendőkben jelentős szerepet vállalnak az intézmények, kisvállalkozások és a civil szervezetek is. Leginkább segíthetik a célok jobb elérését a „civil akadémia” a „zöld városka” beavatkozás-csomagok. A város jól működő Foglalkoztatási Paktum előzményekkel is rendelkezik (és a járás), amely folytatódik. Ugyanakkor az OP-k szintjén kezelendő legfontosabb – foglalkoztatottsági ráta emelése – problémák kezelése mellett a helyi speciális kihívásokra a CLLD eszközzel (is) próbálunk megoldást keresni. Ezek: a nagyvárosi és ausztriai munkaerő-elszívó hatás, valamint az ingázók által a városon kívül megkeresett jövedelmek városon kívüli elköltése, amely a helyi gazdaságot csorbítja. Ezekre igyekszünk speciális módon reagálni első sorban a fiatalok helyben tartását (4/A-B) és a jövedelmek helyben tartását (3/A-B) célzó beavatkozásokkal.

3.2.4 Közművelődési intézményi kapcsolat

A „Kőszeg város kulturális – közművelődési koncepció 2015 – 2020” című szakmai dokumentum alapján Kőszeg Város Önkormányzata Képviselő-testülete 23/2011. (XI. 28.) önkormányzati rendeletében szabályozza közművelődési feladatait. A 4. § ¹(1) alapján: Az önkormányzat közművelődési feladatainak ellátása érdekében közművelődési, közgyűjteményi és muzeális intézményeket működtet: Jurisics-vár Művelődési Központ és Várszínház; Chernel Kálmán Városi Könyvtár; Kőszegi Városi Múzeum.”

Ezen túl a 8.§ szerint: „Az önkormányzat közművelődési feladatainak megvalósításában együttműködnek: a köznevelési intézmények, az egyházak, a költségvetési támogatásban részesülő művészeti csoportok, egyesületek, (5. § (2) bekezdés b) pontja), Kőszegi Művészeti Egyesület, Kőszegi Baráti Kör, Kőszegi Ostromnapok Egyesület, Írott-kő Natúrparkért Egyesület, Kőszegi Polgári Kaszinó, Őrségi Nemzeti Park Igazgatósága, Berzsényi Dániel Könyvtár, nemzeti és önkormányzatok (roma, horvát, német), testvér települések, magánszemélyek, gazdálkodó szervezetek, mindazok, akik e rendeletben foglaltakkal azonosulnak.”

A városi rendelet tehát már tartalmazza mindazon kiterjedést, amelyek alkalmasak a CLLD-program „befogadására. Ezen túl a munkaszervezetként működő Jurisics-vár Művelődési Központ és Várszínház (JvMK) intenzív és jó kapcsolatot tart fenn a városban működő civil szervezetekkel (42 db!), bevonva őket a közművelődési feladatellátásba, és animátori szerepén keresztül is ösztönzi működésüket, a városi eseményekben közreműködésüket. A CLLD eszköz használata- különösen pl. a „civil akadémia” kulcsprojektként való megtervezése is azt a célt szolgálja, hogy a város ilyen módon is segítse a civil szervezetek közművelődési és egyéb közösségi tevékenységének stabilizálásában.

Továbbá - különösen a fiatal korosztály érdekében: Kőszeg Város Ifjúsági Koncepciója 2010-ben készült el, melyet a képviselő-testület a 35/2010. (III.4.) képviselő-testületi határozattal fogadott el négy évre. Ezt követte 2015-ben a koncepció felülvizsgálata, melynek eredményeként a dokumentum a „Nemzeti Ifjúsági Stratégia 2009-2024” (a továbbiakban: NIS) című dokumentumhoz igazodva érvényben maradt, hatályát 2020-ig terjesztette ki a képviselő-testület. Az ebben foglalt feladatok és felelősségi körök, valamint ütemezés kialakítása érdekében pedig 2016-ban elkészült Kőszeg város önkormányzatának ifjúsági cselekvési terve is.

3.3 SWOT elemzés

A SWOT analízist a HACS alapítók külső módszertani segítséggel, közös munkával végezték el. Első közelítésben - és a rendelkezésre álló idő szorításában - mindenki előre kapott „házi feladatot”, amely alapján a tájékoztató első közös összejövetelt követő első valódi programalkotó együttműködésben építették fel a közösségi és kulturális aktivitások és terek szempontjából releváns analízist. A SWOT közösségi módszerű elkészítése visszaigazolta, hogy a tetszetős felszín, időnként kedvező, máskor ellentmondásos statisztikai adatok mögött nagyon közeli „nagyításban” sokkal pontosabb kép is kirajzolható. Maguk a résztvevők azt is megerősítették, hogy a közös munka elkezdése önmagában is sokat jelent a közösségi erőforrások jobb kihasználása érdekében. Ezen alapokon a tematikus SWOT a következőképpen alakult ki:

¹ Módosítva a 25/2015. (XI. 27.) önkormányzati rendelettel, hatályos 2015. november 28-tól.

ERŐSSÉGEK E1 – A város kivételes természeti és biodiverzitási adottságai és környezetkultúrája;	GYENGESEGEK GY1 – A különböző szférák közötti összefogás alkalmi, érdekellentétek és széthúzás is jelen van
E2 – Színes történelmi és kulturális hagyományok, soknemzetiségű közösségek; E3 - Sok civil szervezet, erőteljes kulturális aktivitás, sportélet; E4 – Iparos és kézműves, kisvállalkozói hagyományok, képviselői működése, E5 – A város által biztosított magas életminőség (családias, átjárható, zöld) E6 – Erős identitáselemek: hősök, becsületkassza, iskolaváros, iparosok városa.	GY2 – Civil szervezetek menedzsment hiányosságai, állandó forrás gondok; GY3 – Vállalkozásindítás nehézségei, turizmus stagnálása; GY4 – Gyenge /motiválatlan helyi vásárlóerő, GY5- Családias közösségi terek hiánya, GY6- Fiatalok számára vonzó/megtartó városi „kínálat” (inkább öreges városkarakter), GY7 – Túlzott elvárások az önkormányzat felé (oldja meg, finanszírozza, stb.)
LEHETŐSÉGEK L1 – A „KRAFT” nemzeti program magas KFI tevékenységei elindulásával a magas minőségű lakófunkció és az új munkalehetőségek magasan képzett betelepülőket vonz; L2 – A KRAFT program elindulásával a felsőfokú oktatási és kutatási szféra képviselőinek beépülése a város közösségi szövetébe erősíti a szellemi erőforrásokat; L3 – Térségi és nemzetközi együttműködési lehetőségek bővülése által célzottabb együttműködések kialakítása a környező várostérségekkel (Szombathely, Bük, Pannon Városok Ausztria) L4 - Lokálpatriotizmus és társadalmi felelősségvállalás erősödő trendjét felhasználva az elszármazottak érdeklődése erősödik. Ennek pro-aktív kezelésével az elszármazottak tudásának, tapasztalatának, kapcsolatrendszerének bevonása, L5 – További lehetőségek természeti/környezeti vonzerők fejlesztésében; L6 – Potenciális együttműködők jelenléte (állami erdőgazdaság, nagyobb cégek, nemzeti park igazgatóság), L7 –.	VESZÉLYEK V1 – Ausztriában elérhető magasabb jövedelmek tovább erősödő elszívó hatása; V2 – A nagyvárosokban, illetve Ausztriában elérhető állások és jövedelmek miatt a helyi fiatalok elvándorlása, identitásvesztése; V3 – A kőszegi lakosok által Szombathelyen és Ausztriában elköltött jövedelmek a lokális gazdasági szereplők további térvesztését eredményezik.

Abból a szempontból is konszenzussal indult a közös munka, hogy Kőszeg esetében nagyon óvatosan kell bánni a „probléma” kifejezéssel, mivel sokkal inkább meglévő adottságok és lehetőségek jobb kihasználása hordozhat hozzáadott értéket, sokkal kevésbé súlyos társadalmi problémák elleni védekezés, tompítás.

Tapasztalatok a SWOT készítése során:

- A HACs alapítók első közelítésben jelentős arányban a város turisztikai „bemutatására” helyezték a hangsúlyt. Nem volt egyértelmű számukra, hogy a HKFS és az arra épülő majdani

CLLD-aktivitás célja nem a külső látogatók számára vonzó turisztikai (mint identitás és mint üzletág) fejlesztési lehetőségeket összegyűjtése és az ahhoz kapcsolódó feladatok felelőseinek kijelölése. A CLLD-aktivitás célja a közösségek saját erősségeinek, hiányainak és mozgósítható erőforrásainak feltérképezése a város polgárai érdekében.

- Ahogy Ausztria közelsége messziről tekintve és a statisztikai adatok alapján egyértelműen erősség, a helyiek az immár megértett helyi felelős gondolkodás jegyében már sokkal inkább veszélyforrásként helyezték el. Egyértelműen Ausztria „elszívó hatása” a legerősebb faktor, amely ellen védekezni kell.
- Felmerült az Alapítók részéről az a módszertani javaslat, hogy előbb gyűjtsünk projekt- javaslatokat (kinek mire van szüksége), azonban a közösség többsége ezt elvetette, és azt a módszert vitte tovább, hogy szisztematikusan feltárja a valóban szükséges beavatkozási területeket, amelyek alapján kidolgozandó beavatkozási területek (kulcsprojekt és/vagy helyi pályázati konstrukciók) kerüljenek úgy kialakításra, hogy első sorban a közösséget előre vivő projektek számára alakítsanak ki lehetőségeket.

3.4 Fejlesztési szükségletek azonosítása

A fejlesztési szükségletek meghatározásában kiemelkedő szerepet játszik Kőszeg városvezetése – a polgármester és az alpolgármester is aktív alkotó részt vett minden műhelymunkában elejétől végig. Legfontosabb feladatuk az volt, hogy a város közösségeit megismertessék azokkal a fejlesztési beavatkozásokkal, amelyek a város ITS-ében megfogalmazott célok mentén kialakítás alatt állnak, és amelyek némelyikéhez közvetlenül, másokhoz közvetetten a CLLD-célok s eszközök is tudnak kapcsolódni. A HKFS-t készítő mindhárom szektor egyetértett abban, hogy Kőszeg belső értékei és külső lehetőségei mentén első sorban ezek jobb kihasználását lehetővé tevő offenzív stratégia kidolgozása a helytálló, ezt egészíti ki a gyengeségek tudatos kezelése, valamint a veszélyek elleni védekezés. Utóbbi annyiban speciális, mivel a legjelentősebb veszély Ausztria közelsége miatt a helyiek elvándorlása, a „jövevények” szempontjából pedig az „átjáróház” jelleg megjelenése: a városért nem felelős, azt csupán lakófunkcióként tekintő kritikus tömeg, bevonás hiányában. Mindeket tekintetben veszélyre építünk, de voltaképpen az eszközök kimondottan offenzívák kell legyenek.

Az azonosított fejlesztési szükségletek tehát:

1. **A helyi közösségek megerősítése: működésük és fenntarthatóságuk fejlesztése, együttműködési készségeik révén erőforrásaik megosztásával a hatékonyságuk javítása. A fejlesztési szükséglet kiterjed a különböző szférák együttműködési készségeinek és fejlesztésére is**

Indoklás: ezt a fejlesztési szükségletet támasztja alá az „E3 - Sok civil szerezet, erőteljes kulturális aktivitás, sportélet” és az „E4 – Iparos és kézműves, kisvállalkozói hagyományok, képviselői működése”, mint adottság, valamint a „GY 1 – A különböző szférák közötti összefogás alkalmi, érdekellentétek és széthúzás is jelen van” és a **GY2 – Civil szervezetek menedzsment hiányosságai, állandó forrás gondok**. Mivel a legfontosabb hiányjel (gap) a szervezetek korszerű NGO-tudásainak és menedzsment ismereteinek hiánya, ezt a területet kulcsprojekttel kezelendőnek azonosítottuk. Az együttműködés lehetőségeinek erősítését pedig mind pályázatos célként, mind horizontális ösztönzőként tudjuk kezelni (ld. beavatkozások és innovativitás fejezetek).

2. **Örökségünk: a város közösségei által ápolt örökség-elemek ápolásának erősítése, további potenciáljának kiaknázása, különös tekintettel a városba érkezők bevonására és a különböző szférák együttműködésére**

Indoklás: a város erősségei közül az „E1 – A város kivételes természeti és biodiverzitási adottságai és környezetkultúrája;” és az „E2 – Színes történelmi és kulturális hagyományok, soknemzetiségű közösségek;” a város egyik legfontosabb megtartó ereje. Másfelől a „L4 - Lokálpatriotizmus és

társadalmi felelősségvállalás erősödő trendje,” és a L7 – *Elszármazottak tudásának, tapasztalatának, kapcsolatrendszerének bevonása*, erősödő lehetőség a közösségek megerősítés mellett azok hatókörének bővítésére, új kapcsolódási, elköteleződési felületek kialakítására. Az örökségre épített fejlesztési szükséglet tehát közel sem „műemléki” jellegű, nagyon is élő, kettős feladat: megtartás és megnyílás a bevonzás, befogadás felé. Pályázatos konstrukciók egymásra épülésével és kiválasztási szempontok célzott kialakításával kívánjuk érvényesíteni e kettős küldetést.

3. Iskolaváros: a városban a képzett fiatalság megtartása és bevonása, továbbá a felső fokú oktatás és tudományos potenciál beépítése, befogadása

Indoklás: Az „iskolavárosi” identitás az örökség része, ugyanakkor önálló fejlesztési szükséglet annak XXI. századi értelmezése, fejlesztési lehetőségeinek, szükségleteinek újrafogalmazása. Kőszeg legjelentősebb vesztesége a fiatalok távozása, V2 – *Elsősorban a helyi fiatalok elvándorlása, identitásvesztés*, amelynek megállítása természetesen nem lehetséges közösségi eszközök által. Ugyanakkor mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a városban élő és tanuló fiatalok otthon érezzék magukat, alternatíva maradjon számukra a hazatérés. A „GY5- *Családias közösségi terek hiánya*”, és a „GY6- *Fiatalok számára vonzó/megtartó városi „kínálat” (inkább öreges városkarakter)*” megfogalmazása azt tükrözi, hogy bőven van teendő a fiatalok számára is vonzó városi beavatkozások terén. E körben rendkívül fontos, hogy ne nekik, hanem velük alakuljanak ki ezek: teret nyitni saját elvárásaik, ötleteik megfogalmazására, akár megvalósítására. Ezen fejlesztési szükséglet eszközökkel való kitöltését támogathatja leginkább az L2 – *A felsőfokú oktatás és kutatási szféra beépülése a város közösségi szövetébe erősíti a szellem erőforrásokat*.

4. „Mi, kőszegiei”: helyi identitás erősítése a helyi gazdaság szolgálatában

Indoklás: a helyi gazdaság lehetőségei korlátosak Szombathely, mint dinamikusan fejlődő iparváros és Ausztria, mint jelentős munkalehetőségeket kínáló piac szorításában. Kőszeg tehát első sorban saját lakóira, mint fogyasztókra számíthat jó színvonalú jövedelmük elköltése formájában. Ugyanakkor a statisztikákon túli helyi munkacsoporti elemzés egyik legfontosabb megállapítása, hogy nem csak Kőszegtől távol szerzik jövedelmük jelenős részét a kőszegiei, hanem egyre inkább ott is költik el. Az együttműködő elemzés megállapította, hogy, valós veszély a V3 – *Helyi vásárló erő további apadása (költség Ausztriában, Szombathelyen)*, valamint a GY1 – *A különböző szférák közötti összefogás alkalmi, érdekellentétek és széthúzás*” is jelen van, és a GY7 – *Túlzott elvárások az önkormányzat felé (oldja meg, finanszírozza, stb.)* is. Ugyanakkor jelen van a L4 – *Lokálpatriotizmus és társadalmi felelősségvállalás erősödő trendje*, mint lehetőség is. Így aztán a szükséglet oly módon fogalmazódott meg, hogy a „társadalmi felelősségvállalás oda-vissza megoldásait kell meghonosítani, amelyben nem csak a vállalkozások vállalnak felelősséget a civil közösségekért, hanem fordítva is. A legkevésbé mellékes „mellékhatásként” az együttműködési kultúra is erősödik, amely a civil szféra fenntarthatóságát is erősítheti. Pályázatos megoldások célszerűek.

5. „Zöld városka”: az önkormányzati fejlesztéseket kiegészítő közösségi zöld felületek és lakossági környezettudatosság fejlesztése

Indoklás: Ez a fejlesztési szükséglet egyértelműen az erősségek még jobb kihasználására fókuszáló offenzív irányú, hiszen a város jelentős zöldfelületi értékekkel rendelkezik, továbbá az önkormányzat is számos fejlesztési projektet dolgoz ki ennek az értéknek erősítésére. A CLLD keretében az L5 – *További lehetőségek természeti /környezeti vonzerők fejlesztésében*; és a L1 – *A magas értékű lakófunkció és megfelelő munkalehetőségek további képzett betelepülőket vonz*; kiaknázása a cél, amely egyúttal Kőszeg turisztikai vonzerejét – és így helyi gazdaságát – is hivatott erősíteni. A megoldások kidolgozása a CLLD esetében sokkal részletgazdagabban alkalmazkodhat helyi igényekhez, mint a TOP „zöld város” konstrukciójához képest.

6. „Nyitottan a világra, kíváncsian egymásra”: települési kapcsolatépítés, jó gyakorlatok

megismerése, megosztása és továbbfejlesztése

Indoklás: az együttműködő partnerek mindenképpen nyitni szeretnének a CLLD-ben részes más városok felé is, méghozzá két dimenzióban:

- a hasonlóság alapján: hasonló adottságokkal, lehetőségekkel és problémákkal rendelkező település felé,
- a különbség alapján: egy olyan, hasonló méretű településsel kialakítandó kapcsolatrendszerben, amely adottságaiban és problémáiban nagyon eltér Kőszegtől – a hátrányos helyzetű térséggel való kapcsolatfelvétel célja a kőszegiek számára társadalmi érzékenyítés, a partner számára pedig saját jó gyakorlatainak felkínálása,
- nemzetközi kapcsolatfelvétel vagy meglévő kapcsolat fejlesztése kimondottan a közösségi alapú fejlesztéspolitikai eszközök megismerése, kapcsolatok továbbfejlesztése céljával.

A Kormány a „**»Kreatív város – fenntartható vidék«** – a Nyugat-Pannon régióban új regionális fejlesztési koncepció megvalósításáról” című nemzeti program(KRAFT) keretében külön támogatási lehetőséget biztosít számos értékes, használaton kívül épület felújítására, a felsőfokú oktatás-kutatás, valamint nemzetközi tudományos együttműködések elindítására. Ezek tekintetében azonban még nem kristályosodtak ki teljesen a Pannon Egyetem, a Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete és a Város közösségeinek igényei, leendő épület-felhasználási kapacitási szükségletei, ezek egymással való kombinálhatósága. Ezért a jelen KHFS-nek nem tárgya nagyobb léptékű épület-infrastruktúra fejlesztés, ugyanakkora KRAFT program részletes ingatlan-hasznosítási tartalmának kialakulását követően a HKFS második szakaszában középontba kerülhet.

4. A stratégia jövőképe

Jövőkép: Kőszeg a térség vonzásközpontja, befogadó és együttműködő közösségek otthona, magas életminőséget biztosító és környezettudatos új iskolaváros

A HACS alapító tagok és a közös munkában részt vevő többi érdeklődők több alkalommal történt együttes munkájával alakult ki a város CLLD-stratégiájának célrendszere és irányvonala. Ebben a körben határoztak az alapító tagok a HACS nevére is: **KŐSZEGI FORRÁS**, amely sok mindent szimbolizál abból, amire büszkék, amire törekszenek a város közösségei.

A város különösen értékes természeti adottságai között kiemelt hely illeti meg a forrásokat. Ezek közül is egyik nevezetességünk és büszkeségünk a Hét vezér forrás. Ez a forrás hét forrásból fakad, de közös erecskébe fogva szolgálja a szomszagos utazót, így mindig van benne annyi víz, amely oltja a szomszagos. A HACS alapítók is így szeretnék megerősíteni együttműködésüket, hogy az egyéni boldogulásuk mellett táplálja a közösség érdekeit is. A forrás-szimbólum azért is fontos, mivel az erőforrásaik feltárára és „foglálására” törekszenek, valamint olyan értelemben is, hogy tiszta forrásvízként, vagyis valódi értékek mentén legyen felhasználva a közösség által megnyerhető fejlesztési források.

Átfogó cél: A város népességmegtartó és vonzerejének erősítése együttműködő közösségei és erős identitása által

Specifikus célok

1. Helyi közösségek életképességének és együttműködéseinek erősítése, az együttműködés új módszereinek elterjesztése;
2. A város legtágabban értelmezett kulturális örökségének, mint megtartó és befogadó erőinek gondozása, megerősítése;
3. A város gazdasági életének élénkítése a közösségi együttműködés modern eszközei által – társadalmi felelősségvállalás oda-vissza;
4. A városban élő vagy tanuló fiatalok számára vonzó, magas színvonalú és kreatív környezet és többlet-lehetőségek biztosítása;
5. A város köztereinek és zöldfelületeinek élhetővé tétele közösségi tervezés alapú kisebb léptékű beavatkozások által;
6. Más kisvárosok kihívásainak és megoldásainak megismerése, sajátjaink megosztása.

Az akcióterület középtávon (2018 végéig) tervezett rész célja:

- legalább 8 civil szervezet, amelyik elvégzi a „Civil akadémia” képzést, és ez által működési biztonsága és tudatossága megerősödik;
- legalább 5 területen együttműködő civil szervezetek, illetve különböző (közsféra, civil sféra. üzleti sféra) együttműködések,
- legalább 5 városi területen lakossági bevonással elkészül a „zöld városka” beavatkozási tartalom;
- legalább 2 külső együttműködési kapcsolatfelvétel megtörténik.

5. A stratégia célhierarchiája

1. stratégiai cél: Helyi közösségek életképességének és együttműködéseinek erősítése, az együttműködés új módszereinek elterjesztése;			
Beavatkozások:	Eredménymutató	Kimeneti mutató	Szöveges indoklás
1.KULCSPROJEKT (ESZA) Civil akadémia: a város civil szervezeti részére a szervezeti élet, stratégiai tervezés, projekt- és pénzügyi menedzsment, fund-raising, stb. tudások és készségek elsajátítását célzó professzionális kurzus.	A civil szervezetek menedzsment-tudásbeli önértékelésének javulása (legalább 20%)	A kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által a HKFS keretében tervezett és végrehajtott (rész) programok száma: 1 db; - benne legalább 8 db non-profit szervezet részvétele.	A HKFS készítése során a szervezetek egyik legfontosabb problémája a „forráshiány és működési bizonytalanság”, fejlesztési szükséglet felismerése pedig az, hogy saját tudásuk és készségeik fejlesztése nélkül ez nem oldható fel. A képzés a közművelődési, kulturális, stb. intézmények számára is hasznos lehet.
2. stratégiai cél: A város legtágabban értelmezett kulturális örökségének, mint megtartó és befogadó erőinek gondozása, megerősítése;			
Beavatkozások:	Eredménymutató	Kimeneti mutató	Szöveges indoklás
2/A KULCSPROJEKT: a Chernel Kálmán Városi Könyvtár közösségi terének fejlesztése (ERFA)	A megújított közösségi teret rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya: +10%	1.Városi területen épített vagy renovált köz(össégi) épület: 100 m2	Az egyetlen olyan közösségi intézményi funkció, aminek fejlesztési szükséglete alternatíva nélküli és egyértelmű a KRAFT-program épület-beruházásoktól független.
2/B Községi funkciók ellátásához szükséges kis léptékű infrastrukturális és eszközfejlesztések (ERFA)	A megújított közösségi teret rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya: +10%	1.Beruházások száma: 10 db;	A helyi közösségek egy részének mostohák az elhelyezési körülményei, továbbá még több esetben eszközparkjuk frissítésre, bővítésre szorul - annak érdekében is, hogy közösségi részvételüket intenzívebbé, valamint új tagok bekapcsolódását is lehetővé tegyék.
2/C Nyitott (mindenki számára elérhető) közösségi tevékenységek szervezése, közösség bevonása (ESZA).	Intézmények (közösségi terek) száma, amelyekben nőtt a látogatottság a program előtti	A kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati	Kőszegen jelentős hagyománya van a kulturális /közösségi szervezetek kisebb-nagyobb közösségei együttes akcióinak. Ezek további színesítése, a közösség egésze számára

	időszakhoz képest: 3 db.	szervezetek által a HKFS keretében tervezett és végrehajtott (rész) programok száma: 15 db	elérhetővé tétele az identitás erősítésének, a jövevények befogadásának is kiváló alkalmak.
3. stratégiai cél: A város gazdasági életének élénkítése a közösségi együttműködés modern eszközei által – társadalmi felelősségvállalás oda-vissza;			
Beavatkozások:	Eredménymutatója	Kimeneti mutató	Szöveges indoklás
3/A „Mesterségünk címe”: a helyi vállalkozások felismerhetőségét erősítő weblap, kereső oldal kialakítás, közös arculat készítése kis léptékű beruházásai (ERFA)	Kis léptékű kőszegi vállalkozások elégedettsége javul (10%)	Legalább 15 db beavatkozás	Kőszegen még megtalálható néhány régi, mives cégér, amely szerves részét képezi a „KRAFT” identitásnak. Ezek újbóli felfedezése – új szakmák esetében kreatív kialakítása – a város identitásának és megjelenésének is erősítője.
3/B „Vásárolj Kőszegen”: széles körű vállalkozói – civil – intézményi együttműködésen alapuló lakossági kampány (ESZA).	Kis léptékű kőszegi vállalkozások elégedettsége javul (10%)	A kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által a HKFS keretében tervezett és végrehajtott (rész) programok száma 5 db = „Vásárolj Kőszegen” kampánynapok és körük szerveződő figyelem-felhívó közösségi akciók.	A város kisiparosainak, kiskereskedőinek és szolgáltatóinak nagy veszteséget jelent, hogy a nagyszámú ingázó jövedelme egyre nagyobb részét költi el a várostól távol – olyan termékekre és szolgáltatásokra, amely a városban is elérhető. Az identitás-erősítő kampány erre hívja fel a figyelmet!
4. stratégiai cél: A városban élő vagy tanuló fiatalok számára vonzó, magas színvonalú, kreatív környezet és többlet-lehetőségek biztosítása;			
Beavatkozások:	Eredménymutató	Kimeneti mutató	Szöveges indoklás
4/A városban tanuló, élő fiatalok bevonásával vonzó	A megújított közösségi tereket	1.	Az oktatási rendszer egyenlő esélyű hozzáférésnek és alapszintű

közösségi és kreatív terek kialakítása (ERFA),	rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya: 5%	Városi területen renovált köz(össégi) épület: 150 m2.	infrastrukturális ellátásnak biztosítása nemzeti szintű fejlesztéspolitikai feladat és vállalás. Kőszeg városa ugyanakkor extra kínálattal tudja megszólítani fiataljait.
4/B A városban élő fiatalok bevonásával az iskolarendszerű oktatásban nem elértő, kreatív többlettartalmak kialakítása és elérhetővé tétele (ESZA)	Intézmények, amelyben nőtt a látogatottság a program előtti időszakhoz képest: 3 db.	A kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által a HKFS keretében tervezett és végrehajtott (rész) programok száma: 5 - ez alapján 25 esemény, akció.	Az oktatási rendszer egyenlő esélyű hozzáférésnek biztosítása nemzeti szintű fejlesztéspolitikai feladat. Kőszeg város ugyanakkor extra kínálattal tudja megszólítani fiataljait, vonzóbbá tenni a városban maradás alternatíváját.

5. stratégia cél: „Zöld városka” A város köztereinek és zöldfelületeinek elérhetővé tétele közösségi tervezés alapú kisebb léptékű beavatkozások által;

Beavatkozások:	Eredménymutatója	Kimeneti mutató	Szöveges indoklás
<u>5/A KULCSPROJEKT</u> Közösségi tervezés alapon kialakított kis léptékű közterületi zöld-felületi beavatkozások (ERFA)	A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel és létesítményekkel való elégedettség: +10%.	Felújított, közösségi funkciókkal ellátott zöld felületek: 1000 m2	A város által elérhető fejlesztési források és konstrukciók az előre lehatárolt akcióterületek mentén a jelentősebb zöld-felületi beavatkozásokat teszik lehetővé. Ezek kiegészítő jellegű, kifejezetten az adott lakóközösség bevonásával történő kis fejlesztései város-szerte a bevonás és az együttműködés erősítését is célozzák.
5/B Közösségi alapú környezettudatosságot célzó akciók (ESZA)	Intézmények (közterek) száma, amelyben nőtt a látogatottság a program előtti időszakhoz képest: 5 db.	A kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által a HKFS keretében tervezett és végrehajtott (rész) programok száma: 5 db; - benne legalább 1000 aktív eléréssel bevont résztvevő.	A környezettudatosság – mint attitűd, és nem, mint ismeret - erősödése a legkevésbé hatékony felülről vezérelt módon. A KEHOP a jelen időszakban kizárólag központosított akciókkal tervez, rendkívül szerény forrással.

6. stratégiai cél: Együttműködés, hálózatosodás: más szervezetek, települések kihívásának és közösségi alapú megoldásainak megismerése, tapasztalatok megosztása, együttműködési programépítés.

Beavatkozások:	Eredménymutatója	Kimeneti mutató	Szöveges indoklás
----------------	------------------	-----------------	-------------------

6.Tematikus együttműködési tevékenységek (ESZA)	A HACS közösség együttműködési tudatossága erősödik (legalább 20%)	Legalább egy hasonló, és egy külföldi kisvárossal közös akció (program) megvalósítása: 2 db	A korábbi évtizedek mesterséges elzártsága után nagyon fontos minél több nyitottság elérése, Kőszeg ezekben jól halad, testvérvárosi kapcsolatai nem csupán formálisak. Ez által új dimenzióval bővül együttműködésük horizontja.
---	--	--	---

A legfontosabb, TOP szintű kimentí mutatók vállalása:

1. Községi szinten irányított városi helyi fejlesztési stratégiával érintett települések lakosság száma: 11 702 fő
2. A kormányzati, önkormányzati, ill. társadalmi partnerek vagy nem önkormányzati szervezetek által a HFS (HKFS) keretében tervezett és végrehajtott programok száma: 33 db.
3. Városi területeken épített vagy renovált köz(össégi) épületek: 250 m².
4. Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek: 1000 m².

6. Cselekvési terv

6.1 A beavatkozási területek/műveletek leírása

A Kőszeg Forrás HACS alapítói úgy döntöttek, hogy élnek az Irányító Hatóság által biztosított lehetőséggel, és „kétfázisú” stratégiai programot készítenek. A két fázisban (jelenlegi pályázható forrásra és a beadott második fázisra) a jövőkép és a stratégiai célok nem változnak, ugyanakkor az egyes beavatkozás-csoporton belül a támogatási formák és az arányok változnak. A második fázisra tervezett tartalom minden intézkedés végén megjelenik, egy gyűjtő, magyarázó sorban, szürkített háttérrel.

A HACS alapítók az első fázisra három célkitűzés esetében jelölnek meg kulcsprojektet.

Az 1. Intézkedés „Civil akadémia” a későbbiekben a város társadalmi szervezetei által kifejtendő fejlesztési tevékenységek eredményes és hatékony megvalósításának alapját képezik, valamint a saját szervezeteik fenntartható működésének megerősítését is szolgálják. A kulcsprojekt keretében szervezendő tréning célja, hogy a helyi szervezetek megerősödjének működésükben és fenntarthatóságukban, a professzionálisan működő civil szervezetek szakemberei által „tevékeny tanulás” módszerű tréning eredményeképpen új forrásbevonási és menedzsment ismereteik és készségeik hasznosításával kevésbé függjenek eseti pénzügyi támogatásoktól.

Rövid bemutatás: A „Civil Akadémia” kulcsprojekt, megvalósulása biztosítja a stratégia célok megvalósulására beérkező pályázatok sikerességét, hiszen az előzetes felmérések azt mutatják, hogy a civil szervezetek humán kapacitása nincs felkészülve pályázatok benyújtására, azok sikeres megvalósítására és zökkenőmentes elszámolására. A kulcsprojektben tervezett professzionális tréning, olyan pályázatírási, menedzsment feladatok ellátását és pénzügyi elszámolást szolgáló modulokból kell, hogy felépüljön, mely a további célok elérését szolgálja. A tréning további tartalma a „fund-raising”, szervezés, tervezés, stratégia célmegvalósítás, működéshez kapcsolódó tudás bővítés és további tapasztalatok megszerzését biztosítja. Ezen tevékenységek megvalósulásával biztosított, hogy az intézkedéshez rendelt forrás eléri a kitűzött célt, miszerint a nonprofit szervezetek olyan képzett, jól felkészült, többségében önkéntes humánerőforrással dolgozhatnak tovább, mely segíti professzionális működésüket.

A tervezett összes beavatkozási terület / művelet:

1. A beavatkozási terület megnevezése: Civil akadémia – Szervezetfejlesztési és menedzsment tréning non-profit szervezetek részére (ESZA)				
2. Kulcsprojekt vagy pályázatos	kulcsprojekt			
3. Indoklás, alátámasztás: A HKFS készítése során a szervezetek egyik legfontosabb problémája a „forráshiány és működési bizonytalanság”, fejlesztési szükséglet felismerése pedig az, hogy saját tudásuk és készségeik fejlesztése nélkül ez nem oldható fel. A képzés a közművelődési, kulturális, stb. intézmények számára is hasznos lehet.				
4. Releváns specifikus cél(ok)	1.	2.	3.	5.
5. Támogatható tevékenységek:	képzési tartalmak kidolgozása, toborzás, felkészítés képzések megtartása projekt-menedzsment, kommunikáció kötelező nyilvánosság biztosítása.			
6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás: A konstrukció kimondottan a helyi non-profit szervezetek (civil és intézményi) adottságaira, szükségleteire és hiányosságaira felépítendő tartalmú tréning szervezése sikeresen és professzionálisan működő non-profit szervezetek szakemberinek bevonásával. Ezért egyetlen más (központi) konstrukcióval sem kerül átfedésbe. Ugyanakkor minden más CLLD-tevékenység sikeres megpályázásának és megvalósításának, egyúttal az eredmények fenntarthatóságának alapjául kíván szolgálni. Továbbá célja a szervezetek más irányú, korszerű szervezeti, menedzsment képességeinek, forrás-bevonási és együttműködési tudásának megerősítése által működésük stabilizálása és mobilizálása.				
7. Célcsoport(ok):	Köszegen székhellyel vagy telephellyel rendelkező non-profit szervezetek (kivéve pártok).			
8. Kiválasztási kritériumok, alapelvek:	- a szervezet működési előélete - a szervezet nyitottsága, társadalmi értéket (közjószág) szolgáltató jellege, motivációja, - esélyegyenlőségi tevékenysége és /vagy elkötelezettsége.			
9. Támogatás-maximum:	1 projektben valósul meg: max. 5 millió forint			
10.Tervezett forrás (ESZA)	5 millió forint			
11. Forrás ütemezése	5 millió Ft			
12. A megvalósítás tervezett idő	2017. december		2019. június	
13. Kimeneti indikátor:	A HKFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma:		1 db program- 8 bevont szervezet	

A 2/A Intézkedés szintén kulcsprojektként valósul meg: „a Chernel Kálmán Városi Könyvtár közösségi tereinek fejlesztése”. Indokoltsága:

- a Chernel Kálmán Városi Könyvtár az egyedüli ilyen, önkormányzati tulajdonú intézmény a városban, így alternatíva nélküli;
- a könyvtár megújítása, új helyiséggel és új funkciókkal való bővítése minden községi polgár részére hasznosuló hozzáadott értéket hordoz;
- a korábbi TÁMOP /TIOP „Könyvtárak mindenkinek” nem formális és informális tanulást elmozdító programhoz hasonló könyvtár-pedagógiai program most is tervezett az EFOP keretében, amely ugyanakkor a korábbi TIOP-programban foglalt infrastruktúra-fejlesztési lehetőséget nem fog tartalmazni,
- a KRAFT nemzeti programban érintett épületek újrahasznosításával nem kerül átfedésbe, mivel a Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete kutató-könyvtárat fejleszt.

2/A - A beavatkozási terület megnevezése: A Chernel Kálmán Városi Könyvtár közösségi tereinek fejlesztése (ERFA)				
2. Kulcsprojekt vagy pályázatos	kulcsprojekt			
3. Indoklás, alátámasztás: Az egyetlen olyan közösségi intézményi funkció, aminek fejlesztési szükséglete alternatíva nélküli és egyértelmű a KRAFT-program épület-beruházásoktól független. A könyvtár, mint közművelődési funkció fejlesztését nem támogatják a Strukturális Alapok, így az abban kialakítandó új közösségi tereket, szolgáltatásokat sem.				
4. Releváns specifikus cél(ok)	2.	4.		
5. Támogatható tevékenységek:	- közművelődési funkciók megerősítését bővítését célzó ingatlan- és eszköz-fejlesztés, - projekt-menedzsment és kommunikáció - kötelező nyilvánosság			
6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás: A könyvtár, mint közművelődési funkció a Strukturális Alapokból közvetlenül nem finanszírozható, így ERFA konstrukcióval átfedésbe nem kerül. Ugyanakkor az infrastrukturális fejlesztés által kialakuló új közösségi terek által lehetőség nyílik az ESZA alapú (EFOP-ban foglalt), közművelődési intézmények által megpályázható informális és nem-formális tanulási alkalmakat kínáló tartalmak megvalósítására. A Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete jelentős könyvtárfejlesztést tervez a városban, amely szintén nem kerül átfedésbe a városi könyvtár funkciókkal, mivel az kimondottan kutató szakkönyvtár lesz.				
7. Célcsoport(ok):	Chernel Kálmán Városi Könyvtár			
8. Kiválasztási kritériumok, alapelvek:	- megalapozottság: a fejlesztés szükségessége - kialakuló új közösségi tér - új funkciók kialakítása - költséghatékonyság biztosítása			
9. Támogatás-maximum:	Egy projektben valósul meg: 20 millió forint			
10.Tervezett forrás (ERFA)	20 millió forint			
11. Forrás ütemezése	1. ütem: 20 millió Ft			
12. A megvalósítás tervezett intervalluma	2018. január		2020. november	
13. Kimeneti indikátor:	1.Városi területen épített vagy renovált köz(össégi) épület:		100 m2.	

Az 5/A „Közösségi tervezés alapon kialakított kis léptékű közterületi zöld-felületi beavatkozások (ERFA)” szintén kulcsprojektként kerül továbbá megvalósításra, mivel: a) a teljes nyilvánosság számára nyitva álló zöldfelületi beavatkozások közterületeket érintenek, vagyis mind önkormányzati tulajdonúak; b) a kisebb léptékű beavatkozásoknak illeszkedniük kell a nagyobb léptékben tervezett „zöld város” közterületi fejlesztésekhez is; c) ugyanakkor a közösségi alapú tervezéshez az önkormányzat egységes koncepciójú szakmai segítséget is biztosít.

5/A - A beavatkozási terület megnevezése: „Zöld városka” A város köztereinek és zöldfelületeinek élhetővé tétele közösségi tervezés alapú kis léptékű beavatkozásokkal (ERFA);				
2. Kulcsprojekt vagy pályázatos:	kulcsprojekt			
3. Indoklás, alátámasztás: A város főbb zöld felületeinek fejlesztése (TOP „zöld város”) mellett a kisebb parkok, sarkok, egy-egy lakóközösség számára fontos zöld közterületek csinosításának egyedülálló lehetősége nyílik meg a közösségi alapú igényekre /tervezésre építve. A közterületek önkormányzati tulajdonban vannak, ezért a projekt alternatíva nélküli, továbbá az önkormányzat fórumot és szakmai segítséget nyújt a projekttervek közösségi alapú megalkotásához.				
4. Releváns specifikus cél(ok)	1.	2.	3.	5.
5. Helyi felhívások / támogatható tevékenységek:	- közösségi használatú zöldterületi funkciók megerősítését bővítését célzó ingatlan- és eszköz-fejlesztés, - projekt-menedzsment és kommunikáció - kötelező nyilvánosság biztosítása			
6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás: A város által elérhető TOP (TKKR rendszerű) fejlesztési források és konstrukciók az előre lehatárolt akcióterületek mentén a jelentősebb zöld-felületi beavatkozásokat teszik lehetővé. Ezek kiegészítő jellegű, kifejezetten az adott lakóközösség bevonásával történő kis fejlesztései város-szerte a bevonás és az együttműködés erősítését is célozzák.				
7. Célcsoport(ok):	Kőszeg város önkormányzata			
8. Kiválasztási kritériumok, alapelvek:	- megalapozottság: a fejlesztés szükségessége, közösség bevonása - a megoldás(ok) újszerűsége, - költséghatékonyság biztosítása - fenntarthatóság biztosítása			
9. Támogatás-maximum:	Egy projektben valósul meg: 35 millió Ft			
10.Tervezett forrás	35 millió Ft.			
11. Forrás ütemezése	1. ütem: 35 millió forint			
12. A megvalósítás tervezett intervalluma	2018. január		2020. június	
13. Kimeneti indikátor:	Városi területen létrehozott vagy helyreállított nyitott terek:		1000 m2.	

2/B - A beavatkozási terület megnevezése: Községi funkciók ellátásához szükséges kis léptékű infrastrukturális és eszközfejlesztések (ERFA)					
2. Kulcsprojekt vagy pályázatos		pályázatos			
3. Indoklás, alátámasztás: A helyi közösségek egy részének mostohák az elhelyezési körülményei, továbbá még több esetben eszközparkjuk frissítésre, bővítésre szorul - annak érdekében is, hogy közösségi részvételüket intenzívebbé, valamint új tagok bekapcsolódását is lehetővé tegyék.					
4. Releváns specifikus cél(ok)		1.	2.	4.	6.
5. Helyi felhívások / támogatható tevékenységek:		- a szervezet bejegyzett tevékenységéhez szükséges, non-profit közösségi célokat szolgáló ingatlan-felújítás, korszerűsítés, - a szervezet bejegyzett tevékenységéhez szükséges, non-profit közösségi célokat szolgáló eszközbeszerzés, - projekt-menedzsment, kommunikáció, - kötelező nyilvánosság biztosítása.			
Nem támogatható: állami vagy önkormányzati feladat-ellátási megállapodás keretében ellátott oktatási, egészségügyi, szociális tevékenységekhez szükséges fejlesztések.					
6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás: A Strukturális Alapok kizárólag a Partnerségi Megállapodásban foglalt szakpolitikai célok mentén (oktatás, foglalkoztatás, szociális és egészségügyi ellátás, stb.) megvalósuló fejlesztésekhez nyújtanak támogatást, ennek keretében azokat ellátó civil szervezetek részére is. Így átfedés nem keletkezhet sem a TOP, sem az EFOP más konstrukcióival. A jelen konstrukció a helyi közösségek szerteágazó önszerveződési aktivitását hivatott megerősíteni, amely jelentős megtartó és fejlesztő erőforrást jelentenek egy település életében.					
7. Célcsoport(ok):		Kőszeg városban székhellyel vagy telephellyel rendelkező, a városban és várostérségben működő non-profit szervezetek, kivéve: - politikai pártok által alapított civil szervezetek			
8. Kiválasztási kritériumok, alapelvek:		- a szervezet helyi közösségi (tagjain túlmutató) aktivitása, - részvétel a 2/C, 5/B vagy 6. konstrukcióban, - a szervezet esélyegyenlőségi aktivitása /elkötelezettsége, - a fejlesztés szükségessége, indokoltsága - a fejlesztés szakmai és költséghatékonysága - önerőhöz versenyszféra-forrás bevonása - fenntartás /fenntarthatóság biztosíthatósága (külső forrásokra utaltság mértéke) - a fejlesztés környezettudatossága,			
9. Támogatás-maximum:		Egy szervezet maximum 5 millió forintot nyerhet el.			
10. Tervezett forrás		41.249.483 Ft			
11. Forrás ütemezése		1. ütem: 41,249 millió Ft			
12. A megvalósítás tervezett intervalluma		2018. január		2020. június	
13. Kimeneti indikátor:		A HKFS keretében tervezett és végrehajtott beruházások száma:		10 db	

2/C - A beavatkozási terület megnevezése: Községi tevékenységek szervezése, közösség bevonása (ESZA)				
2. Kulcsprojekt vagy pályázatos		pályázatos		
3. Indoklás, alátámasztás: Kőszegen jelentős hagyománya van a kulturális /közösségi szervezetek kisebb-nagyobb közösségei együttes akcióinak. Ezek további színesítése, a közösség egésze számára elérhetővé tétele az identitás erősítésének, a betelepültek befogadásának is kiváló alkalmak. Mindazonáltal a konstrukció nem alapvető működési célokat szolgál, tehát a pályázó szervezetnek minden esetben rendszeres, időszakos vagy adott alkalomra szóló konkrét programot kell megvalósítania: tagjai által, a tagjain kívüli lakosság számára (is) a lehető legszélesebb körű hozzáférést biztosítva.				
4. Releváns specifikus cél(ok)	1.	2.	4.	6.
5. Helyi felhívások / támogatható tevékenységek:	- a szervezet bejegyzett non-profit közösségi tevékenységei célját szolgáló, vagy új non-profit közösségi tevékenység elindítását célzó, bárki számára nyitott tevékenységek, programok vagy rendezvények - projekt-menedzsment és kommunikáció - kötelező nyilvánosság biztosítása.			
6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás: A Strukturális Alapok első sorban a Partnerségi Megállapodásban foglalt szakpolitikai célok mentén (oktatás, foglalkoztatás, szociális és egészségügyi ellátás, stb.) megvalósuló aktivitásokhoz nyújtanak támogatást, előre meghatározott szakmai tartalom-elvárások mentén. Így átfedés nem keletkezhet az EFOP más konstrukcióival. A jelen konstrukció a helyi közösségek szerteágazó önszerveződési aktivitását hivatott megerősíteni, amely jelentős megtartó és fejlesztő erőforrást jelenten egy település életében.				
7. Célcsoport(ok):	Kőszeg városban székhellyel vagy telephellyel rendelkező: - non-profit szervezetek (kivéve politikai pártok által alapított) - közművelődési intézmények			
8. Kiválasztási kritériumok, alapelvek:	- a szervezet saját tagjain túlmutató aktivitása, - esélyegyenlőségi aktivitása /elkötelezettsége, - a tevékenység kapcsolódása szélesebb értelemben vett közösségi aktivitáshoz (pl. nagyrendezvény, rendszeres ingyenes tevékenység, stb.) - a fejlesztés szakmai és költséghatékonysága - önerőhöz versenyszféra-forrás bevonása - a fejlesztés környezettudatossága,			
9. Támogatás-maximum	Egy szervezet maximum 10 millió forintot nyerhet el.			
10. Tervezett forrás (ESZA)	30 millió Ft			
11. Forrás ütemezése	1. ütem: 30 millió Ft			
12. A megvalósítás tervezett intervalluma	2018. január		2019. december	
13. Kimeneti indikátor:	A HKFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma:		15 db	

3/A - A beavatkozási terület megnevezése: „Mesterségünk címere”: a helyi vállalkozások felismerhetőségét erősítő weblap, kereső oldal kialakítás, közös arculat készítése kis léptékű beruházásai (ERFA)				
2. Kulcsprojekt vagy pályázatos		pályázatos		
3. Indoklás, alátámasztás: Kőszegen még megtalálható néhány régi, mives céger, amely szerves részét képezi a „KRAFT” identitásnak. Ezek újbóli felfedezése – új szakmák esetében kreatív kialakítása – a város identitásának és megjelenésének is erősítője. A pályázat egyúttal a helyi vállalkozások megszólításának olyan módja is, amely által a TOP-CLLD céljaihoz (közösségi terek és aktivitások, együttműködések) közelíthetők akkor is, ha számukra közvetlen vállalkozás-fejlesztési lehetőséget nem is tud nyújtani.				
4. Releváns specifikus cél(ok)	2.	3.		
5. Helyi felhívások / támogatható tevékenységek:	- weblap- kereső oldal elkészítése - közös arculat kialakítása - Kőszeg vállalkozás díj kialakítása - projekt-menedzsment és kommunikáció - kötelező nyilvánosság.			
6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás: A fejlesztéspolitikai eszközök között nincs hasonló, ezért átfedés nem lehetséges. A támogatás nem jelenti az egyes cégek vállalkozási tevékenységének támogatását, sokkal inkább a) a város történeti (iparos, kereskedő) identitásának erősítését, b) a vállalkozások (vagy önszerveződő képviselőik) érdeklődésének és motivációjának felkeltését a közösségi alapú városfejlesztés iránt, és c) a város lakossága irányában az érdeklődés felkeltésének új módját. Addicionális hatása, hogy tömeg mozgósítása esetén turisztikai hír /attrakció is válhat a jelenségből.				
7. Célcsoport(ok):	Helyi vállalkozások konzorciuma vagy érdekképviselője			
8. Kiválasztási kritériumok, alapelvek:	- a pályázatban képviselt (összefogott) vállalkozások száma - a megoldás kreativitása - költséghatékonyság - környezettudatosság érvényesítése			
9. Támogatás-maximum:	Egy pályázat max. 3 millió Ft támogatásban részesülhet			
10.Tervezett forrás	3 millió Ft			
11. Forrás ütemezése	1. ütem: 3 millió forint			
12. A megvalósítás tervezett intervalluma	2018. november		2020. november	
13. Kimeneti indikátor:	A HKFS keretében tervezett és végrehajtott beavatkozások száma:		15 db	

3/B - A beavatkozási terület megnevezése: „Vásárolj Kőszegen”: széles körű vállalkozói – civil – intézményi együttműködésen alapuló lakossági kampány (ESZA)				
2. Kulcsprojekt vagy pályázatos		pályázatos		
3. Indoklás, alátámasztás: A város kisiparosainak, kiskereskedőinek és szolgáltatóinak nagy veszteséget jelent, hogy a nagyszámú ingázó jövedelme egyre nagyobb részét költi el a várostól távol – olyan termékekre és szolgáltatásokra, amely a városban is elérhető. Az identitás-erősítő kampány erre hívja fel a figyelmet. A kampány innovativitása abban rejlik, hogy nem maguk a vállalkozók szervezik, és nem abból a célból, hogy egyik vagy másik vállalkozást termékét vagy szolgáltatását reklámozzák, hanem civil szervezésű. Célja pedig az, hogy a) általánosságban felhívja a figyelmet a lakosság körében mindennapi döntéseik és a helyi gazdaság összefüggéseire, b) a vállalkozások pontosabb képet kapjanak arról, hogy mik lehetnek a helyi lakosok jobb kiszolgálásának módjai (pl. előre meghirdetett „bevásárló nap” hosszított nyitva tartással, stb.). A non-profit szervezeteknek pedig újfajta lehetőség a vállalkozásokkal történő együttműködésre.				
4. Releváns specifikus cél(ok)		1.	2.	3.
5. Helyi felhívások / támogatható tevékenységek:		- „Vásárolj Kőszegen” lakossági kampányok - hatásvizsgálati közvélemény-kutatás, felmérés, - projekt-menedzsment és kommunikáció, - kötelező nyilvánosság		
6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás: A fejlesztéspolitikai rendszerben nem ismert olyan konstrukció, amely hasonló tevékenységeket támogatna, különösen szférák közötti együttműködésben. Ugyanakkor mindkét szféra (for-profit és non-profit) hatásos motivációt jelenthet az együttműködés megtapasztalására, további strukturált kapcsolatépítés megalapozására. Közvetett gazdasági hatás: a vállalkozók a kampányok alatt elvégezhető strukturált vizsgálatokból vállalkozásuk fejlesztése vagy hatékonyabb menedzsmentje szempontjából is hasznos információkhoz, visszajelzésekhez juthatnak.				
7. Célcsoport(ok):		Non-profit és for-profit szervezetek konzorciumai		
8. Kiválasztási kritériumok, alapelvek:		- a pályázatban képviselt (összefogott) vállalkozások száma - a megoldás kreativitása - költséghatékonyság, környezettudatosság érvényesítése		
9. Támogatás maximum:		Egy kampány maximális támogatása: 2 millió Ft (legalább 5 kampány tervezett)		
10. Tervezett forrás:		10 millió Ft		
11. Forrás ütemezése:		1. ütem: 10 millió Ft		
12. A megvalósítás tervezett intervalluma		2018. november		2019. november
13. Kimeneti indikátor:		A HKFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma:		5 db

4/A - A beavatkozási terület megnevezése: „Mert kell egy hely” - A városban tanuló, élő fiatalok bevonásával vonzó közösségi és kreatív terek kialakítása (ERFA),				
2. Kulcsprojekt vagy pályázatos		pályázatos		
3. Indoklás, alátámasztás: A kőszegieiek – a fiatalok is – büszkéik örökségükre, amelynek része az iskolaváros jelleg. Ugyanakkor a város jövője szempontjából az egyik legégetőbb probléma, hogy a fiatalok elvándorolnak, mivel a) túl nagy a kísértés, b) a várost maguk is „öregesnek” látják, amely nem kínál számukra sem elég vonzó, fiatalos tereket, sem az elvárásaiknak megfelelő, „extra” programokat. A 4. célkitűzés ennek két oldalát próbálja megragadni a célcsoport lehető legintenzívebb bevonásával, elsősorban a középiskolákon keresztül, de „nem középiskolás fokon”.				
4. Releváns specifikus cél(ok)		3.	4.	6.
5. Helyi felhívások / támogatható tevékenységek: Nem támogatható: a közoktatási iskolai keretek között, közoktatási célokat szolgáló ingatlan- vagy eszközfejlesztés.		- Fiatalok alkotó bevonásával kreatív, inspiratív, közösségi terek kialakítása, - a kialakítandó közösségi terek kreatív, inspiratív eszközbeszerzései, - projekt-menedzsment és kommunikáció - kötelező nyilvánosság		
6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás: A fejlesztéspolitikában a Strukturális Alapok célja a közoktatási rendszer egyenlő esélyű hozzáférésnek és alapszintű infrastrukturális ellátásnak biztosítása és a szakmai nevelési tartalmak biztosítása, amely nemzeti szintű fejlesztéspolitikai feladat és vállalat. Kőszeg városa ugyanakkor ezen felül csak olyan különleges kínálattal tudja megszólítani fiataljait, amely a nagyvárosok (Győr, Budapest), illetve Ausztria választásával szemben „otthonos” alternatívát tud kínálni.				
7. Célcsoport(ok):		- Kőszegen működő középfokú oktatási intézmények: önállóan, egymással konzorciumban, vagy - Kőszegen működő középfokú oktatási intézmény, mint konzorciumvezető és kifejezetten a helyi fiatalokat reprezentáló civil szervezet (ek)		
8. Kiválasztási kritériumok, alapelvek:		- a tervezésbe a városban élő vagy tanuló fiatalok aktív bevonása, - a kialakítandó közösségi tér elhelyezkedése, szabad, a fiatalok igényeihez és időbeosztásához alkalmazkodni képes hozzáférése, - a funkcionális tartalmak kreativitása, - a közösségi térbe tervezett funkciók újszerűsége, - fenntarthatóság (pl. vállalkozások támogatása, fiatalok közreműködése, stb.)		
9. Támogatás maximum:		Egy közösségi tér maximális támogatása: 20 millió Ft (legalább 2 közösségi tér tervezett) A középfokú oktatási intézmények teljes körű összefogása esetén lehetséges 1 projekt = 30 millió Ft.		
10. Tervezett forrás		30 millió Ft.		
11. Forrás ütemezése		1. ütem: 30 millió Ft		
12. A megvalósítás tervezett intervalluma		2018. április		2020. november
13. Kimeneti indikátor:		Városi területen épített vagy renovált köz(össégi) épület:		150 m2.

4/B - beavatkozási terület megnevezése: „Mindentudás” - A városban élő fiatalok bevonásával az iskolarendszerű oktatásban nem elérhető, kreatív többlet-tartalmak kialakítása és elérhetővé tétele (ESZA)				
2. Kulcsprojekt vagy pályázatos		pályázatos		
3. Indoklás, alátámasztás: A 4/A konstrukcióra épül, célja első sorban a fiatalok bevonásával a számukra megfelelő formában kialakítandó informális közösségi tér attraktív, magas színvonalú tartalmakkal való megtöltése.				
4. Releváns specifikus cél(ok)		2.	3.	4.
5. Helyi felhívások / támogatható tevékenységek: Nem támogatható: a közoktatási iskolai keretek között, közoktatási célokat szolgáló alap- vagy kiegészítő tevékenységek		- a közoktatási tartalmakat meghaladó, magas szintű, kimondottan informális vagy nem-formális tanulás keretében 12 – 25 éves korosztályoknak kínálható programok kialakítása - a fenti programok megvalósítása, - a programok hatásmérése, - projekt-menedzsment és kommunikáció - kötelező nyilvánosság		
6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás: A fejlesztéspolitikában Strukturális Alapok célja a közoktatási rendszer egyenlő esélyű hozzáférésnek és alapszintű infrastrukturális ellátásnak biztosítása és a szakmai nevelési tartalmak biztosítása, amely nemzeti szintű fejlesztéspolitikai feladat és vállalat. Kőszeg városa ugyanakkor ezen felül csak olyan különleges kínálattal tudja megszólítani fiataljait, amely a nagyvárosok (Győr, Budapest), illetve Ausztria választásával szemben akár visszatartó, akár visszahúzó erőként működhet. Fontos elem lehet a Pannon Egyetem és az iASK bevonása.				
7. Célcsoport(ok):		Kőszegen működő középfokú oktatási intézmények: önállóan vagy konzorciumban		
8. Kiválasztási kritériumok, alapelvek:		- a tervezésbe a városban élő vagy tanuló fiatalok aktív bevonása, - minél nyitottabb hozzáférés biztosítása - a fiatalok igényeihez és időbeosztásához alkalmazkodó hozzáférés biztosítása, - a tartalmak kreativitása, - nem szokványos (oktatási) szereplők bevonása – pl. vállalkozások, stb....		
9. Támogatás maximum:		Az egy projektre (legalább 5 alkalom) adható maximum: 4 millió Ft. Egy szervezet maximum 8 millió forintot kaphat.		
10. Tervezett forrás		20 millió Ft.		
11. Forrás ütemezése		1. ütem: 20 millió forint		
12. A megvalósítás tervezett intervalluma		2018. április		2020. június
13. Kimeneti indikátor:		A HKFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma:		5 db program- 25 esemény, akció

5/B - A beavatkozási terület megnevezése: Községi alapú környezettudatosságot célzó akciók (ESZA)				
2. Kulcsprojekt vagy pályázatos	pályázatos			
3. Indoklás, alátámasztás: Kőszeg városában a kivételes környezeti adottságok és s történelmi örökség iránti felelősség is különös hangsúlyt helyez annak szükségességére, hogy a környezettudatosság a lehető legközvetlenebb és legcéltartóbb eszközökkel váljon a helyieknek ne csak tudásává, de attitűdjévé. Az akciók a TOP „Zöld város” és az 5/A konstrukcióban megvalósuló „zöld városka” helyszínek bevonásával ezen erőfeszítésekre – és a közös felelősségre - is felhívhatják a figyelmet.				
4. Releváns specifikus cél(ok)	2	3	5	
5. Helyi felhívások / támogatható tevékenységek:				
6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás: A környezettudatosság – mint attitűd, és nem, mint ismeret - erősödése a legkevésbé hatékony felülről vezérelt módon. A KEHOP a jelen időszakban kizárólag központosított szemléletformálási akciókkal tervez, rendkívül szerény forrással. A konstrukció ugyanakkor célzott módon és eszközökkel, helyi közösségek szervezésében és megvalósításával egészíti ki és kapcsolja össze a TOP „zöld város”, a TOP turisztika és a CLLD 5/A „zöld városka” beavatkozás tudatosítást a város lakosságában.				
7. Célcsoport(ok):	Kőszeg városban székhellyel vagy telephellyel rendelkező: - civil szervezetek (kivéve politikai pártok által alapított) - oktatási és közművelődési intézmények			
8. Kiválasztási kritériumok, alapelvek:	- a szervezet saját tagjain túlmutató aktivitása, - részvétel a „Civil akadémia” tréningen - a szervezet esélyegyenlőségi aktivitása /elkötelezettsége, - a tevékenység kapcsolódása a szervezet szélesebb értelemben vett közösségi aktivitáshoz - a tevékenység költséghatékonysága - önerőhöz versenyszféra-forrás bevonása - a tevékenység újszerűsége			
9. Támogatás-maximum	Maximum támogatás/ projekt: 3 millió forint			
10.Tervezett forrás	15 millió Ft			
11. Forrás ütemezése	1. ütem: 15 millió Ft			
12. A megvalósítás tervezett intervalluma	2018. március		2019. november	
13. Kimeneti indikátor:	A HKFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma:		5 db	

6.- A beavatkozási terület megnevezése: Együttműködés, hálózatosodás: más szervezetek, települések kihívásainak és közösségi alapú megoldásainak megismerése, tapasztalatok megosztása, együttműködési programépítés (ESZA).				
2. Kulcsprojekt vagy pályázatos	pályázatos			
3. Indoklás, alátámasztás: A korábbi évtizedek mesterséges elzártsága után nagyon fontos minél több nyitottság elérése, Kőszeg ezekben jól halad, testvérvárosi kapcsolatai nem csupán formálisak. Ez által új dimenzióval bővül együttműködésük horizontja.				
4. Releváns specifikus cél(ok)	1	2	4	6
5. Helyi felhívások / támogatható tevékenységek:	- hasonló karakterű TOP-CLLD nyertes várossal való partnerség kialakítása, programalkotás - egészen más karakterű TOP-CLLD nyertes várossal való partnerség kialakítása, programalkotás - nemzetközi kapcsolatfejlesztés kifejezetten a közösségi alapú városfejlesztés tematikája mentén A támogatható tevékenységben minden esetben - pályázótól függetlenül – kiegyensúlyozottan meg kell jelennie mindhárom szféra képviselőinek.			
6. Kiegészítő jelleg, lehatárolás: A Strukturális Alapok más konstrukciója nem támogat belföldön városi térségek közötti együttműködést, így átfedés nem lehetséges.				
7. Célcsoport(ok):	HACS tagok vagy konzorciumaik (a programok résztvevői nem csak HACS tag szervezetek és azok tagjai lehetnek)			
8. Kiválasztási kritériumok, alapelvek:	- a téma relevanciája - a résztvevők összetétele: mindhárom szektor kiegyensúlyozottan -			
9. Támogatás-maximum	Maximum támogatás/ projekt: 3,249 millió forint 1 pályázaton belül megvalósuló 2 db			
10.Tervezett forrás	3.249.667 Ft			
11. Forrás ütemezése	1. ütem: 3,249 millió Ft			
12. A megvalósítás tervezett intervalluma	2018. november		2020. június	
13. Kimeneti indikátor:	A HKFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma:		2 db	

6.2 Együttműködések

Együttműködés tervezünk hazai (más nyertes TOP-HACS) és nemzetközi viszonylatban is – utóbbi körben első sorban élő testvérvárosi kapcsolataink mentén azzal, hogy fókuszba állítjuk a közösségi jellegű fejlesztéseket.

- 2. és 3. (és 6.) stratégiai cél mentén tervezzük hasonló adottságokkal rendelkező, lehetőleg hasonló méretű várossal (pl. Tata, Sümeg, Sárospatak) való kapcsolatfelvételt. Kézenfekvő cél annak a kihívásnak körüljárása, ami ezen kisvárosok számára a történelmi örökség megóvásának és élővé tételének a lakosság XXI. századi - és előrettekintő – igényeivel való összehangolásban rejlik. Tervezzük kezdeményezni (német mintát ismerünk) a történelmi kisvárosok együttműködését kialakítását.

- a 3. és 4. (és 6). stratégiai cél mentén tervezzük egy külföldi kisvárossal való kapcsolatfelvételt. Meggyőződésünk, hogy nagyon különböző adottságú települések nagyon különböző megoldásai is lehetnek egymás számára tanulságosak és inspirálók.

6.3 A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei

6.3.1 A HACS összetétele, tisztségviselői

A HACS 38 alapító taggal jött létre, amely kiegyensúlyozottan reprezentálja a város közösségeit és szektorait. Feladatai:

- a) partnerség mobilizálása;
- b) a helyi környezet versenyképességeire, a hálózatépítésre a helyi együttműködésre alapozott, a helyi kisközösségek által kialakított helyi fejlesztési stratégia megalkotásának menedzselése;
- c) a HKFS megvalósítása érdekében történő hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható projekt-kiválasztási folyamat kialakítása és működtetése;
- d) a mindezen tevékenységek ellátását segítő munkaszervezetet kijelöléséért.

6.3.2 A HACS szervezeti felépítésének bemutatása

A „HACS-felépítése” tulajdonképpen messze túlmutat a HACS (mint közösség) felépítésének szerves részét képező a HACS-tagok összessége, a Közgyűlés, amely a stratégiai szintű legfelső döntéshozó testület. Kötelező tisztségviselői: a 3 tagú elnökség, a 3 tagú felügyelő bizottság, és a 7 tagú Helyi Bíráló Bizottság. A HKFS megvalósításának részletes szakmai és módszertani tartalommal való megtöltésében a választott tisztségviselők mellett kulcsszerepet játszanak a munkacsoportok, amelyek megalakulását bármely HACS tag kezdeményezheti, és abban külső szakértők is részt vehetnek. A HACS Közgyűlés, a választott tisztségviselők és a munkacsoportok munkáját folyamatosan támogatja a Munkaszervezet, amely az elnökség vezetése alatt a HKFS megvalósításának, és a HACS, mint közösség életének mindennapi életét szervezi, operatív feladatokat lát el.

6.3.3 Az egyes szervezeti egységek, funkciók bemutatása

Közgyűlés: A HACS területén működő szervezetek és egyének számára nyitott tagságú konzorcium minden tagja. A HACS közgyűlése, a helyben élők „fóruma”, ahol képviselhetők és formálisan megjeleníthetők a helyi igények, lehetőségek, artikulálódnak érdekek, formálódnak a helyi fejlesztés irányai.

Az elnökség az elnökét maga választja tagjai közül. Az elnökség akkor határozatképes, ha minden tagja jelen van. Az elnökség határozatait a jelenlévők egyszerű szótöbbségével hozza. Az elnök hatásköre nem különbözik az elnökség többi tagjától, ugyanakkor ő jogosult a szervezet képviseletére. A HACS tagok számára a kapcsolattartás a választott tisztségviselőkkel (elnökség, HBB, FB), a munkaszervezet vezetőjével és annak munkatársaival természetesen folyamatos és nem formalizált lehetőség.

A Ptk. 3:74. § szerint a Közgyűlés (kizárólagos) hatáskörébe tartozik

- a) az alapszabály módosítása;
- b) az egyesület megszűnésének, egyesülésének és szétválásának elhatározása;
- c) a vezető tisztségviselő megválasztása, visszahívása és díjazásának megállapítása;
- d) az éves költségvetés elfogadása;

- e) az éves beszámoló - ezen belül az ügyvezető szervnek az egyesület vagyoni helyzetéről szóló jelentésének - elfogadása;
- f) a vezető tisztségviselő feletti munkáltatói jogok gyakorlása, ha a vezető tisztségviselő az egyesülettel munkaviszonyban áll;
- g) az olyan szerződés megkötésének jóváhagyása, amelyet az egyesület saját tagjával, vezető tisztségviselőjével, a felügyelőbizottság tagjával vagy ezek hozzátartozójával köt;
- h) a jelenlegi és korábbi egyesületi tagok, a vezető tisztségviselők és a felügyelőbizottsági tagok vagy más egyesületi szervek tagjai elleni kártérítési igények érvényesítéséről való döntés;
- i) a felügyelőbizottság tagjainak megválasztása, visszahívásuk és díjazásuk megállapítása;
- j) a választott könyvvizsgáló megválasztása, visszahívása és díjazásának megállapítása; és
- k) a végelszámoló kijelölése.

A HACS közgyűlése felelős továbbá azért, hogy rögzítettek és nyilvánosak legyenek az egyes szervezeti egységekkel (beleértve a HACS döntéshozó testületét, a munkaszervezetét, az egyes munkacsoportokat és a partnereket/tagokat egyaránt) kapcsolatos elvárások, felelősségi és feladatkörök. A HBB összetételéről a HACS Közgyűlése dönt. A HBB összetételére vonatkozó szabályoknak nyilvánosnak és átláthatónak kell lenniük, úgy hogy a részvétel lehetősége minden tag számára ismert és biztosított legyen.

Elnökség: a konzorcium tagságából a Közgyűlés által a (későbbiekben megalkotandó Alapszabály alapján) választott testület, amelynek egyetlen tagja sem munkaszervezet alkalmazottja. Az elnökség a HACS-közösség (Közgyűlés) és a mindennapi munka (munkacsoportok, munkaszervezet) közötti kapcsolattartó szerv, tagjai a HHB-nek is tagjai.

Az elnökség tagjai kötelesek a közgyűlésen részt venni, a közgyűlésen a HACS-csal kapcsolatos kérdésekre válaszolni, a HACS tevékenységéről és gazdasági helyzetéről beszámolni. Az elnökség felel a közgyűlés által, számára delegált ügyekért. Az elnökség feladata első sorban az operatív irányítás, a HKFS megvalósulásának figyelemmel kísérése, illetve a HKFS módosításának kezdeményezése. Egyetlen tagja sem lehet a HACS alkalmazottja. Az elnökség felelős a HKFS megvalósításáért a Közgyűlés ülései közötti időszakban, valamint irányítja és felügyeli a munkacsoportok és a munkaszervezet munkavégzését. Operatív szintű döntéseket hoz, amelyek közül legfontosabb a pályázati felhívások jóváhagyása, a HKFS megvalósítás érdekében történő hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható projekt-kiválasztási folyamat jóváhagyása, a Közgyűlés elé terjesztendő anyagok előzetes jóváhagyása, (kivéve a független szakértő által készített éves monitoring-jelentéseket, valamint a Felügyelő Bizottság jelentései és véleményezései). **Tagjai:**

Huber László: 2006 óta tölti be a polgármesteri megbízatást, azt megelőzően több mint 20 éven keresztül vállalkozóként dolgozott.

Bakos György: tanár, kertész, az Írott-kő Natúrparkért Egyesület Elnöke 2003-tól, a Kőszeg Város Koncert Fúvószenekara elnöke 1990-től, számos sikeres pályázat kezdeményezője: PHARE-CBC, Alpánónia, NCA /NEA, LEADER, stb.

Harsányi Zsolt: 5th Gear Kft. ügyvezetője. 2000 óta jól működő, folyamatosan fejlődő cég tulajdonosa

Helyi Bíráló Bizottság (HBB): Szavazati joggal rendelkező tagjait a Közgyűlés választja a HACS tagságából. Összetételében egyetlen különböző érdekcsoport (vállalkozás, közszféra, civil) sem rendelkezhet a szavazatok több mint 49 %-ával. Tanácskozási joggal tanácsadókat, szakértőket is igénybe vehet. Legfontosabb feladata a helyi pályázatok döntés-előkészítő konzultációs műveletének ellátása (felterjesztés alapján értékel, és az IH felé támogatásra javasol), támogatási javaslat megtételéhez minimum-pontszám meghatározása. A HBB egyúttal a pályázatokkal összefüggő körben az Elnökség előkészítő szerve is, mivel abban az elnökség tagjai is tagok. A munkaszervezet által benyújtott pályázat értékelése is a HBB feladata. A HBB részletes működési rendjét a munkaszervezet

közreműködésével maga készíti el (határozatképesség, szavazat-arány, összeférhetlenség, stb.). Írásos kiválasztási eljárás alkalmazása nem megengedett. A projektek kiválasztásakor a kiválasztás szabályainak nyilvánosnak és átláthatónak kell lenniük, a döntéshozatal során pedig szükséges gondoskodni a személyi szintű összeférhetlenségről. **Tagjai** (az elnökség tagjain felül):

- Lajos Tiborné, Szilágyi Imre, Dr. Mátrai István, Szamosi Dávid

HBB Póttagok:

- , Gyuráczné Kiss Marietta, Szárnyas János

A póttagok megválasztására a HBB működésének zavartalansága érdekében került sor.

Felügyelő Bizottság: Alapszabály alapján a HACS közgyűlése felügyelő bizottságot hozott létre. A felügyelő bizottság 3 tagú, és az adott városrész civil, vállalkozói, és önkormányzati/közférabeli szervezeteit 1-1- fő képviseli. A felügyelő bizottság elnökét maga választja tagjai közül. A felügyelő bizottság akkor határozatképes, ha minden tagja jelen van. A felügyelő bizottság határozatait a jelenlévők egyszerű szótöbbségével hozza. A felügyelő bizottság a HACS közgyűlése számára jelentést készít a HACS működéséről és gazdálkodásáról. Feladata továbbá a HACS szerveinek, illetve a különböző jogszabályok, az alapszabály és az egyesületi határozatok végrehajtásának, betartásának ellenőrzése. A HACS tagsággal rendelkező felügyelő bizottsági tagok nem viselhetnek a HACS-ban más tisztséget.

További feladatai: a) az éves munkaszervezet munkáját összefoglaló működési jelentése és a monitoring jelentés véleményezése, szükség szerint kiegészítés kérése, véleményének írásba foglalása és a Közgyűlés elé terjesztése. Az FB a Közgyűlés elé terjeszthet további elemzésre vonatkozó javaslatot is, illetve a működés szabálytalanságának vagy a HKFS előrehaladása akadályba ütközésének észlelése esetén javaslatot tehet a Közgyűlés számára. **Tagjai:**

- Révész József, Seper András, Kiss Péter

Munkacsoportok: munkacsoport alakítható minden olyan témakörben vagy feladatra, amelyet a HACS tagok, tisztségviselők vagy a munkaszervezet vezetője szükségesnek és a HKFS megvalósítása szempontjából előremutatónak tart. A munkacsoportban, ideális esetben mindhárom - de legalább két - szektor képviselője együttműködik annak érdekében, hogy különböző tudásaik és tapasztalataik, szempontjaik és szemléletük felhasználásával a lehető legjobb megoldást alkothassák meg az adott témában. A munkacsoport lehet állandó vagy eseti. A munkacsoport vezetőjét maga választja, működési rendjét maga határozza meg, továbbá maga dönti el, hogy munkája mikor ért véget. Előre láthatóan szükséges munkacsoportok (eddig):

- egyes műveletek (pályázati felhívások) kialakítását támogató munkacsoport,
- a hátrányos helyzetű célcsoportok aktív bevonását, illetve szükség szerint speciális igényeit ismerő, megszólítását, bevonását segítő munkacsoport (esélyegyenlőség aktív alakítása),
- a „zöld városka”: a város zöldfelületi kezeléséhez illeszkedő elemek közös megalkotása,
- együttműködési „partnerkereső” munkacsoport
- kommunikációs munkacsoport: célzott és hatékony kommunikációt támogató szakemberek
- vállalkozói támogató csoport (utóbbi azért nagyon fontos, mert –bár nagyon kis mértékben tudnak pályázóként csatlakozni – a civil és intézményi szférától eltérő tudásuk és szemléletmódjuk nélkülözhetetlen.

Munkaszervezet:

A Jurisics-vár Művelődési Központ és Várszínház (JvMK) az összes városi rendezvények elindításában, újraindításában kulcsszerepet játszik. Az intézmény munkatársai a HACS munkaszervezeti működési és animációs feladatok ellátásához szükséges kompetenciákkal rendelkeznek, mivel folyamatosan nagyszámú programot bonyolítanak, intézményi működést biztosítanak, pályáznak és pályázataikat menedzselik, honlapot szerkesztenek és üzemeltetnek. A Kőszegi Forrás HACS toborzásában, a regisztrációban, annak hiánypótlásában, a potenciális tagok informálásában, valamint a HKFS kidolgozásában is mindvégig az intézmény dolgozói biztosították helyszínt, a meghívásokat,

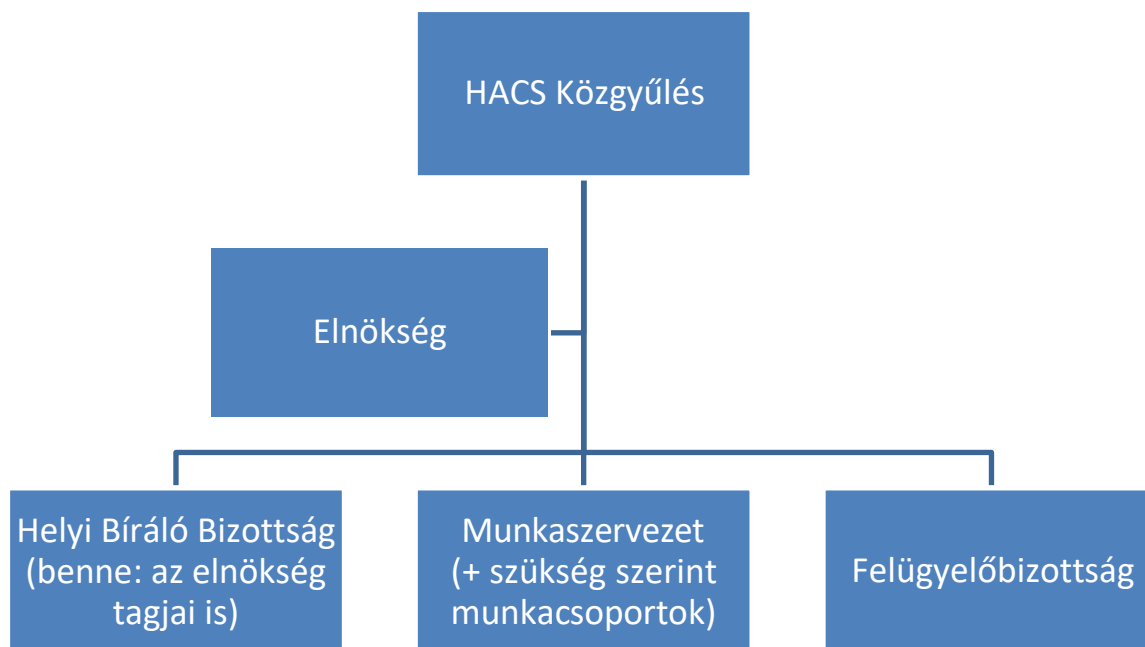
adategyeztetéseket, a jelenlét és a megbeszélések dokumentációját, visszacsatolásokat, az információ-továbbítást biztosítják folyamatosan. Amennyiben a HKFS megvalósításra lehetőség nyílik, természetesen további munkatársak felvétele elengedhetetlen lesz.

A HKFS megvalósítás kapcsán feladatai négy nagy csoportba sorolhatók:

- HKFS tervezés-koordinációja: felelős a tervezési anyagok és folyamatok nyitottságának és átláthatóságának biztosításáért, a tagtoborzásért, a folyamatszervezésért és moderálásért. A későbbiekben szükség esetén a HKFS módosításának előkészítéséért.
- program-menedzsment: helyi pályázati felhívások kialakítása és jóváhagyásra az Elnökség elé terjesztése; a HKFS megvalósítás érdekében történő hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható projekt-értékelési folyamat kialakítása és működtetése (döntési jogosultsága nincs, saját pályázatát nem értékeli). Ennek érdekében ügyviteli és ügyfél-kapcsolati rendszer kialakítása és ellátása, a szükséges szakértői közreműködések biztosítása; kapcsolattartás az IH-val; a benyújtott helyi pályázatok jogosultsági és formai ellenőrzése, hiánypótltatása és értékelése (kivéve a saját pályázata), a HBB számára előkészítése. Menedzsment feladata továbbá az éves működési jelentések elkészítése, a HKFS előrehaladását vizsgáló független monitoring jelentés elkészíttetése, az Elnökség és a Közgyűlés elé terjesztése.
- animáció: a munkaszervezet másik legfontosabb, a HACS életét végigkísérő feladata, a helyi közösségek lehető legszélesebb körű elérése, megmozdítása (animare). Ez magában foglalja a kommunikációs felületek kialakítását, folyamatos és aktuális információkkal való megtöltését, folyamatos ügyfélkapcsolat biztosítását, az eredményekről és eseményekről való folyamatos tájékoztatást. Az animáció ezen túl pro-aktív tevékenység: az egyes célcsoportok célzott bevonása, nehezen elérhető célcsoportok számára többlet /speciális eszközök igénybe vétele; az egyes szektorok közötti együttműködések kezdeményezése, előmozdítása, problémák és kezdeményezések moderálása, megfelelő eszközök megkeresése, aktív visszacsatolás.

6.3.4 A HACS működésével kapcsolatos döntéshozatali folyamatok bemutatása

A fentiek szerint részletezett szervezeti struktúrát és döntéshozatali folyamatot az alábbi kiegészítő ábra szemlélteti:

6.3.5 A megvalósítást szolgáló szükséges humán erőforrás (képzettség, tapasztalat, készségek)

A HBB megalapozott döntéshozatala érdekében a munkaszervezetnek kulcsszerepe van a támogatást igénylők tájékoztatásában, a velük való kommunikációban, ügyfélszolgálat működtetésében, információszolgáltatásban. A projektjavaslatok benyújtásának előkészítése érdekében a munkaszervezet tagjai segíthetik őket abban, hogy a HKFS illeszkedés szempontjából, valamint formai szempontból is megfelelő legyen. A megfelelően előkészített projektjavaslat lerövidíti a döntéshozatali időt és

tehermentesíti a munkaszervezetet a projekt javaslatához kapcsolódó hiánypótlásokkal, átdolgozással kapcsolatos további tevékenységektől. A munkaszervezet feladatkörébe tartozik a beérkezett projektjavaslatokról és a HBB döntéseiről szóló nyilvántartások, jegyzőkönyvek vezetése, benyújtott projekt adatlapok előkészítése döntéshozatalra, hiánypótlás, valamint a HBB felhatalmazása esetén a záradékolás. A munkaszervezet biztosítja a HBB tevékenységét segítő technikai hátteret, infrastruktúrát.

A munkaszervezet legalább 1 vezető + 2 fő új

munkatársból és 3 munkaszervezeti dolgozó közreműködésével fog működni.

A munkaszervezet munkatársai segítik – HACS működésének koordinálásán túl - a munkaszervezethez beérkező projektötletek kérelemmé való érlelését, valamint a potenciális támogatást igénylőket támogatási kérelmük összeállításában és az elszámolásban. Munkájukról beszámolási kötelezettséggel a munkaszervezet-vezetőnek tartoznak.

Szükséges (tervezett) munkakörök:

- a szakterületi referens(ek): a legfontosabb célterületek /célcsoportok tekintetében felső fokú végzettséggel és gyakorlattal rendelkező, lehetőleg pályázatkezelési gyakorlattal
- ügyfélkapcsolati és kommunikációs referens: szakirányú végzettséggel vagy gyakorlattal rendelkező munkatárs
- pénzügyi munkatárs: legalább középfokú szakirányú végzettséggel vagy gyakorlattal, vagy felső fokú végzettséggel.

Ezen felül természetesen szükség lesz külső szakember-kapacitások igénybe vételére mind a munkacsoporti, mind a munkaszervezeti feladatok ellátásához. Ezek leginkább speciális (drága, és nem állandó jelleggel szükséges) feladatok esetében indokoltak.

Kockázatkezelés

A Kőszegi Forrás HKFS megvalósításnak kockázatait a HACS közösség, a választott tisztségviselők és a munkaszervezet összehangolt felelős munkájával képesek kezelni:

Szervezeti kockázatot jelent, ha a HACS közössége (Közgyűlés), a választott tisztségviselők vagy a munkaszervezet összhangjának hiánya. A kockázat megelőzését a megfelelő kiválasztás jelenti: a CLLD működéssel kapcsolatos alapos információ-továbbítás, és ennek megfelelő tisztség-vállalás. Kiemelkedő kockázatmegelőző hatású, ha a munkaszervezet külön hangsúlyt helyez a választott tisztségviselők és a HACS közösség folyamatos informálására, az interaktív kommunikáció fenntartására. A kockázatkezelés módja - amennyiben szervezeti krízis lép fel - pedig maga a HACS demokratikus szerveződése, amely lehetővé teszi a funkcionális működési zavarok kibeszélését, korrigálását.

Pénzügyi kockázatot jelent, ha a pályázati rendszerben tervezett konstrukciók nem váltanak ki megfelelő érdeklődést a potenciális pályázói körben. Ennek megelőzése első sorban a gondos tervezéssel és népszerűsítéssel oldható meg. A Kőszegi Forrás HACS ebből a szempontból is tudatosan választotta a tervezés lehető legszélesebb körű partnerségben megvalósuló módját. Fontos megelőző eszköz az animáció során az információátadás leghatékonyabb módjainak megtalálása a pályáztatás elején. Pénzügyi kockázatkezelést jelent továbbá a legmegfelelőbb projektek felelős kiválasztása is, valamint a megvalósítás során a munkaszervezet részéről a támogatott projektgazdák számára nyújtandó támogatás: folyamatos informálás, segítség, az IH-val való rendszeres kapcsolattartás, stb.

6.3.6 A működés fizikai feltételeinek bemutatása

A Kőszegi Forrás HACS munkaszervezete rendelkezik a megfelelő befogadó fizikai infrastruktúrával. Alapvető irodai infrastruktúrája tehát biztosított, ugyanakkor az új HACS-munkaszervezeti feladatok teljesítéséhez tervezett létszámnövekedés miatt iroda-felszerelést és kommunikációs eszközöket kell beszerezni.

6.3.7 A működésre tervezett költségvetés alátámasztása

A költségvetés tervezésében a nagyobb arányt a menedzsment feladatok teszik ki. A 28 hónapra tervezett munka feszített munkavégzést tesz szükségessé, de így talán megvalósítható lesz a következő pályázatban megfogalmazott 2. ütem.

Az animációs tevékenységek költségvetési logikája kicsit eltérő: kevesebb élő munkaerőt köt le, ugyanakkor a tevékenység folyamatos, intenzitása is közel állandó, annak tartalma változik (figyelemfelhívás, további tagok toborzása, együttműködések motiválása, eredmények bemutatása és értékelése, stb.). Tervezünk külső kommunikációs költségeket is, döntő többségében korszerű, környezetkímélő, papírmentes módszerekkel (bővebben ld. 6.4).

A működési és animációs tevékenységeken belül kiemelt fontossággal bír az esélyegyenlőség és fenntarthatóság szempontjainak a kezdetektől való tudatosítása, hiszen ez a két horizontális szempont minden tervezett beavatkozás esetében kiemelkedő jelentőségű. Az animációnak egyértelműen és célzottan kell irányulnia minden potenciális pályázó irányába, amit a HACCS együttműködés során mindvégig a fókuszban kell tartani. Ezen tevékenységek külön forrásokat is igényelnek a bevonás sajátos módszerei és eszközei okán (pl. fogyatékkal élők). A működési és animációs költségek költség nemenkénti bontását az adatlap tartalmazza, az évenkénti bontást és a részletes indoklást pedig a 7. fejezet tartalmazza.

6.4 Kommunikációs terv

6.4.1 A célcsoportok meghatározása

A kommunikációs tevékenységek esetében három fő célcsoportot azonosítottunk, amelyek számára mind az üzenetek és hangsúlyok, mind a feladatok és eszközök eltérőek. Ezek:

- A) potenciális pályázók és végső kedvezményezettek;
- B) a városi lakosság egésze (general public), amely egyes ESZA-finanszírozású projektek esetében kiterjed a kőszegi járás településire is,
- C) Kőszeg Város Önkormányzata, az UTIRO LEADER HACCS, illetve a térség és a megye fejlesztéspolitikai kulcsszereplői.

6.4.2 A használt és tervezett kommunikációs eszközök, tevékenységek típusainak bemutatása, beleértve a pályázók és a szélesebb nyilvánosság tájékoztatásának módját

A kommunikációs tevékenységek első sorban állandó /folyamatosan frissülő tartalmakat jelentenek, a papír alapú. hamar avuló és nem kimondottan jó hatásfokú megjelenéseket a szükséges minimumra kívánjuk redukálni. Emellett természetesen szükség van élmény-szerű kommunikációs alkalmakra is, amely pl. a nyertes pályázók vagy a széles közvélemény számára az információ-továbbításon túl érzelmi értéket is közvetít.

Fő kommunikációs üzenetek:

- „Kőszegi források” - mint progresszív cél és mobilizálási üzenet,
- Öntevékeny közösségek – mint a fejlesztési lehetőségek megközelítésének elvárása

A kommunikációs eszközök és módszerek, valamint szimbólumok kialakításában is ezt tervezzük képviselni. Tervezzük kreatív szakemberek közreműködésével olyan vizuális azonosítási elemekből és eszközökből álló csomag kialakítását is, amely szintén a CLLD-program keretében megvalósuló tevékenységek és fejlesztések azonosítását segíti (pl. grafika /kabalafigura /program arca, valamint pl. a szabadtéri programokat „összefogó” flying bannerek, stb.). A korszerű, környezettudatos és hatékony

kommunikációs törekvéseinket erősíti az is, hogy pl. elektronikus hírlevélben / közösségi médián keresztül értesítjük a már aktív közösséget, akiknek ugyanakkor a részletesebb információkért „tovább kell menni” a munkaszervezet hivatalos honlapjára, vagy adott esetben egy adott együttműködés kezdeményezőjének felületére.

Mindhárom célcsoport esetén fontos, hogy a kezdettől (TOP 7.1-es pályázat nyertesség) megvalósuljon a CLLD tartalmi és módszertani lényegét megjelenítő pontos tájékoztatás, amelynek célja a lakosság, illetve az érintett célcsoportok informálása az induló programról: a helyi pályázatos lehetőségekről, azok témaköreiről, kapcsolódási lehetőségekről, várható ütemezéséről. Fontos, hogy a pályáztatás megkezdésekor a CLLD-projekt már társadalmi elfogadottságot élvezzen, pl. az is egyértelmű legyen minden érintett számára, hogy a CLLD-program nem más fejlesztési lehetőségek helyett (pl. iparterület, iskola, csapadékvíz-elvezetés, stb.), hanem azok mellett megszerzett fejlesztési lehetőség.

Az egyes célcsoportok szerint alkalmazandó legfontosabb kommunikációs eszközök:

A) potenciális pályázók:

- a potenciális pályázók számára az előkészítő elérésben nélkülözhetetlen az elektronikus, egyirányú információ-nyújtás mellett az interaktív alkalmak megteremtése is: tájékoztatók, látogatások, műhelymunkák, akár jó példák csoportos meglátogatása, stb.

B) Közvélemény: a széles közvélemény számára első sorban azok a fontos kommunikációs tartalmak, amelyek

- részvételi lehetőséget kínálnak (első sorban ESZA-típusú beavatkozások)
- amelyeket észrevesznek: városban történő beruházások (ERFA típusúak)

Mindkét célcsoport esetben fontos, hogy a **HKFS megvalósításának megkezdése előtt és annak folyamatában** pontosan azonosíthatóak legyenek az adott beavatkozás céljai, a város lakossága számára hozzáadott értékek, a célzott vagy elért eredmények, a potenciális partnerek számára a várható további hasonló lehetőségek. Eszközök első sorban: helyi havilap, a munkaszervezet és a város honlapja. Kisebb léptékben és speciális elérési céllal tervezünk továbbá hagyományos formákat is alkalmazni (pl. konkrét tudnivalókat is tartalmazó, egészségfejlesztési célú programok előzetes tájékoztatója, rendezvény-plakát, stb.).

A projektek megvalósítási fázisában – különösen az 1 (Civil akadémia) esetében, illetve a sok eseményből álló sorozatok (pl. 2/a-c elemekből álló program, 4/a beruházások) esetében tervezzük sajtó nyilvános események szervezését is. A sajtó nyilvános események szervezésének a célja a projekt megvalósítási fázisainak minél nagyobb nyilvánosságot biztosító bejelentése. Például a könyvtár-fejlesztés vagy a „zöld városka” esetében már akkor felhívja a figyelmet a leendő fejlesztésekre, amikor azt még csak tervezzük. Az ilyen esetekben a projekt leendő helyszínén helyszínbejárással, személyes bemutatással egybekötött tájékoztatók tartása célszerű. Az események szervezése során törekszünk arra, hogy a kommunikálandó tartalmat minél színesebben, élményszerűbben (pl. látványterv, audiovizuális eszközök, show-elemek használata) is közvetítsük a sajtó munkatársai felé. A sajtó nyilvános esemény előnyei:

- Az újságírók közvetlenül, első kézből kapnak információt;
- A sajtó munkatársainak lehetőségük van kérdezni, interjút készíteni.

Sajtó nyilvános eseményhez vagy sajtótájékoztatóhoz kapcsolódva is minden esetben készítünk sajtóközleményt, amely nagyban megkönnyíti a sajtó munkatársinak a felkészülését, illetve a legfontosabb adatok és üzenetek pontos rekonstrukcióját.

A projekt **megvalósítását követő szakaszban** a kommunikációs tevékenységek célja az elkészült beruházás eredményeinek és azok pozitív hatásainak a bemutatása. A projekt megvalósítást követő szakaszában az eredménykommunikációs anyagok célja a lakosság, illetve az érintett célcsoportok informálása a megvalósult projektek eredményeiről. Fontos, hogy a széles közvéleményt tájékoztassuk az európai uniós támogatások felhasználásáról, és azok pozitív hatásairól. Ennek érdekében az ilyen jellegű

megjelenés vagy kiadvány közérthetően tartalmazza a projekt főbb adatait, illetve látványos fotókkal szemléltetjük a fejlesztés eredményeit.

A beruházás vagy program megkezdése előtti állapotról és a megvalósult fejlesztésről készült fotók vagy egyéb adatok bemutatásával érzékeltetjük a fejlődést, illetve használni fogjuk az indikátorokat is, ami a közvélemény számára is az adott tevékenységen túl a cél irányába is információt közvetít.

C) a térség fejlesztéspolitikai kulcsszereplői: speciális kommunikációs célcsoportot képezni, és speciális megközelítéseket igényel, mivel: a) az önkormányzat fejlesztéseivel szinkronban kell megvalósulniuk a HKFS tervezett beavatkozásainak, a lehető legteljesebb mértékben elősegítve a jelentős beavatkozások hatásának kifejtését; b) ugyanakkor az is cél, hogy az önkormányzat és

önkormányzati partnereke (pl. nagy ellátó intézmények) is partnernek tekintsék a HKFS-aktivitások – többnyire civil vagy for-profit szféra szereplőit. A kommunikáció e körben szinte belső kommunikációnak tekinthető, ezért eszközeiben is lényegesen különbözik a kifelé irányuló kommunikációtól:

- rendszeres párbeszédet, tematikus vagy időszakos tervezésben,
- a Testületi ülés számára a közönség-tartalmaknál részletesebb beszámolót,
- egyes témakörökben a szakigazgatással való együttműködést (pl. „zöld városka” tartalmak városképi kialakítása, stb.)

A „kötelező nyilvánosság” keretébe a fenitek alapján beilleszthető és elszámolható tevékenységek és formák mellett **tervezzük olyan további atipikus kommunikációs elemek** beillesztését is, amelyek egyben a kimondottan a közösségépítés eszközei is. Ezek a működés és animáció forráskeret terhére lesznek megvalósíthatók. Ezek a közösség kiemelkedő tagjainak megbecsülését nagyban erősítő, lelkesítő jó példaként bemutatatható, nagyon is szükséges „kommunikációs gesztusok”. Ilyenek:

verseny (legnépszerűbb program, legnépszerűbb installáció) díj
alapítása (az év civil szervezete, az év mecénása, stb.), elismerő
rendezvény, média-megjelenés a fenitek

6.4.3 A HACS dokumentumai és a HACS-ról szóló információkhoz való hozzáférések lehetőségeinek bemutatása,

A HACS dokumentumainak hozzáférhetőségéről első sorban a munkaszervezet gondoskodik az alábbi módokon:

- elektronikus formában honlapján teszi közzé mindenki számára szabadon hozzáférhető módon,
- az eredeti dokumentumok a munkaszervezet irodájában előzetes időpont-egyeztetés alapján papír alapon is megtekinthetők,
- a honlaphoz a város hivatalos honlapján már kialakított link található, amely
- a legfontosabb szervezeti /döntési történésekről külön értesítések is meg fognak jelenni, hogy ráirányítsák az érdeklődők figyelmét a betekintés lehetőségére.

6.4.4 A kommunikációval kapcsolatos felelősségi körök és a humán kapacitás bemutatása

A kommunikációs tevékenységek első helyi felelőse a munkaszervezet vezetője, aki gondoskodik arról, hogy a kommunikáció - és animáció - tekintetében felelős munkatárs számára a feladat egyértelműen kijelölésre kerüljön. Emellett speciális szakértelmet igénylő feladatok esetében – pl. közvélemény számára érthető kiadvány, összefoglaló, rendezvényszervezés, design, stb. – külső szakértelmet, illetve szakcég(ek) igénybe vételét tervezzük. Az esélyegyenlőség és a fenntarthatóság kommunikációja tekintetében – csakúgy, mint ezen célok megvalósításában – messzemenősen támaszkodunk a város azonos tevékenységet végző intézményeinek szakértelmére is.

6.4.5 A HKFS-sel kapcsolatos kommunikációs tevékenység ütemterve

TÍPUS	2017. IV. n.év	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév
Előkész.	X	X	X		
Megval.		X	X	X	X
Követő	X	X	X	X	X

6.4.6 A kommunikációs tevékenység pénzügyi terve

Kalkulációink szerint a 2019. utáni időszakban már minden projekt lezárt lesz (vagy néhány problémás lezárás folyamatban), tehát már újabb eredmény-kommunikációs tartalmak sem keletkeznek. Úgy kalkulálunk, hogy 2018 után új pályázási lehetőségek már nem fognak megnyílni. ¹ itt a követő kommunikáció még csak a TOP-7.1 pályázat (mint helyi pályázási lehetőség) megnyerését, mint eredmény-kommunikációját tartalmazza. Itt még leginkább csak ESZA típusú tevékenységekről fogunk tudni eredmény-kommunikációt folytatni: első körös eredmények, amelyek egyúttal a következő kör előkészítő kommunikációját is jelentik

A kommunikációs (egyben animációs) tevékenységek kiemelt fontosságú célcsoportja az esélyegyenlőség szempontjából kiemelt, ugyanakkor nehezen elérhető csoportok megfelelő megszólítása, bevonása. E célcsoportok esetében nem elégedhetünk meg az általános kommunikációs eszközök alkalmazásával, sajátos – a célcsoportokhoz szükség szerint a legközelebb jutó, akár személyes - kommunikációs eszközökkel is tervezni és élni kell. A kommunikációs tevékenységek külön egységét képezi a program első eredményeitől – várhatóan a 2017-es év második félévétől – elvégzendő értékelési és monitoring tevékenységek legfontosabb megállapításainak nyilvánossá tétele, illetve ezek nyílt megvitatásának biztosítása is. A kommunikációs költségek ezen része a „menedzsment és animációs költségek” részét képezi, költségnemenkénti tervezése az adatlapban található.

6.5 Monitoring

és értékelési

terv A/

Monitoring

6.5.1 Tervezett monitoring tevékenységek és módszertan

Monitoring tevékenységként első sorban a munkaszervezet feladata a HKFS megvalósulásának folyamatos nyomon követése az előre meghatározott indikátorok alapján, továbbá a választott testületek feladata és felelőssége ezek rendszeres validálása, értelmezése és szakszerű kommunikációja, úgy is, mint a város közösségei számára történő visszacsatolás, a CLLD módszertanú városfejlesztési program legitimálása, a közösség fejlesztése.

A monitoring és értékelési feladatok megfelelő szintű ellátásának alapja az alapos előre-tervezés, a folyamatos adatgyűjtés, a feldolgozás és prezentálás, amely alapján a döntéshozók vizsgálhatják - a széles közvélemény pedig tájékozódhat - a HKFS megvalósításának előrehaladásáról, eredményeiről és további feladatairól.

A monitoring tevékenység első sorban a munkaszervezet és a munkacsoportok feladata. A munkaszervezet rendelkezésére fognak állni mindazok az adatok, amelyek a nyomon követés szempontjából az első szintű információ-forrást jelentik. Ugyanakkor már ezen a szinten is célszerű a HACS tagok és más közreműködő szakemberek bevonása a monitoring folyamatba (mintegy monitoring munkacsoportokként is), mivel egy – egy adatsor mögött már további összefüggések, illetve az adatokból nem egyértelműen azonosítható okok és tennivalók is feltárhatók, a visszacsatoláshoz szakmai javaslatok készíthetők.

6.5.2 Az indikátorok adatforrása, begyűjtésének módja és gyakorisága

Beavatkozás címe	Kimeneti indikátora	Eredmény indikátora	Gyakorisága
1- Civil akadémia (K)	A HKFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma: 1 db- 8 bevont szervezet	A civil szervezetek menedzsment önértékelése 20%-al javul	
Adatforrása /módszertana:	pályázati adatbázis	Szakértői felmérés	egyszeri
2/A – Chernel Kálmán Városi Könyvtár közösségi tereinek fejlesztése (K)	Városi területen épített vagy renovált köz(össégi) épület: 100 m2	A megújított közösségi teret rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya: +10%	
Adatforrása /módszertana:	pályázati adatbázis	Szakértői felmérés	egyszeri
2/B – Közösségi funkciók ellátásához szükséges kis léptékű beruházások	A HKFS keretében tervezett és végrehajtott beruházások száma: 10 db	A megújított közösségi teret rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya: +10%	
Adatforrása /módszertana:	pályázati adatbázis	szakértői felmérés	évenként
2/C- Nyitott közösségi tevékenységek szervezése	A HKFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma: 15 db	Intézmények /közösségi terek száma, amelyben nőtt a látogatottság: 3 db	
Adatforrása /módszertana:	pályázati adatbázis	pályázói felmérés	évenként
3/A – „Mesterségünk címere”	A HKFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma: 15 db	Kis léptékű kőszegi vállalkozások elégedettsége javul (10%)	
Adatforrása /módszertana:	pályázati adatbázis	Szakértői felmérés	egyszeri
3/B – „Vásárolj Kőszegen	A HKFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma: 5 db	Kis léptékű kőszegi vállalkozások elégedettsége javul (10%)	
Adatforrása /módszertana:	pályázati adatbázis	Szakértői felmérés	egyszeri
4/A – „Mert kell egy hely” - fiatalok kreatív terei	Városi területen épített vagy renovált köz(össégi) épület: 150 m2	A megújított közösségi tereket rendszeresen igénybe vevő lakosság aránya (5%)	
Adatforrása /módszertana:	pályázati adatbázis	pályázói felmérés	egyszeri

4/B – „Mindentudás” - iskolarendszeren kívüli tudás-tartalmak, események	A HKFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma: 5 db- 25 akció, esemény	Intézmények, amelyben nőtt az iskolai oktatáson kívüli látogatottság: 3 db.	
Adatforrása /módszertana:	pályázati adatbázis	pályázói felmérés	évenkénti
5/A – „Zöld városka ... (K)	városi területen létrehozott vagy helyreállított nyitott terek: 1 000 m2	A közösségi, szabadidős, közszolgáltatást nyújtó terekkel elégedettség: +10%	
Adatforrása /módszertana:	pályázati adatbázis	szakértői felmérés	egyszeri
5/B – Közösségi alapú., környezettudatosságot célzó tevékenységek	A HKFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma: 5 db	Intézmények, amelyben nőtt az iskolai oktatáson kívüli látogatottság: 5 db.	évenkénti
Adatforrása /módszertana:	pályázói adatbázis	szakértői felmérés	
6 – Tematikus együttműködések	A HKFS keretében tervezett és végrehajtott programok száma: 2 db	A HACs közösség együttműködési tudatossága erősödik (20%)	
Adatforrása /módszertana:	pályázati adatbázis	szakértői felmérés	egyszeri

B/ Értékelés

A program szintű, illetve az egyes eredmény-indikátorok teljesülését mérő értékeléseket - az éves önértékelések mellett - célszerűbb külső szakértőkre bízni, mivel: a) a munkaszervezet napi teendői mellett nem feltétlenül lesz kapacitása alapos értékelő munkák elvégzésére; b) az értékelési feladatok különös szakértelmeteket, többféle módszertani tudást és speciális jártasságot igényelnek; c) mind a Közgyűlés, mind a Felügyelő Bizottság számára a szükséges módosítások szempontjából, valamint a közvélemény számára komoly hitelességi és hozzáadott értéket képvisel a független, magas szintű szaktudás alapján elvégzett értékelési munka. Az értékelés során az alábbi szempontokat tervezzük értékelteni:

- a fejlesztések hozzájárultak-e a kitűzött célok eléréséhez: beavatkozás szinten és program szinten;
- hogyan alakult a tervezett és felhasznált források aránya, az esetleges jelentős eltérések okai;
- a tevékenységek és a célzott eredmények egymáshoz való viszonya (hatásosság);
- a források és a célzott eredmények egymáshoz való viszonya (hatékonyság);
- a horizontális szempontok érvényesülése: esélyegyenlőség és fenntarthatóság;
- hogyan reagáltak a választott tisztségviselők, illetve a támogatást igénylők / kedvezményezettek;
- hogyan valósult meg a közösségépítés, hogyan jut ez el a széles közvéleményhez.

1.5.3 Az objektív monitoring adatok és a szubjektív visszacsatolásokról származó információk felhasználása a HKFS megvalósításában

Mind a monitoring tevékenység, mind az objektív és szubjektív értékelések folyamatosan visszacsatolásra és felhasználásra kerülnek a HKFS megvalósításában: a hatékonyság javításában, az előforduló fennakadások kiküszöbölésében, az esetleges hibák korrekációjában, valamint a CLLD módszertan és eredményeinek belső és külső kommunikációjában. A visszacsatolás elsődleges felhasználói a HKFS megvalósítási hatékonyságának javításában a munkaszervezet és a választott tisztségviselők. A munkaszervezet felelős a megvalósítás gördülékenységnek biztosításáért, pl. nehezen elérhető célcsoportok elérése, tematikus ajánlások kidolgozása, együttműködések serkentése, stb., míg a felügyelőbizottság első sorban a törvényesség, az elnökség pedig (a

HBB-tagokkal kiegészülve) a szakmaiság letéteményese. A végrehajtás operatív javítását célzó intézkedéseket az elnökség jogosult meghozni, amennyiben azonban olyan jelentős korrekcióra van szükség, ami a HKFS tartalmát is érinti, az a Közgyűlés hatáskörébe tartozik.

1.5.4 A HACS saját teljesítményének értékelése: módszer és gyakoriság

A HACS saját teljesítményének értékelését első sorban saját maga végzi. Az értékelés alapvetően két dimenzióra terjed ki:

- működési
- tevékenység
- értékelése animációs
- tevékenység
- értékelése

A működési tevékenység értékelését első sorban a munkaszervezet felelősségi körébe tartozó, körültekintően megtervezett működési költségvetés arányos, átlátható és eredményes felhasználása jelenti, értékelni is első sorban ezen szempontok alapján szükséges. Legfontosabb szempontok:

- a) célszerűség: a HKFS megvalósításával együtt járó adminisztratív feladatok ellátásához szükséges és elégséges forrás-felhasználás;
- b) hatásosság: a munkaszervezet adminisztratív tevékenységének hozzájárulása a HKFS-ben foglalt források felhasználásának ütemezettségéhez;
- c) hatékonyság:

A munkaszervezet az Elnökség részére félévente, a Felügyelő Bizottság részére évente készít saját működéséről írásos beszámolót, önértékelést az a) – c) szempontok alapján: Éves jelentés. Az éves Közgyűlés az Elnökség és a Felügyelő Bizottság által áttekintett és véleményezett Éves jelentést tárgyalja meg. Szükség szerint az Elnökség vagy a Felügyelő Bizottság külső értékelőt is felkérhet értékelési tevékenység ellátására.

Az animációs tevékenység értékelése - bár költségteleiben jellemzően azonos vagy hasonló eszközöket használ – más szempontokat és más módszert igényel. Az értékelés szempontjai:

- a HACS belső erőforrásainak (munkacsoportok, tematikus előkészítő team-ek, stb.) motiválása és moderálása;
- a HACS alapítokon túli célcsoportok mobilizálása és motiválása;
- a szektorok közötti egyensúly és kiegyensúlyozottság menedzselése;
- a megvalósult

6.5.5 A felülvizsgálatok és értékelések eredményének kommunikálása és terjesztése

Rendkívül fontos, hogy mind a monitoring, mind az értékelési tevékenységek eredményeit megfelelő szinten, módokon és átláthatósággal kommunikáljuk. Az eredmények átlátható kommunikációja egyúttal erősíti a HACS tagok, valamint a programban tágabb körben érintettek elkötelezettségét, továbbá a programnak a város közössége előtti pozitív megítélését. A tervezett eszközök:

- féléves monitoring jelentések közzététele a munkaszervezet és az önkormányzat honlapján;
- a közzétételről közérthető sajtóközlemény szerkesztése, megjelentetése a helyi médiában és közösségi média-felületen;
- az éves monitoring jelentésről a HCS tagok és kedvezményezettek számára nyitott fórum megtartása, amely egyúttal a külső értékelés számára is hasznos inputot jelent;
- évkönyv készítés minden évben kis példányszámban, amely PR célokat szolgálhat (pl. gyűrés gyűjtő borítóhoz illeszkedő, amely így a teljes program-időszak alatt válik kötetté)

6.6. Horizontális célok

6.6.1 Esélyegyenlőség

A/ Az esélyegyenlőség biztosítását szolgáló stratégiai megközelítés

Az esélyegyenlőség tekintetében a HACS alakítása és a HKFS tervezése során a kezdeményezők a lehető legteljesebb körű esélyegyenlőség biztosítására törekedtek. Ezt tükrözi, hogy a szerveződés kezdetétől teljesen nyitott módon zajlott, a város összes társadalmi szervezete meghívást kapott a műhelymunkákra, és a HKFS elfogadásáig végig nyitva is állt az együttműködési fórum. A hátrányos helyzetű csoportok közül első sorban a fogyatékkal élők, a gyermekotthonban élők, valamint a pályakezdő fiatalok helyzete került fókuszba. A tervezésben két roma szervezet vett részt.

B/ Az esélyegyenlőség érvényesítése a HKFS tervezés, megvalósítás és monitoring során

A HKFS tervezése során a tervezők részéről egyértelművé vált, hogy a CLLD eszköz számára az ERFA és ESZA eszközök segítségével megvalósítható, a TOP által szabott tematikus kereteken belül (közösségi és kulturális terek, cselekvések) kimondottan az együttműködésekben rejlő offenzív és fejlesztő stratégiák megvalósítása lehetséges. Kőszeg városában kimondottan hátrányos helyzetű közösségnek tekinthetők a Nagy László EGYMI-ben tanuló és élő gyerekek és fiatalok, valamint az SOS Gyermekfaluk lakói. Az ő esetükben ugyanakkor kimondottan nem volt célunk külön program- elemek megalkotása, sokkal inkább minden programba való aktív bevonásuk. Ezért minden beavatkozás esetében kiválasztási szempontként került rögzítésre az „esélyegyenlőség aktív érvényesítése”, ami messze túlmutató elvárás a passzív elérés vagy a hozzáférés lehetőségének passzív biztosítását jelentő minimális elváráshoz képest. Az „esélyegyenlőség aktív érvényesítése” a monitoring és értékelési tevékenység során szintén kiemelt, önállóan értékelendő szempont lesz. A HACS tagok különösen a horizontális szempontok – mint az esélyegyenlőség és környezettudatosság

– minőségi vizsgálata céljából döntöttek úgy, hogy mind értékelésben, mind monitoringban saját folyamatos visszacsatolási tevékenységük mellett külső, független szakértelmet is igénybe fognak venni.

6.6.2 Fenntarthatóság

A/ A Helyi akciócsoport környezeti fenntarthatóság biztosítását szolgáló stratégiai megközelítése

A HACS alakulás, valamint a HKFS készítés elindítása során teljes konszenzus alakult ki abban, hogy a fenntarthatóság szempontjait mindenképpen kiemelten kell a program fókuszába helyezni, hiszen Kőszeg adottságai különösen indokolttá és lehetségessé teszik a „zöld” életér és életmód előnyként való kihasználását. Ugyanakkor az is megfogalmazásra került, hogy a lakosság informáltsága, és főleg tudatossága még számos tekintetben jócskán elmarad ettől a progresszív gondolkodásmódtól, még messze nem tekinthető attitűdnek és beépült értéknek.

B/ A környezeti fenntarthatóság érvényesítése a HKFS tervezése, megvalósítása és monitoringja során

A HKFS célhierarchiája és a beavatkozási megtervezése során egyértelművé vált, hogy a tervezők és a HACS-tagok létszámát meghaladó együttgondolkodó közösség hangsúlyos eszközöket helyezzen a fenntarthatóság szolgálatába. Ennek érdekében került pl. tudatosan „zöld városka” néven a programba a - TOP „zöld város” konstrukcióhoz kapcsolódó - beavatkozási irány. Amelynek megvalósítási helyeiben (kisebb közösségi zöld vagy zöldíthető városi terek) és módjában (közösségi alapú kiválasztás és tervezés) az elkötelezett civil szervezetekhez és a lakossághoz is sokkal közelebb hozható ez a fajta felelősség; nem csak az önkormányzat ügye ilyen típusú fejlesztések megvalósítása, a lakosság pedig nem csak kapja

és elvárja ezeket. A beruházásokhoz kapcsolódó szemléletformáló események is a tudatosság erősítését szolgálják.

AHACS tagok különösen a horizontális szempontok – mint az esélyegyenlőség és környezettudatosság – minőségi vizsgálata céljából döntöttek úgy, hogy mind értékelésben, mind monitoringban saját folyamatos visszacsatolási tevékenységük mellett külső, független szakértelmet is igénybe fognak venni.

6.7. A HKFS innovatív elemeinek bemutatása A/

Innováció a tervezésben

A „Köszegi Forrás” HACS megalakulásának és saját maga megszervezésének menete önmagában is soha korábban nem alkalmazott innovációt jelentett. A 2014 -2020-as TOP (megyei) fejlesztési tervek és a „Kreatív város – fenntartható vidék – KRAFT” nemzeti program fejlesztéseihez illeszkedően a városvezetés elkötelezte magát a közösségi alapú fejlesztési kísérletben való részvételben is. Ugyanakkor a HACS alakulási folyamatban és a HKFS kialakításában kifejezetten átadta a kezdeményezést a társadalmi szervezeteknek és vállalkozásoknak, miközben a polgármester és az alpolgármester minden tervező fórumon végig aktívan együttműködött az alakuló közösség tagjaként. A folyamat az összes intézmény, civil szervezet és ismert mecénás vállalkozók meghívásával indult, a tervezési dokumentumok a Jurisics Vár honlapján kezdettől hozzáférhetőek. A tervezési műhelymunka-folyamat végig teljes nyitottsággal zajlott, a 38 HACS-alapító mellett minden alkalommal számos további társadalmi szervezet és vállalkozás is vett részt.

B/ Innováció a beavatkozási logikában

A „Köszegi Forrás” közösségi tervezési módszerekkel elkészített stratégiai elemzése során a városfejlesztés „nagy léptékű” elemzései mögött kevésbé látható, de a város élhetősége szempontjából nem kevésbé fontos szükségletek kerültek felszínre és megfogalmazásra. Így a HACS-alapítók úgy döntöttek, hogy ezek közül azokra építik fel beavatkozási logikájukat, amelyekhez valódi kompetenciákat, tudásukat és tapasztalataikat is fel tudják használni. A beavatkozások ugyanakkor erőteljesen kapcsolódnak a városi kulcsfejlesztésekhez, olyan tematikákhoz, amelyekhez szinergikus módon tudnak kapcsolódni, „ráerősítő” hatás várható: az önkormányzati oktatási intézményi fejlesztések, a Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete és a Pannon Egyetem KRAFT fejlesztései, turisztika, környezetfejlesztések, foglalkoztatási paktum, tehetséggondozás. Mindezen beavatkozásokat azonban minden elemükben újszerű, az OP-k szoros ágazati keretétől eltérő módszerekkel vezetik be:

C/ Innováció a fejlesztésekben

A meglévő alapokra, azonosított konkrét fejlesztési szükségletekre felépített beavatkozások (intézkedések) innovativitása az alábbi módokon érhető tetten:

- 1) az együttműködés és a közösségfejlesztés a legfontosabb CLLD cél és hozzáadott érték, ezt azonban önálló beavatkozásként nem jelenítjük meg, ehelyett minden tematikus beavatkozásnak alapja, középpontja vagy erőteljes kiválasztási kritériuma;
- 2) Szintén az együttműködést - különösen a vállalkozói és civil szféra eddig csak alkalmi együttműködéseit – hivatott megerősíteni az az újítás, hogy a civil szervezetek legkülönbözőbb közösségi tevékenységeinek pályázatos konstrukciójában az önrész vállalkozói hozzájárulását külön preferáljuk. Ennek célja a társadalmi felelősségvállalás strukturált módozatainak ösztönzése;
- 3) Minden fejlesztési irány „csomagban” került megtervezésre. A sorrend sem véletlen: minden beavatkozási irányban „A” jelű a fő üzenetet / célt jelzi, vagyis azt, amelyhez a második (harmadik) elem csatlakozik.

Ezért a témától függően az ERFA (beruházási jellegű) vagy az ESZA (tevékenység) jellegű a vezető elem;

- 4) Az esélyegyenlőségi cél nem jelenik meg önállóan, ugyanakkor minden konstrukcióban kiemelkedő jelentőségű a szempont az esélyegyenlőség aktív érvényesítése. Ennek innovatív célja az, hogy ne külön projektekben célozzuk pl. a hátrányos helyzetű fiatalokat, sokkal inkább azt támogassuk külön eszközzel, hogy hátrányaik kompenzációjával tudjanak kapcsolódni a főcélokhoz, fejlesztési aktivitásokhoz és a helyi közösségekhez;
- 5) hálózatos, koordinált megoldások: Kőszegen (mint szinte minden magyar településen) a szabadtéri közösségi programok zömmel az önkormányzat és intézményei által szervezett program – egyes esetekben együttműködő szervezetek bevonásával, de mindenképpen top- down módon valósul meg. A Kőszegi forrás programban több pályázatos konstrukció célozza azt az innovációt, amelyben kisebb-nagyobb közösségek önálló kezdeményezésű programjaikat szervezik a város számos pontján, miközben egy koordinatív háttérre támaszkodva „programként” jelennek meg a városlakók előtt. Ilyen a „zöld városka”, amelyben a lakosság preferenciái és ötletei a munkaszervezet és szakemberek koordinációjával támogatott módon fognak elkészülni.
- 6) szektorok közötti együttműködések ösztönzése: soha korábban nem próbált módon, illetve az OP-k szintjén nem kezelhető együttműködések tervezünk ösztönözni a különböző szférák között, pl.: vállalkozás általi önerő-biztosítás előnyben részesítése, mentorként intézmények, vállalkozások és civil szervezetek is pályázhatnak, stb.

D/ Innováció a menedzsmentben és animációban

A Kőszegi Forrás HACS és a Helyi Közösségi Fejlesztési Stratégia menedzsmentje önmagában is az adminisztráción messze túlmutató innovációt jelent minden résztvevő számára, így a menedzsmentben és animációban is ennek megfelelő módszerek és eszközök alkalmazása célszerű. Annál is inkább, mivel több évre szóló, nem csak egy konkrét fejlesztést vagy programot tartalmazó, és a különböző szférákat tartósan összefogó együttműködés és konkrét felelősségvállalás még példa nélkül a kőszegieket életében.

A menedzsment újszerűségének első lépcsőfoka az, hogy mind a város, mind a munkaszervezet honlapján és a helyi újságban is megjelent a CLLD-lehetőség, a kapcsolódás minden szervezet felé teljesen nyitott módon került meghirdetésre. További innovációs elem, hogy a város önkormányzata háttérbe húzódik, de végig jelen van. A tervezés során teljesen új (az adatbázisokból nem levezethető) fejlesztési szükségelt is felmerült – pl. a civil szervezetek által saját maguk menedzsment-kapacitásait és együttműködéseit leminősítő értékelés -, amely végül önálló kulcsprojektté „nőtte ki magát”.

Az animáció önmagában is kihívás, amely első sorban a munkaszervezet számára feladat, mivel a „csapat” egyben tartása, motivációjának és elkötelezettségének fenntartása az adminisztráción messze túlmutató feladat. Két dimenziója: a) a HACS belső motivációjának fenntartása; b) pozitív és aktív kifelé való megjelenés, amely a program elfogadottságát is javítja, a HACS tagok belső elköteleződését is erősíti, valamint új erőforrások bevonását is segíti. Ebben kommunikációs eszközök használata is tervezett – méghozzá a kötelező nyilvánosság eszközein túl. Ilyeneknek tervezzük:

- versenyek hirdetése (pl. csatlakozási aktivitás adott program-elemhez)
- elismerések, díjak alapítása (az év mecénása, az év pályázója, stb...)
- a legjobb gyakorlatok megosztása akár élményszerű körülmények között (közösségek majálisa, stb.)
- a „Kőszegi Forrás” arculati elemek tudatos használata minden lehetséges módon és fórumon (pl. saját stand a nagy rendezvényeken, környező településeken megvalósuló program-elemek alkalmával, stb.)
- a kötelező (az EU-s támogatás tényélt megosztó) média-megjelenések: mind a trendi interaktív közösségi felületeken, mind a hagyományos módokon (helyi média).

7. Indikatív pénzügyi terv

Ebben a fejezetben a HKFS TOP CLLD keretében rendelkezésre álló fejlesztési és a HACS működés és animáció forrásfelhasználásának ütemezését mutatjuk be az alábbi táblázatok kitöltésével. A HACS működési és animációs költségei nem haladják meg az IH által az egyes HKFS-ek megvalósítására megítélt forrás 15%-át. A pénzügyi terv összeállítása során megfelelünk a TOP-7.1.1-16 felhívásban rögzített feltételeknek. A táblázatban a teljes közpénzt (EU és nemzeti társfinanszírozás összege) szerepeltetjük.

Ssz.	A műveletek megnevezése	2017	2018	2019	Összesen (mFt)	%
1	1 – „Civil akadémia”	0	5	0	5	2,35
2	2/A – Chernel Kálmán Városi Könyvtár	0	20	0	20	9,41
3	2/B – Közösségi funkciók kis infra...	0	25	14,249	39,249	18,47
	2/C – Nyitott közösségi tevékenységek	0	15	15	30	14,12
	3/A – „Mesterségünk címere”	0	0	5	5	2,35
	3/B – „Vásárolj Kőszegen”	0	5	5	10	4,71
	4/A – „Mert kell egy hely”	0	15	15	30	14,12
	4/B – „Mindentudás”	0	10	10	20	9,41
	5/A – „Zöld városka”	0	15	20	35	16,47
	5/B – Közösségi környezettudatossági	0	7,5	7,5	15	7,06
	6 – Együttműködések	0	1,625	1,625	3,25	1,53
	Összesen	0	119,124	93,374	212,499	100

A HKFS fejlesztési forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

Ssz		Egyéb forrás – NEM RELEVÁNS				
	A műveletek megnevezése	2017	2018	2019	Összesen	%
6						
	Összesen					
	Fejlesztési források összesen	0	119,162	93,3275	212,490	100

A HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

	2017	2018	2019	Összesen
Működési költségek	3,405	14,847425	14,747425	32,999 850
Animációs költségek	1,688	1,692	1,12	4,500 000
Összesen	5,093	16,539425	15,867425	37,499 850

A 28 hónapos megvalósítási időszakban 8 mérőföldkő tervezett.

2017.11.01

Az **első** mérőföldkő lezárásáig az első és legfontosabb tevékenység a Helyi Közösségfejlesztési Stratégia

átdolgozása. Szükséges figyelembe venni az 50%-os támogatáscsökkentést, ennek megfelelően végrehajtandó a CO38, CO39 valamint PO23 vállalt indikátorszámok 50%-os csökkentését is. További feladat a HKFS módosításban az átfedés mentesség biztosítás és az építési beruházások 2018-as évre történő ütemezése.

A munkaszervezet működőképességének megteremtése: új munkatársak felvétele, a munkakörök kialakítása és szabályozása, a munkaszervezet irodahelyiségének kialakítása.

2018.01.15

Második mérföldkő lezárásáig folyamatos a belső eljárásrendek kidolgozása, állandó interaktív kommunikációs felületek kialakítása. Elkezdődik a kulcsprojektek tartalmának kialakítása, valamint a pályázatos projektek vonatkozásában animációs tevékenység. Jelentős munka-kapacitást fog lekötni az IH-val való kapcsolattartás is: közös sablonok értelmezése, elvárások pontosítása stb. A kapcsolódó 2/B és 2/C beavatkozások felhívásának elkészítése.

2018.01.31

Harmadik mérföldkő lezárásáig tervezett eredmények:

Az első kulcsprojektek kidolgozása és megvalósításának megkezdése. Első sorban a „Civil akadémia” megvalósításával tervezzük azt, hogy a későbbiekben a civil szervezetek felkészültebben pályáznak, illetve működésük is kiszámíthatóvá válik. Emellett megvalósítható a Chernel Kálmán Városi Könyvtár közösségi funkciókat bővítő kulcsprojekt elindítása is.

2018.04.30

Negyedik mérföldkő lezárásáig tervezett eredmények:

A 4/A és 4/B műveletek pályázatainak kiírása. 2/B és 2/C pályázatok eredményhirdetése. Együttműködési projektek kidolgozása, megvalósítása indul.

2018.10.31

Ötödik mérföldkő lezárásáig tervezett eredmények:

Ebben az évben az összes pályázati lehetőség meghirdetése valósul meg, a kulcsprojekteknek pedig a megvalósításig kell eljutni, így a teljesítménykeret indikátorok teljesítése megtörténik. Látogatottság növekedés intézményben: könyvtár, létrehozott vagy helyre állított nyitott terek: „zöld városka+ nyitott közösségi terek. A korábban meghirdetett pályázatos konstrukciók esetében elkezdődik a megvalósítás, amelyben a munkaszervezet mentorálási, nyomon követési funkciót lát el, az IH-val való szoros együttműködésben. Aktív animációs és műhelymunka szükséges a 3/A és 3/B konstrukciók kialakításához és meghirdetéséhez. Elindítható a program szintű monitoring, illetve egyes értékelési feladatok is elindíthatóak, pl: az első pályázati tapasztalatok alapján szükséges pontosítások, esetleg módosítás kezdeményezése, a munkaszervezet és a HACS-szervek működésének vizsgálata. Széles körű eredmény-kommunikációs tevékenységek indulnak.

Hatodik mérföldkő : 2019.04.31

A korábban meghirdetett és már lezárt pályázatos konstrukciók esetében, áttekintésre kerül a beérkezett igények és a felhasználható források. Azon pályázatos konstrukciók esetében, ahol nem merült ki az igényelhető keret, az IH-val történt egyeztetés- engedélyeztetés keretében újra meghirdetésre kerülnek.

Hetedik mérföldkő: 2019.10.31

A már lezárt pályázatos felhívások esetében vizsgáljuk a tartalék listákat és a HKFS esetleges módosításával megkezdjük a keretek átcsoportosítását.

Nyolcadik mérföldkő: 2020.01.15 mérföldkő lezárásáig tervezett eredmények:

Már a megvalósításon lesz a hangsúly, mivel második ütem indítását is tervezzük. Nagyobb hangsúlyt kap a projektgazdák elszámolási/dokumentáció segítése, mentorálása. Forráskeret módosítás esetén, a HKFS módosításának kezdeményezése, lebonyolítása: a maradványok átcsoportosítása forráshiányos konstrukció(k)ra, ezen konstrukciók újbóli meghirdetése vagy tartaléklista életbe léptetése.

A gyarapodó adatbázisok és tapasztalatok alapján a monitoring és értékelés, eredmény-indikátorok létrehozásának módszertani kimunkálása, megvalósítása. Az együttműködési projektek megvalósítása: mindhárom irányban: Előtérbe kerül az eredmény- kommunikáció: rendezvények, kiadványok, kiállítások, díjak, stb.

Kilencedik mérföldkő: 2020.05.15 mérföldkő lezárásáig tervezett eredmények:

A program aktív szakaszának utolsó éve, elsődleges hangsúly a projektgazdák segítésén a szabályos megvalósítás, elszámolás, indikátor-kimutatás érdekében. Tartaléklistás pályázatok támogatása vagy utolsó pályázatok meghirdetése. Emellett a program-monitoring és értékelés, a működés és együttműködés érdemi feldolgozása kerül az előtérbe azzal a céllal is, hogy a-reményeink szerint- második ütem megvalósítása még hatékonyabb, hatásosabb és a helyi közösségek együttműködését jobban szolgáló módon legyen megvalósítható. Az éves forrás-felhasználás itt már csökkenő, ugyanakkor itt került megtervezésre a 2021 és 2022-ben még szükséges lezáró munkák fedezete is.: utolsó aktív évben megnyert projektek megvalósításának és elszámolások segítése, értékelések, monitoring, elszámolás az IH-val, eredmény-kommunikáció.

Ezek mind olyan feladatok, amelyek – ha csökkentett kapacitással is – szükségessé teszik a munkaszervezeti aktivitást és finanszírozást a projektzárásig.

Tizedik mérföldkő: 2020.12.31 mérföldkő lezárásáig tervezett eredmények:

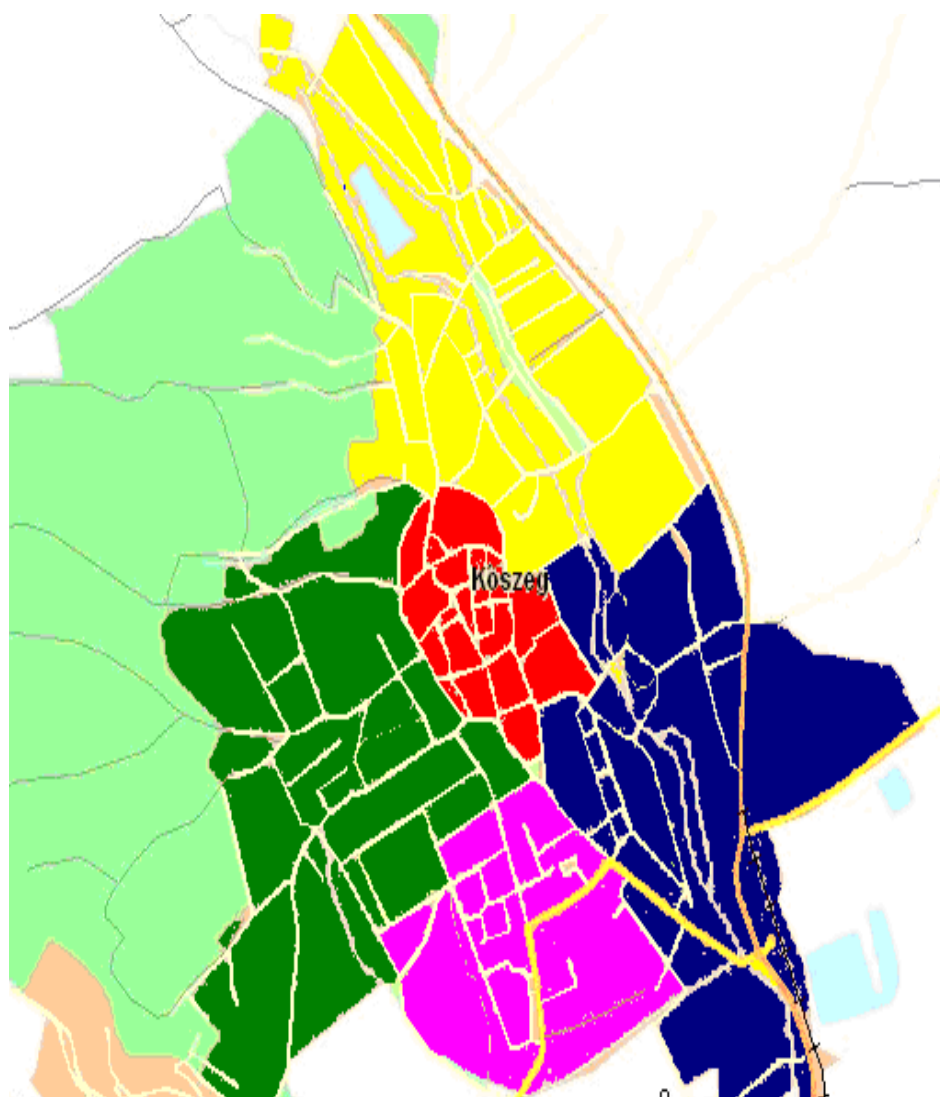
Projekt zárás, záró dokumentumok elkészítése, eredmények dokumentálása és kommunikálása.

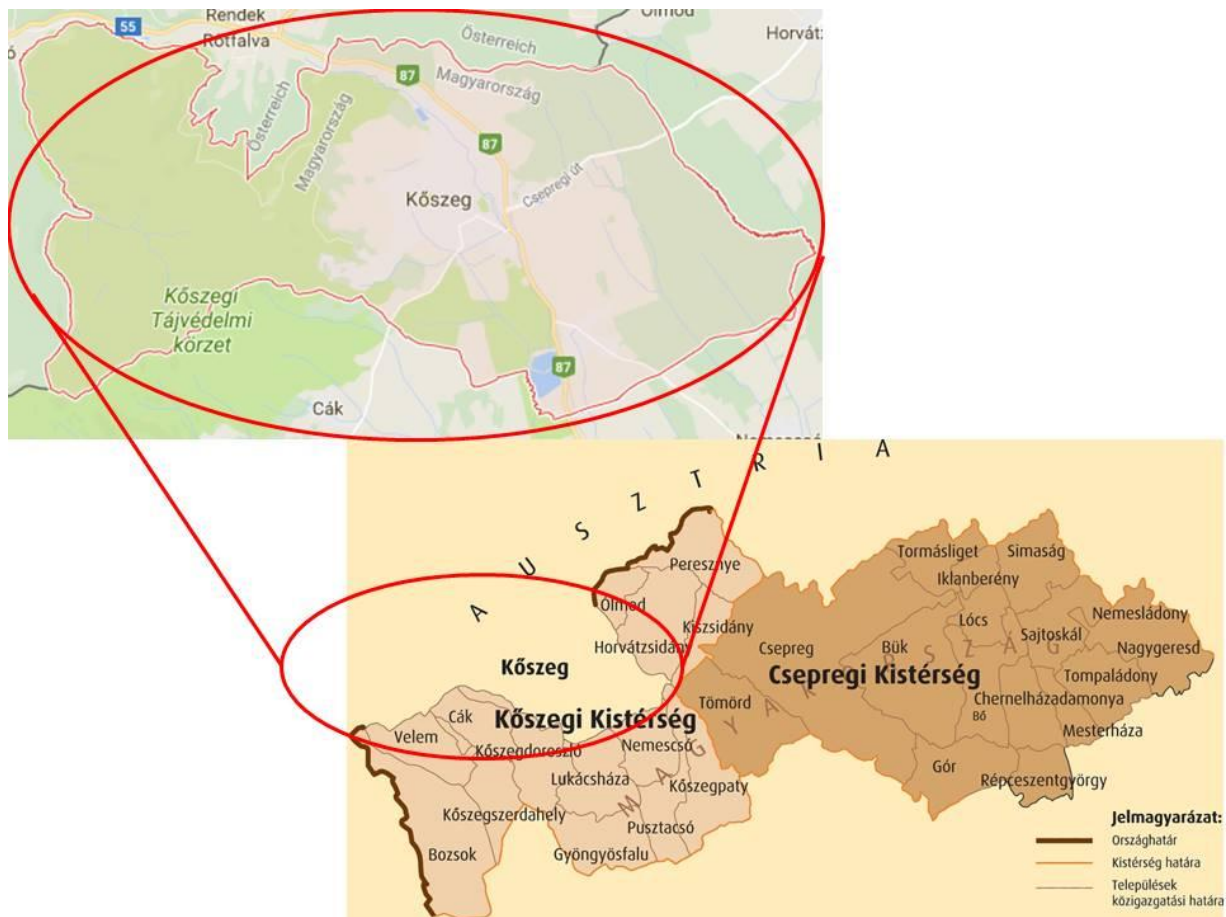
A HKFS teljes költségvetése

A HKFS megvalósítását - bár sorosan fog illeszkedni más beavatkozásokhoz - nem tervezzük más támogatási forrással kombinálni. Ugyanakkor az eredeti HKFS-t két ütemre terveztünk, amelyben az első ütemre ráépül a második: egyes beavatkozások esetében az első ütemben megvalósuló beavatkozások „birtokba vétele”(1), illetve kiterjesztése (2), más esetekben a megkezdett konstrukciók folytatása teljesíti ki a célzott tartalmak elérését. A két ütem egymásra épülését – helytakarékossági okból - a sablon által ezen a helyen megadott szempontokra teljes körűen kiterjedően az 5. fejezet tartalmazza.

Az átfedés mentességet továbbra is biztosítjuk, nem csak LEADER vonatkozásában, hanem EFOP kapcsán is pl. EFOP 3.3.2 és EFOP 3.3.7.

1. számú melléklet: Akcióterület (Kőszeg teljes közigazgatási területe)

Helyi Akciócsoportok Vas megyében 2015.08.04.

